

ଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ୍ୟର ଅଧିକ ପରମାର୍ଣ ଓ ବ୍ୟୟର ଲାଭା ବସପୁରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଅଛି । ଏକ ଉଚ୍ଚ ପଦ୍ମିକାର ଅନ୍ୟ ସ୍ଥଳରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପଞ୍ଚାବତୀମାନେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କେତେ କର୍ମଗୁଣକର ଦାନା କାନ୍ଧି ଦେଲେଣି ।

ଏଥିରୁ ନିଷ୍ପନ୍ନେତ୍ର ଜଣାଯାଏ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ଏକ ପଞ୍ଚାବତୀ ବସିଅଛି ଏବଂ ଏହା ପାଲିମେଣ୍ଡର ଅଦର୍ଶରେ ହୋଇଥିବାର ଯେ ଲେଖାଅଛି ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନେ ବ୍ୟକ୍ତକାନ୍ତି ଭନ୍ଦ ଅନ୍ୟ କିଛି ଜ୍ଞାନ କର ନ ପାରୁ । ପାଲିମେଣ୍ଡ ସଭାର ନିୟମାବଳୀ ଅବଧି ଭାରତବର୍ଷର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ଜାଣନ୍ତି ଏବଂ ଜନସାଧାରଣ ମତାନୁସାରେ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିବା ସୁବିଧା ହୋଇ ପାରେ କି ନାହିଁ ଅବଧି ସେ ବସପୁରେ ପ୍ରଧାନ ଗୁଜନାଭିଜ୍ଞମାନେ ଏକମତ ହୋଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଯେ ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ପାଲିମେଣ୍ଡ ବସି ଗଲ ଏହା ଏକପ୍ରକାର ହାସ୍ୟାସ୍ତ ବସପୁ ଅଟଇ । ପୁଣି ଅଭାବରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସୁପରିଶ୍ରେଣୀ ସାହେବଙ୍କ ଜ୍ଞାନସାରରେ ଉକ୍ତ କଥା ହୋଇଅଛି ତାହା ଦେଲେ ଅଧିକ କୌତୁକର ବସପୁ ଅଟଇ । ଅନୁମୋଦନେ ବୋଧ କରୁକି ପଞ୍ଚାବତୀର ପ୍ରକାଶର ଗୁହାରି ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା କାର୍ଯ୍ୟମତାଗୁଣା ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଇହିଁରେ ସୁରକ୍ଷେଣ୍ଡ୍ରୀୟ ସାହେବ ସମ୍ମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାହା ଦେଲେ ମହାରାଜା ସମସ୍ତ ଭାର ଉଚ୍ଚ ପଞ୍ଚାବତୀକୁ ଅର୍ପଣ କରିବା ବିଷୟ ଅଟଇ ଯେବେ ତାହା କରିଥାନ୍ତି ତେବେ କି ମହାରାଜା ଭାରତେଶ୍ଵରୀକ ପର କେବଳ ସେନାସନ ପ୍ରଦାନରେ ସମ୍ମତ ହେବେ ଏବଂ ପ୍ରକାମାନେ ଅପଣା ବିବେଚନାରେ ସାଧାରଣ ହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଆୟ ବ୍ୟୟ କରିବେ । ଏପରି ହୋଇଥିଲେ ମହାରାଜାଙ୍କର ଉଦାରତାର ପରସୀମା ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏକାବେଳକେ ଏତେ ବିଶାସ କରିବାକୁ ମନ ବଳୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟତଃ ପଞ୍ଚାବତୀଙ୍କ ସମାଗେ କି ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନେତ୍ର ଭଞ୍ଜନ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅପାତତଃ ଏ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା ମହାରାଜାଙ୍କର ଦେବଳ ଦୁର୍ବଳତା ଏବଂ ଅଧିକ ଅନୁକରଣ ପ୍ରସୂତାର ପରତପ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଗତବର୍ଷ କମା ଇହିଁର କିଛି ପ୍ରକେ ମହାରାଜା ଅନେକଗୁଣିତ ଲାଭକା

ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ କର୍ମଗୁଣକର ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି ତାହା ଦେଖିବାରେ ଆସିଲା । ଏବର୍ଷ ପୁଣି ପାଲିମେଣ୍ଡ ବସିଲା । ସୁତରାଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଦରବାରରେ କୌଣସି କଥାର ଅପ୍ରକୃତ ନାହିଁ କେବଳ ଭେତେବତ୍ତ ରାଜ୍ୟର ଶାସନ ଭାର ବହନା ଯେଗ୍ୟ ଜଣେ ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକର ଅଭାବ ଅଛି ମହାରାଜା ଏହାକୁ ସମାନ୍ୟ ଅଭାବ ମନେ କରିପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଦୃଷ୍ଟହୁଏ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ କଦାଚି ଉତ୍ତମରୂପେ ଚାଲିବାର ଆଶା ନାହିଁ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଯେଉଁ ପ୍ରକାମାନେ ମହାରାଜାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସପ୍ତଶ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନାଲିଶ କରିବା କାରଣ ବାଲେଶ୍ଵରକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କୁ ମହାରାଜା ରାଜି କର ଦେନ ଗଲେ ଶୁଣିଲୁଁ ସେମାନେ ବିଦ୍ରୋହୀ ହୋଇ ଲୁଟପାଟ ଇତ୍ୟାଦି ଅଭ୍ୟାଗୁରମାନ ଆରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ପୁଲିସ ସାହାଯ୍ୟ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଅଶିଷ୍ଟ ସପ୍ତଶ୍ରୀ ବାରୁ ନିଜ ବିଶୋରଦାସ ଗଜକାଳି ସେଠାକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ । ମହାରାଜା ପ୍ରାୟ ଜ ୮୦ ଟ ବଦ୍ରୋହୀଙ୍କୁ ଗିରପ୍ରାର କରିଅଛନ୍ତି । ଗୋଳମାଳ ନିବାରଣ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଏ ନଗରର ଉତ୍କଳ ହିନ୍ଦିଶିଖା ମତ ସମ୍ମତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ବାହାର କରିବାରେ କିଛି ଅଧିକ ଉପର ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଅନୁମୋଦନେ ଗତ ସପ୍ତହରେ ଖ ୪ ଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ଉପହାର ପାଇ ଥିବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛୁ । ଇହିଁ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର ୧୦ ଖଣ୍ଡିକ ଶ୍ରୀ ପତ୍ରିକା କପିଲେଶ୍ଵର ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ରଚିତ ପତ୍ରିକା ଚତୁର୍ଥ ସପ୍ତରଶ ଅଟଇ ସୁତରାଂ ଇହିଁର ସମାଲୋଚନା ଅନାବଶ୍ୟକ । ଅପରି ଇକଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ନୁହଇ ଅଟଇ ଯଥା; ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା ୨ ପ୍ରକାର, ଏବଂ ସରଳପାଠ । ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା ୨ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କେବଳ ଆକାର ଗତ ନୋହିଲେ ଦୁଇଥିରେ ସମାନ ବସପୁ ଅଛି । ଏକଖଣ୍ଡ ଠିକ ଏହି ପଦ୍ମିକା ଅକ୍ଟିଭର ପୃ ୧୨ ଖୁ ଅଟଇ ଏଥିର ଆରମ୍ଭରେ ଅବଧାନଙ୍କୁ କେତେଗୁଣିତ ଉପଦେଶ ଦିଆ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣମାନେ ଅତି ବଡ଼

ଅକ୍ଟିଭରେ ଶ୍ରୀମା ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏହାକୁ ବୁଦ୍ଧ ବାଲ୍ୟ ଅବା ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ବୋଲି ଯାଇ ପାରେ କାରଣ ଷ୍ଟୁ ବାଲକମାନେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ପୋଷ୍ଟ ଧର ପାରିବେ ନାହିଁ । ଅପରିତରେ ଏ ସମସ୍ତ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଏହା ଷ୍ଟୁ ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା ଅଟଇ ଉତ୍ତମର ଭୂମିକା ଏହା ଅଟଇ ଏବଂ ଇହିଁକୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପ୍ରତଳତ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ ଇତ୍ୟାଦି ପୁସ୍ତକରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅଭାବଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଏ ପୁସ୍ତକଦ୍ଵାରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଯଦ୍ୟପି କି ଅନୁମୋଦନେ ସେ ଅଭାବମାନ କିସ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଇହିଁପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ନାହିଁ କାରଣ ଯେ ସୁଲେ ଶ୍ରୀୟୁକ ବାବୁ ରାଧାନାଥ ରାୟ ଏବଂ ବାବୁ ଉପାସ୍ରୀବ ଦେ ମହାଶୟକ ବାଚନକ ଉପଦେଶାନୁସାରେ ଶ୍ରୀ (ଗୁଡ଼କର୍ତ୍ତା ଅପଣା ନାମ ଗୋପନ କରିବାର ତାପ୍ତ୍ୟ୍ୟ ବୁଝି ପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ) ଦ୍ଵାରା ରଚିତ ହୋଇ ଅଛି ସେ ସୁଲେ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵୀକର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏ ପୁସ୍ତକ ବୁଦ୍ଧର ଭାଷା ଅଭାବ ଥିଲା ଏବଂ ଏହିମାନ ଏକା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ହେବ ।

ସରଳପାଠର ଉତ୍ତମିତା ଶ୍ରୀ ଅର୍ଦ୍ଧବିଶୁ ଇଲାଇ । ଏଥିରେ କୌଣସି ଭୂମିକା କମା ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ମୋହର ଅତିକ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନେ ବୋଧ କରୁଁ ଏହା ଯଥୋଚିତ ସାବଧାନତା ପୂର୍ବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ । ପୃ ୪୭ ଷ୍ଟୁର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟର ପ୍ରଥମ ଶ୍ଵର ସାଧ୍ୟତା ପଦ୍ମି ପିପା ବୋଲଇ ଏବଂ କାଚ ପିପା ଏମନ ଏକ କି ଭଲ ପଦାର୍ଥ ଏବଂ ଗୁଡ଼ ଶ୍ଵ ବ ପାଶାୟା ପ୍ରିର କରି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ପୁର ଉପୋଷା କଲେକ୍ଟର ରୂପେ ବାବୁ ସେକ୍ସନା ବାବର ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଠାରୁ ଅଧିକ ଓ ଏଠାର ଉପୋଷା କଲେକ୍ଟର ହେଲେ ବାବୁ ପୁରୁ ବଦଳ ହେବେ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ ।
 ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ମଠରେ ଯେଉଁ ପରିମା ନିରହତ୍ୟା କରା ଥିଲା ସେ ଗୌର ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।
 ମିରଜିପଲ ଚପଟା ବୁଦ୍ଧିମ ଚେତ ହେଉ ଯାହୁ ଓପୁଲ କରିବାର ବୁଦ୍ଧି ପୂର୍ବକ ଲେଖା ଯାଇଥିଲା ସେ ଚପଟା ଗୌର ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।
 ଶ୍ରୀପୁତ ବନା ସମାଜକଳେକ ପୁର ବବାଦ ଉପରଷରେ ନଗରବାସୀ ଉତ୍ତରୋକ୍ତ ମିତ୍ର ନ ରେକନର ଅମରଣ ହୋଇଅଛି । ବାହର, କରଣ ଓ ଶ୍ରୀପାଦମାନଙ୍କ ପଦେ, ରେକନା ଓ ନଗରବାସୀ ବ୍ୟୁତ୍ତମାନଙ୍କୁ କଳେ, ଅନାମନ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୭ ବ }
୧୯୮୩

ଭା ୧୦ ରାତ୍ରେ ପତ୍ରିକା ସଂପାଦନା । ମୁଦ୍ରିତା ଓ ପଠକ ସଂପାଦନା ସମ୍ପାଦକ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୨୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୨୫୩

ବଙ୍ଗଳାର ଲେଖନେଶ୍ୱର ଗବର୍ଣ୍ଣର ନିୟମ କର ଅଛନ୍ତି କି ଯାହାକିଦିନିକି ବସ୍ତୁର ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତି ବର୍ଷ କିମ୍ପା ଇଉରୋପୀୟ ଏବଂ ଫିରିଙ୍ଗି ଦାୟିତ୍ୱ ଜଣକ ମାସିକ ୪୯୯ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ବେତନ ଦେଇ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ ସୈନିକ ବଙ୍ଗଳାରେ ନିୟୁକ୍ତ ରହିବା କାରଣ କମାଣ୍ଡର ଇନଚାର୍ଜ ଡକ୍ଟରକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେବେ ଏବଂ ବାକି ଗୁରୁଜଣ ସିବିଲ ଏଲିଜାବେଥ କାର୍ଯ୍ୟରେ ରହିବେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଏହି ସୂତ୍ରରେ ଦାୟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବେ ଏବଂ ଲେଖନେଶ୍ୱର ଗବର୍ଣ୍ଣର ମନସ୍ତ କର ଅଛନ୍ତି କି ମୋଟ ସଲବାସିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତି ଯଥୋଚିତ ଦୃଷ୍ଟି ରଖାଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମୋଟସଲରୁ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ସେ କଲକତାରୁ ଶିକ୍ଷା କର ଅସି ଅପଣା ବାସସ୍ଥାନରେ ରହି ଚିକିତ୍ସା କର ପାରବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଣା ନାହିଁ କଟକରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରବାକାରଣ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ପଶ୍ଚାତ୍ତକ ପଦ୍ମାବତୀ କଥା ଅନୁମୋଦନେ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଯାହା ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା ଅବଧି ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ତହିଁରୁ ଅଧି ଗୋଟାଏ ଭାଗ ମାମଲ ବାହାରିଅଛି । ମାମଲଟ ସବୁକ ନୁହେଁ । ଜଣେ ପଶ୍ଚାତ୍ତକ ଉପରେ ତେସୁଟୀ ଇଉରୋପୀୟ ବାହୁ ଉପାପ୍ର-ସାଦ ଦେ ଜାଲ ଅପରାଧର ଅଭିଯୋଗ କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସମ୍ପର୍କିତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବଙ୍ଗଳାୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏକ ପ୍ରକାର ଗୋପନରେ କରୁଅଛନ୍ତି । ଫିରିଙ୍ଗି ଗା ଅଦାଲତକୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଅସି ନ ଥିବା ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଶେଷ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅନୁମୋଦନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବସ୍ତୁରେ କିଛି କହିବାକୁ ଲଜ୍ଜା ନ ରଖି ଅନୁମୋଦନର ଏକାନ୍ତ ଭରଣା ଅଛି ଯେ ସମ୍ପର୍କିତ ସାହେବ ଏଥିରୁ ଉତ୍ତମ ବିଚାର କରବେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶେଷ ହେଲେ ତୁ ଅନୁମୋଦନେ ସକ୍ଷେପ ବୁଝାନ୍ତୁ ପାଠକ-ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବୁ । ଶିକ୍ଷା ବଙ୍ଗଳାରେ ଏପରି କେବେ ଘଟିଥିବାର ଶୁଣା ନାହିଁ ।

ଭାରତୀୟମାନେ ସି ବିଲରୁ ସବାଦ ଅସି-ଅଛି କି ତଳପାସ ଭା ୨୯ ଉପରେ ସମସ୍ତ ଇଂରାଜ ସେନା କମାଣ୍ଡର ଶକ୍ତି ଦେଇ ବା-ହାର ଅସିଲେ ଏବଂ ଅମିରର ସୈନ୍ୟମାନେ ସେହି ଦିନ ସମସ୍ତ ସହର ସ୍ଥାନମାନ ଜମା କର ନେଲେ । ତେସୁଟି ଗବର୍ଣ୍ଣର ସମସ୍ତକାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରଦାର ଓ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଇଂରାଜ ସେନାକୁ ବଳାଇ ଦେବା କାରଣ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଅସିଥିଲେ । ସରଦାର ମହମ୍ମଦ ହାସିମଖାନ କି ସେ ଅମିରର ପକ୍ଷରୁ କମାଣ୍ଡର ଗବର୍ଣ୍ଣର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି କିଶ୍ଟିଲ ସେକ୍ସନକୁ କେତେଟା ବଜା-ଭୋପ ମାଗିଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଶ୍ୱର ତହିଁ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଉଚ୍ଚତା ଭୋପ ଏବଂ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସିଲହଲ

ବନ୍ଦୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧବିଧାନ ନିପ୍ରେକ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ବରଂ ସମସ୍ତକ କଲ ସହର ସୈନ୍ୟ ସମଗ୍ର କରୁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କମାଣ୍ଡର ଅନେକ ଲୋକ ତାହାକ ପ୍ରତି ଅନୁକୂଳ ଥିବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଉଅଛି । କିଥିଲ ହୁଅଇ ଯେ ଆଗାମି ଜୁଲାଇ କି ଅଗସ୍ତ ସରିବ କମାଣ୍ଡର ଆ-କମଣ କରବେ ।

ତଳପାସ ଭା ୧୯ଶ ଅତି ପ୍ରାତଃକାଳରେ ବିଖ୍ୟାତ ଲର୍ଡ୍ ବିକନସ୍ଟିଲଜ ସାହେବ ରହ ସ୍ୱାଭାବରୁ ଯାହା କଲେ । ସ୍ତୁତ କାଳରେ ସେ ବିଶେଷ ଯାତ୍ରା ଭୋଗ କର ନ ଥିଲେ । ଏବଂ ପ୍ରାଣ ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସଚେତ ଥିଲେ ଏହାଙ୍କ ମୁରୁରେ ସମସ୍ତ ଇଂରାଜ କାହିଁକି ସମସ୍ତ ଇଉରୋପ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଏ ଜଣେ ମହା ରାଜମାଜିଷ୍ଟ୍ରେ ଥିଲେ । ଇଂରାଜରେ ଏହା ଗ୍ଲାଜଗ୍ସୋନ ସାହେବ ଛଡ଼ା ଏହାଙ୍କ ପରି ଆଉ କେହି ନ ଥିଲେ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କି ଗ୍ଲାଜଗ୍ସୋନ ସାହେବ ଏହାଙ୍କର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ ପକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି ତଥାପି ଏହାଙ୍କ ସତ୍ତାରେ ଅନୁରବ ମାନ୍ୟ ଥିଲ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ଉତ୍ତରୁ ଏହାଙ୍କର ସମ୍ମାନ ବୃଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ଏହାଙ୍କର ଶେଷ ମହାତ୍ମା କାଳଟା ଯଦ୍ୟପିକି ଆନୁମୋଦନ ପକ୍ଷରେ ପୁଷ୍ପକର ଦେବାର ଭେଟିକି ଥାଉ ନାନା ପ୍ରକାର ଅମଙ୍ଗଳ ଓ କଷ୍ଟର କାରଣ ହୋଇଥିଲ କିନ୍ତୁ ଏହା ବୋଲି ଏହା-

କର ସୁଲଭତା ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଏବଂ ଦୌଷଲଭ ପ୍ର-
ଶଂସା କରକାରୁ ବିରତ ହୋଇ ନ ପାରୁ ।
ଏହାକରି ବିକଳ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ନ ଥିଲେ
ଏବଂ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉତ୍କଳ ନବନାୟକ ସୁସ୍ତକ
ପ୍ରକାଶ କରି ସୁଲେଖକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମୂଳ ସମୟରେ ଏହାକର ବୟସ
ବ ୨୨ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଗୋଳମାଳର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କରି ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣର ସମ୍ପାଦକ ପୁନଃ କହି
ଅଛନ୍ତି କି ଏଥିରେ ମହାରାଜାଙ୍କର କିଛି ଦୋଷ
ନାହିଁ ମାତ୍ର କାହାର ଦୋଷ ଭାଷା ସେ ଶୁଣୁ
କରି କହି ନାହାନ୍ତି । ଅନ୍ତତଃ ମହାରାଜାଙ୍କର
ପୂର୍ବ ସୁଖ୍ୟର ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଅନେମାନେ ଏକା-
ନ୍ତ ଅଶା କରୁ ଯେ ଦର୍ପଣଙ୍କର ମୂଳ ସମାର୍ଥ
ହେଉ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ବିବରଣ ପ୍ରକାଶ ଦେବା-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାଷା ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ସୂଚ୍ୟର
ସୁଶାସନ ନିମିତ୍ତ ମହାରାଜା ଦାୟା ଯେପ୍ରକାରେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିପଦର ସଂକ୍ରମଣ ସେପ୍ରକାରେ ପ୍ରକୃତ
ଅବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ ଦେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହାରାଜାଙ୍କର
ମୁକ୍ତି ନାହିଁ । ମହାରାଜା ବୋଲନ୍ତି କି ପ୍ରଜାମା-
ନେ କହୋତୀ ହୋଇ ଶାନ୍ତିହୀନ କରୁ ଅଛନ୍ତି
ଏଣେ ପ୍ରଜାମାନେ ଏଠାରେ ଅସି ସୁପଲ୍ୟେଷ୍ଟେ-
ଏବଂ ନିକଟରେ ଗୁଡ଼ାର କର ଅଛନ୍ତି କି ବ-
ହୋଦୁଅଦ କିଛି ନାହିଁ ମହାରାଜା ଅକାରଣ
ଭାଷାକୁ ଦୋଷୀ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନେମାନେ ଅଶା
କରୁ କି ଅସିଷ୍ଟ୍ୟ ବାବୁ ନିକଟଗୋରୁଦାସ
ଉପସ୍ଥିତ ବ୍ରହ୍ମପୁର ବରୁର ସଙ୍ଗେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର
ଅଧ୍ୟକ୍ଷରୂପ ସମସ୍ତ ବିବରଣ ଉତ୍କଳରୂପେ ଅନୁ-
ସନ୍ଧାନ କରିବେ । ଶ୍ରେଣୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନ ହେଲେ
ଉପସ୍ଥିତ ଚିକିତ୍ସା ହୋଇ ନ ପାରେ । ସୁପର-
ଦେଶେଷ୍ଟକ ନିକଟରେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଜା-
ମାନେ ଗୁଡ଼ାର କରଥିଲେ ଯେବେ ସେ ସମୟ-
ରେ ଉପର ଅନୁସନ୍ଧାନ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ
ବର୍ତ୍ତମାନ କନକ୍ତବଳ ସଠାଇବାର ଅବସର
ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ଉପରଠାଉରାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟ
ବଦାତ ଚିକିତ୍ସା ହୁଅଇ ନାହିଁ ।

ଗତ ସାମବାୟ ଅପରାଧ ବାଳରେ ଏଠା
ମେଡ଼ିକେଲ୍ ସ୍କୁଲର ବାଣିକ ପାରିଭୋଗିକ ବି-
ଭରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେଜିଲଲ ଦାସପାଠାଳ-
ଠାରେ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର
ସାଦେବ ସଭାପତିର ଅସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ

ଏବଂ ଏ ନଗରବାସୀ ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍କଳଜ
ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳଜମାନେ ଦର୍ପଣ ସ୍ମରଣ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଅଳ୍ପ କାଳ ଅନ୍ଧମ୍ବୁ
ହୋଇ ଏବଂ ଶ୍ରୀମୁ ଦେଉଥିବାରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ
ବିପ୍ରର ଅମନ୍ତର ବ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ହେଇପାରିଲେ
ନାହିଁ । ଅନେମାନେ ଅନନସହଜ ଅବଗତ
ହେଲୁ ଯେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଫଳ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି
ଏବଂ ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନ୍ୟ
ଶିକ୍ଷକମାନେ ପ୍ରଶଂସାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଏ
ବର୍ଷ ଶେଷ ପଞ୍ଚାକ୍ଷା ଦେବାନିମିତ୍ତ ଦସ ଜଣ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୬ ଶ
ଉତ୍କଳୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ନିୟମ ଗତ
ବର୍ଷଠାରୁ କିଛି କଠିନ ହୋଇଥିଲେହେଁ ଏବେ
ଶୁଣୁ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ
ଅଟଇ ଏବଂ ପଞ୍ଚାକ୍ଷକମାନଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟରୁ ଜଣା-
ଯାଏ ଯେ ଶୁଣମାନେ ପ୍ରଶଂସାର ସହଜ ଉତ୍କଳୀ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲର ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ପଞ୍ଚାକ୍ଷର
ଫଳ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି । ଅନେମାନେ
ଅଶାକରୁ କି ଯେତେ ଶୁଣୁ ଏ ସ୍କୁଲରୁ ଉତ୍କଳୀ
ହେଉଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସରକାରୀ
କାର୍ଯ୍ୟ ନ ପାଇଲେ ଉଗ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେବେ
ନାହିଁ । ସ୍ଵାର୍ଥୀର ବ୍ୟବସାୟଦ୍ଵାରା ଅନେକ ଲୋକ
ସରକାରୀ ଚାକିରିରୁ ଅଧିକ ଉପାର୍ଜନ କର-
ପାରନ୍ତି । କେବଳ ତେଣୁ ଓ ଯତ୍ନ ଦେଲେ
ହେଲା । ଯେଉଁମାନେ ସମାର୍ଥରୂପେ ଶିକ୍ଷିତ
ହୋଇ ବିଭିନ୍ନପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ
ଉତ୍କଳ ଚିକିତ୍ସା କରିବା ନିମିତ୍ତ ସର୍ବାଦା ତେଣୁ
କରିବେ ସେ କଦାଚ ଉପବାସ ରହନ୍ତେ ନାହିଁ ।
ଚିକିତ୍ସକର ଲୋଡ଼ା ସର୍ବାଦା କେବଳ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦ
ମିଳିବା ହୁଏ ।

ଅମାଲରେ ଗୋଡ଼ାଦୋଡ଼ି ସକାଶେ ବହୁତ
ଟଙ୍କାର ବାଜି ଲାଗୁଥିଲା ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରାୟ ଦେଓ-
ଲକ୍ଷ କି ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜମା ହେଉଥିଲା
ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ବାଜି ଲାଗୁଥିଲେ ସେମାନେ
ବିପ୍ରର ଟଙ୍କା ଲାଭ କରୁଥିଲେ । ସିଂଗଲ କମ୍ପାନୀ
ନି ଲୋକକଠାରୁ ହେବା ସଂଗ୍ରହ କରିବା
ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା ଏହି ବାଜିର ବିପ୍ରର
ସହାୟତା କରୁଥିଲେ ଅନେକରେ ଏପରି ବାଜି
ଲାଗାଇବା ନିଷିଦ୍ଧ ଅଟଇ ବୋଲି ସିଂଗଲ
କମ୍ପାନୀ ଗୋପନରୂପରେ ବେନାମୀ ପ୍ରକାରରେ
ଏକାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଉଥିଲେ ସମ୍ପ୍ରଦ ସୁଲଭ ଏ କମ୍ପାନୀ
ନିରୁ ମିରପ୍ରାୟ କର ଚାଲିବା ଦେଇଅଛି ଏବଂ

ଅମାଲର ତ୍ରେପୁଟ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ନିକଟରେ
ମୋକଦମା ଦାୟେର ଅଛି । ଗିରପ୍ରାୟ ଦେବା-
ଦାନ ଟ ୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କାଟି ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା
ସିଂଗଲ କମ୍ପାନୀ ଅପରାଧ ସ୍ଵୀକାର କରି ବିକ୍ର-
ୟକୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି
ଏକରୁଇନାମା ଦେବାରୁ ସଭା ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ସ୍ଵୀକାର କରିବା ଦନଠାରୁ ଏ ସିଂଗଲରେ
କୌଣସି ଚିତାପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରୁ ନାହାନ୍ତି ।
ଯାହାଠାରୁ ଯେତେଟଙ୍କା ନେଇ ଅଛନ୍ତି ସେ
ସମସ୍ତ ଫେରୁର ଦେବେ କମ୍ପାନୀରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ଟ ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ
ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଏ ଅପରାଧର ଉଚ୍ଚତମ ଦଣ୍ଡ ଅଟଇ ।
ଏତେଦନରେ ଏ ବୃହତ୍ ସୁରକ୍ଷାଖେଳଟି ଏକା-
ବେଳେ ଉଠିଯିବାର ଉପାୟ ଦେଲା ।
ଯେବେ ହେବାଦାତାଙ୍କ ନାମ ଏ ମୋକଦମା
ସିଂଗଲରେ ପ୍ରକାଶ ହୁଅନ୍ତା ତେବେ କେତେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ଲୋକ
ଏମନ୍ତ କି ପ୍ରାୟ ଲକ୍ଷସାହସ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥିରେ
ଲିପ୍ତ ହେବାର ଦେଖାଯାନ୍ତା ଯାହାହେଉ ତତତ
ମାସ ତା ୨୧ ରଖରେ ମୋକଦମା ଫସଲ
ହେଲା ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ମୁଦାଲିକ ଉପରେ ଟ ୧୦୦
ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ କରମାନା ଦେଲା ।

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଗୋଳମାଳ ନିବାରଣ ଦେ-
ବାର ଭେଟିବ ଥାଉ ବରଂ ଗୋଟିଏ ଛଦ୍ମ
ସୁବରୂପ ଆରଣ୍ୟ କରିବାର ଦେଖାଯାଏ । କ-
ଜାଙ୍କର ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ସେନା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-
ରେ ଉପସ୍ଥିତଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସେମାନେ ବହୋଦ
ଭାବ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ନାହାନ୍ତି ସୁତରାଂ ଉତ୍କଳଜ
ସେନା ପ୍ରେରଣ ଦେବାର ଅବସର ହୋଇ-
ଅଛି । ବମେର ଏଲକାରେ ଉକ୍ତ ବାଣ୍ଟ ସଂ-
ସ୍ଥାପନ କମିଶ୍ନରୁ ସୈନ୍ୟ ପଠାଇବା ବାରିଶ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୂପେ ଅଳ୍ପ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ସମ୍ପ୍ରଦ ସର୍ବ ସୁଦା ଦୁଇ ପଲଟନ ପଦାତକ ଏବଂ
ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ଅଧିକାରୀ ସୈନ୍ୟ ସେଠାରୁ
ସିକାର ଅଳ୍ପ ପାଇଅଛନ୍ତି । ସୈନ୍ୟ ସହୁହଲେ
ଯେ ବହୋଦ ନିବାରଣ ଦେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅନେମାନେ ବ୍ୟାଧି କରୁ ଯେ
ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଦୁଃଖ ସ୍ଵୀକାର କରିବେ ହୁଅଇ
ପ୍ରଜାକାର ଶାନ୍ତି ବଦନ । ଅଧିକତଃ ଦେଖାଯାଏ
ଦେ ମଦ ଉପରେ ଟାକ୍ସ ବନିବାରୁ ସେମାନ-
ଙ୍କର ସ୍ଵାଗ ଏବଂ ଦୁଃଖ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ।
ଏହି ଭାରିଶରୁ ଏମାନେ ମେଳ କରି ପ୍ରଥମେ

ବରପାଳ ଆନାକୁ ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ସେଠାରେ
 କ୍ରୀଡ଼ା ପୁଲିସ୍‌ଦଳ ଥିଲେ । ଏକଦା ସୁଦ୍ଧା
 ଉତ୍କଳରୁ ବାହାରି ଉତ୍ତରାଫ ସର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପୁଲିସ୍
 ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଫୋଲୋଗଲେ ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ ସମ-
 ସ୍ତୁତ୍ୱ ମାରି ପକାଇ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାନ୍ତ ଅଧିକାର କଲେ ।
 ଚାହିଁ ଉତ୍କଳରୁ ସେମାନେ ଅବକାଶ କଲେଣି
 ଉତ୍କଳ ଚଳାଉ କରି କଲ୍ୟାଣର ଚାହାର ଭାଇ
 ଏବଂ ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତି ବଧ କଲେ କେବଳ
 ଗୋଟିଏ ଆଠବର୍ଷର ପୁଅ, ଗୋଟିଏ ଅତି ସାନ
 ଝୁଅ ଏବଂ କଲ୍ୟାଣର ମାତା କୌଶିକୀ ରୂପେ
 ରକ୍ଷା ପାଇଲେ । ହତ୍ୟା କଲ ଉତ୍କଳରୁ ଶବ
 ଉପରେ ଜାମାତୀଙ୍କର ଅଭ୍ୟାଗର କରି ସରକାର
 ପରତପ୍ତ ଦେଇଥିଲେ । ଅସତ୍ୟ ଜାମାତୀମାନେ
 ସହଜରେ ଉତ୍କଳରୁ ହୁଅନ୍ତି ମାତ୍ର ଶାନ୍ତି ହେବା
 ବଡ଼ କଠିନ ହୁଅଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୈନ୍ୟର ଆବ-
 ଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲା । ରକ୍ଷା କ୍ରମେ ଗୋଟି
 ସକାଶେ ହୋଇଥିଲା । ସାମାଜିକ ବିପ୍ଳବରେ
 ପ୍ରଧାନ କାରଣ ମଦ ଥିଲା ଇଲ ବିପ୍ଳବରେ
 ଚାହାର ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ବିପ୍ଳବ-
 ଦୂରେ ମଧ୍ୟ ଏହି କାରଣ ବିଶେଷରୂପେ ଜଡ଼ିତ
 ଅଛି । ଅତଏବ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଜା-
 ତକର ପାନ ବିଷୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା
 ବଡ଼ କଠିନ ବ୍ୟାପାର ଅଟଇ ।

ଗୋଟିଏ ଭୂକଳା ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ପ୍ରଜାମାନେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାବରେ
 ପ୍ରସାଦିତ ହୋଇ ଗଡ଼ଜାତ ସୁପରିଶୋ-
 ଶିତରେ ସୁଦୀର୍ଘ ନରପୁତ୍ରା ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ
 କରି ଚାହିଁ ନିମିତ୍ତ ମହାବଳାଙ୍କର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ରୁ ଅନୁମୋଦନ ଦୋଷୀ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ
 କରି ବନୋବସ୍ତ ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁମାନେ ଦାସୀ
 ସେମାନେ ଖୋରାଧା ବନୋବସ୍ତର ଉଦ୍‌ବାହରଣ
 ଦେଖାଇ ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହୋଇ
 ପ୍ରତିପତ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାର ଦେଖି
 ଅନୁମୋଦନ କିଛି ମାତ୍ର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 କାସ୍ତ୍ରୁକରେ ଏଥି ପୂର୍ବେ କଟକ ଏବଂ ଖୋରାଧା
 ଶାସନାହାରର ଭୂମି କରି ଏବଂ ବିଶ କରି
 ବିଷୟରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅଭ୍ୟାଗରର କଥା
 ଅନୁମୋଦନ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ସାଦା ଅବଧି ଦୁର୍ଗଭବ ହୋଇ ନାହିଁ
 ଚାହା ମୟୂରଭଞ୍ଜରୁ ଉତ୍ତରା ନୁହଇ । କଟକ
 ଶାସନାହାରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନାଧିକ କରି
 କଠିଣ ବନୋବସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରକୃତ

ଦଖଲକାର ପ୍ରକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ମାତ୍ର ଦୁର୍ଗ
 କରି ନାହାନ୍ତି ଏଥିରେ ଯେ ପ୍ରକାଳର କ କଷ୍ଟ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ଚାହା ଅକଥାମୟ ଚାହିଁ ଉପରେ
 ଏମାନଙ୍କୁ ମିଉନିସିପଲ ଇଭ୍ୟାକ ନାନା ଉପକର
 ଦେବାକୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଖୋରାଧାର ଭୂମି
 ବନୋବସ୍ତର ନୟମ କାଗଜରେ ଭଲ ଦେଲେ-
 ଦେଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ବାଧୁଅଛି ଏବଂ
 ଚାହିଁ ସଙ୍ଗେ ଅସତ୍ୟ ବଣକର ଅଭ୍ୟାଗର ମିଶି-
 ବାକୁ ପ୍ରକାଏ ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟର ଏହି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି
 ଅନୁମୋଦନେ ପୁନଃ କହିଅଛନ୍ତି କି ଯେବେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଚିତ କରି ବସାଇବା ବିଷୟରେ
 ଅନାଧିକ କମିଦାରଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ସ୍ୱରୂପ ହୋଇ
 ନ ପାରିଲେ ତେବେ ଆଦୌ ଖାସ କମିଦାର
 ରଖିବାର ଉଚିତ ନୁହଇ । କାରଣ ଆପଣା
 କମିଦାରରେ ନ୍ୟାୟରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନ
 ପାରିଲେ ଅନାଧିକ କମିଦାରମାନେ ଚାହାଙ୍କ
 ଶାସନକୁ କି ପ୍ରକାରେ ଯଥା ଯୋଗ୍ୟ ଭକ୍ତି
 କରିବେ ? ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେବେ ଉପର ଲିଖିତ
 ଦୁଇ ଖାସମହାଳରେ କଠିଣ ଜମା ବନୋ-
 ବସ୍ତ କରି ନ ଥାନ୍ତେ ତେବେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର
 ବନୋବସ୍ତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଲକ୍ଷଣକୁ ହୁଅନ୍ତେ ନାହିଁ ।
 ସେମାନେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ପ୍ରଜାମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ
 ସୁପରିଶୋଶିତ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଗୃହୀତ
 କଲେ ସେହିପରି କଟକ ଓ ଖୋରାଧା ଶାସନା-
 ହାରର ପ୍ରଜାମାନେ କମିଶନରଠାରେ ଗୃହୀତ
 କରିଥିଲେ ଏବଂ ବୋର୍ଡ଼ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦରଖାସ୍ତମାନ ପଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅବଧି ପଠା-
 ଉଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପ୍ରକାଳର
 ଯଥାର୍ଥ ଦୁଃଖ ଅଛି କି ନାହିଁ ଚାହିଁ ବିଚାର
 କରିବା ପୂର୍ବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉଚିତ ଯେ
 ଆପଣା ଭାର ଠିକ ରଖିବେ ନୋହଲେ
 କେତେ ସୁବିଧାର ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଲୋକଙ୍କର
 ମନ ମାନବ ନାହିଁ ।
 ପରଶେଷରେ ବଲ୍ଲବ୍ୟ ଏହି କି ଖୋରାଧା
 ବନୋବସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ଗର ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ଓଡ଼ି-
 ସ୍ତା ଗଜେଟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ର-
 ବ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଚାହା ଅଧିକାଂଶରେ
 ସୁଲଗ୍ନରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟଇ ଏବଂ ଯେବେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର
 ମହାଶକ୍ତି ଚାହିଁ ପ୍ରକୃତ ମର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରି
 ଆପଣା ସଜ୍ୟର ବନୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଙ୍ଗେ
 ମିଶାଇ ଦେଖିବେ ସେ ଠିକ ସେହି ଗଠମାନ
 ଅବଲମ୍ବିତ ହୋଇଅଛି ତେବେ ସେ ଖୋରା-

ଧାକୁ ଉଦ୍‌ବାହରଣ ଦେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ
 ନୋହଲେ ନିଜର ଶକ୍ତି ବା ପକ୍ଷରେ ବଡ଼
 ସନ୍ଦେହ ହେବ ।

✓ ସୁପ୍ରକାଳପୂର୍ ଅଭାବ ।

ଏନକ୍ଷରରେ ସୁପ୍ରକାଳପୂ ନ ଥିବାରୁ ସେ
 ଅଭାବ ମୋଚନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସଭା
 ହୋଇଥିଲା ଚାହିଁର ବିବରଣ ଏଥିସଙ୍ଗେ
 ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବା ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ରରୁ ପାଠକମାନେ
 ଜାଣି ପାରନ୍ତେ ଦୂରୁକ୍ତିର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।
 କଟକ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱଜାମା ଦେଉଅଛନ୍ତି
 ଏଠାରେ ଅବଧି ଗୋଟିଏ ସୁପ୍ରକାଳପୂ ପ୍ରାପିତ
 ହୋଇ ନ ଥିବା ଯେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ
 ଚାହିଁରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବଳପ୍ରଦେଶର
 ଜଗତମାନଙ୍କ କଥା ଭେଦିକ ଥାଉ କେତେ
 ଗ୍ରାମରେ ସୁଦ୍ଧା ଗୋଟିଏ ସୁପ୍ରକାଳପୂ ରହିଅଛି
 ଏଠାରେ ଅବଧି ଚାହା ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ
 କେବଳ ଏକି ବୋଲିବାକୁ ହେବ ପ୍ରକୃତ
 ଶିକାର ଫଳ ଅବଧି ଓଡ଼ିଶାରେ ଫଳ ନାହିଁ
 ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁମାନେ ଶିକିତ ଏବଂ ଉନ୍ନତ
 ହୋଇଥିବାର ଗାରମା କରିନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର
 ଗାରମା ସର । ପ୍ରକୃତରୂପେ ଶିକିତ ଓ ସତ୍ୟ
 ହେବାଠାରୁ ସେମାନେ ବହୁତର ପତ୍ତରେ ପଡ଼ି
 ଅଛନ୍ତି । କୋଡ଼ଏବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଏଠାରେ ଗୁରୁ
 ପାଠକମାନେ ମାତ୍ର ଶିକିତ ଲୋକ ଥିଲେ ଅଥଚ
 ସେସମୟରେ ଏକ ସୁପ୍ରକାଳପୂ ଏଠାରେ ରହି
 ଥିଲା । ଘଟଣାକ୍ରମେ ଚାହା ବାବୁ ଜାଲିପଦ
 ବନୋବସ୍ତାଧିକାରୀଙ୍କ ହସ୍ତଗତ ହୋଇ ଅତି
 ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଅଛି । ଏଥିସଙ୍ଗେ
 ଏଠାରେ ଏକ ସାମାଜ୍ୟ ସୁଲ ପରିବର୍ତ୍ତରେ
 କଲେଜ ହେଲା ଗୁରୁଅତେ ବିଦ୍ୟାଳୟର
 ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଦେଶୀୟ
 ଭାଷାର ନାନା ପଦ୍ଧତିରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା
 ଶୁଭଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । ବିଦ୍ୟ-
 ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା କଥା ବିଏ
 ପରୀରେ ଏଲ୍ ଏ, ଏବଂ ବି ଏ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ
 ଲୋକ ଶିକିତ ହେଲେ ଏବଂ ଏମାନେ ସରକାରୀ
 କଚେରୀମାନଙ୍କରେ ଉତ୍ତରା ଅଧିକ ବେତନରେ
 ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଏତେବେଳେ ଏକପ୍ରକାର
 ଉତ୍କଳରେ ଜୀବନଯାତ୍ରା ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ
 ସମର୍ଥ ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଚାହିଁରେ ଓଡ଼ିଶାର ଏ
 ସାମାଜ୍ୟ ଅଭାବ ସେ ମୋଚନ ନ ହେଲା ଏହା
 ବି ଅଳ୍ପ ଦୁଃଖର କଥା । ଗର କୋଡ଼ଏବର୍ଷ ପୂର୍ବ

କାଳ ସଙ୍ଗେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥାକୁ ତୁଲ୍ୟ
କଲେ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା
ଅନେକ ଉନ୍ନତ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇବ
ଅଥଚ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ
ଲେଖାପଢ଼ାର ଚର୍ଚ୍ଚା ରଖିବା ଇତ୍ୟାଦି ଉପାୟ
ଅବଧ ହୋଇ ନାହିଁ । ପୁସ୍ତକାଳୟ ଶିକ୍ଷିତ
ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଅଭାବ ଏବଂ ଅବଧ ତାହା
ମୋତନ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅନାୟାସରେ
ବୋଲିପାର ପାରେ ଯେ ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷାର
କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ଫଳ ଫଳ ନାହିଁ ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ
ଲୋକଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଅତି ମନ୍ଦ ଅଟେ । ବାସ୍ତବ
ରେ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେ ଅସୁଦେଶୀୟଙ୍କ
ଶିକ୍ଷା ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳନା ସଙ୍ଗେ ଶେଷ
ହେଉଅଛି ଯେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉଚ୍ଚ-
ମାନେ ପଢ଼ୁଥାନ୍ତି ତେତେବେଳେ ଯେ ଯାହା ପରି
ପରିଶ୍ରମ କରି ପଠାପାଠ ପାଠପଢ଼ିବା ଲାଭନ୍ତି ।
ଯଦୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶୁଭ ଖଣ୍ଡିତ ଗୁରୁତ୍ଵ ପାଇଲେ
ଇତ୍ତୁ ଅତି ବିଦ୍ୟା ସଙ୍ଗେ ହେଟ ହେବା ବିରଳ
ହେବ । କେବଳ କିତେଣୁ କର୍ମ ଚଳାଇବା
ସକାଶେ ଯେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହେ-
ଉଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଲେ । କିତେଣୁ ଫେରି
ଅସି ଖାଉବା ଶୋଇବା ବୁଲିବା ଓ ବୁଝା ଗଲୁ
ବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏତକ ଧନାରେ ଦିନ ଗଲୁ
ଲେଖା ପଢ଼ିରେ ମନ ନ ରହିବା ସ୍ତୁଳେ
ପୁସ୍ତକାଳୟର ଅଭାବ କାହିଁକି ଜଣାଯିବ ?
ଯେବେ ନୁହେଁ ପୁସ୍ତକ ଓ ସାମଗ୍ରିକ ପଞ୍ଚମାନ
ପଢ଼ିବାର ଇଚ୍ଛା ବଳବତ୍ତା ବୁଝନ୍ତା ତେବେ
ପୁସ୍ତକାଳୟର ଅଭାବ ଅବଶ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ-
ଜ୍ଞମ ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ ତାହା ଦୂର କରିବା ପକ୍ଷରେ
ଏତେବେଳେ ବିଳମ୍ବ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦେ
ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କୁ ପଢ଼ୁଅଛୁଁ ଯେ ଆଉ
କେତେବେଳେ ସେମାନେ ଏହିପ୍ରକାରରେ କାଳ
କଟାଇବେ ? ଥରେ ଅପଣା ଅବସ୍ଥା ଏବଂ
ଦାୟିତ୍ଵ ପ୍ରତି ସ୍ଥିରଭାବରେ ଦୃଷ୍ଟି କରନ୍ତୁ ତାହା
ହେଲେ ସେମାନେ ଜାଣି ପାରିବେ ଯେ ଆଉ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ବସିଲେ ହେବ ନାହିଁ ସାଧାରଣ
ଧନ ବ୍ୟୟରେ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ
ଅପଣା ଜୀବନା ନିବାସ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ସାଧାରଣ ହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନ କଲେ ନିତାନ୍ତ ଅନୁଭବ
ଏବଂ ଅମନୁଷ୍ୟ ବୋଲି ପରିଗଣିତ ହେବେ ।

ସାମ୍ବାଲ ଭାଷାର ପ୍ରଥମ ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିତ
ଉପହାର ପାଇ ଥିବାର ଅନୁମୋଦେ କୁହନ୍ତା

ସହଜ ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛୁଁ । ଏହାର ପ୍ରକ୍ଷେପା
ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ଏହା
ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ
ହୋଇଅଛି । ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅନେକ
ଗୁଡ଼ିଏ ସାମ୍ବାଲ ପ୍ରଜା ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାଷା ଅଛି ମାତ୍ର ଅକ୍ଷର ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍
ସେମାନଙ୍କ ଭାଷା ଲିଖିତ ଭାଷା ନୁହେଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
ପୁସ୍ତକାଳୟ ବିଛି ସେ ଭାଷାରେ ହୋଇ ନ ଥିବ
ଏସମ୍ଭବ ରଚନାର ଅଭାବକୁ ଏହିକି ଏହାହାସ
ସାମ୍ବାଲ ବାଳକମାନେ ଉତ୍କଳ ଅକ୍ଷର ଏବଂ
ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଏବଂ ଉତ୍କଳୀୟ ଶିକ୍ଷକ-
ମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ
ହେବେ । ଅନୁମୋଦେ ଆମା କରୁଁ କି
ଏହାହାସ ଶୁଣ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଅନେକ
ଉପହାର ହେବ । ଏସମ୍ଭବ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯୁଥ
ସାହେବ କମିଶ୍ନରଙ୍କୁ ଉତ୍ସର୍ଗିତ ହୋଇଅଛି ।

ସାମ୍ବାଲିକ ସଂବାଦ ।

କଟକର ବୃତ୍ତ ଅଧିକାରୀ ମୁଖ୍ୟତା ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ସାମନ୍ତ ଘଟ ଘୋଡ଼ାଘାଟଠାରୁ ବିଦେଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ମୋ-
କଦମା ବସ୍ତ୍ରର ଜମା ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା କଟାଣ ବସ୍ତ୍ର
କାରିଣ ଅପାତଳ ଚଳନାସ ଏହାକର ରହୁବାର ହୁଅ
ଅଛି ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏଠାରେ କିଛି ଗ୍ରାମ୍ୟ ହୋଇଅଛି
ବୁଦ୍ଧି ଅତ୍ୟାଦି ହୋଇ ନାହିଁ । କୁରବେଶର ବୃତ୍ତ ପ୍ରସବ
ଦେଖା ଯାଏ ।

ଅଗାମୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କର
ସୁଦ ଶିକାର ହୁଅ ଲାଭ । ଏଣେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଗୋଳମାଳ
ସହକରେ କର୍ମ ନ ଗଲେ ସାହେବ ପ୍ରସଂସିତ ସେ ଅଞ୍ଚ
ଲକୁ ସାଧ୍ୟପାରିବୁ ।

ଗାଲେଣ୍ଡର ଆମା ଇନ୍ଦ୍ରାଧର ଗୋଷ୍ଠିଏ ରମଣୀ ଥରକ-
ରେ ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠି ବନ୍ଧା ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଗୁଣି ଏବୁଦ ଚଳ
ଗୋଷ୍ଠି ଜନ୍ମ କରୁଅଛି । ଶୁଣିଲୁଁ ଏସମ୍ଭବରେ ପୁଣି ମଞ୍ଚ
ସାଧ୍ୟଅଛି । ର, ଦ, ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦାବ ମେଳାକୁ ଏଥର ବସ୍ତ୍ରର ସାମା ପାରିଅଛନ୍ତି
ବହୁ ପ୍ରମାଣକୁ ଅଞ୍ଚଳର ବାସୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ରଇ ନୁହେଁ ।
ଏଥରେ ବସ୍ତ୍ରର ଦେବ ନାଚ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ।

ଚତୁର୍ଥମାସ ତା ୧୦ ରସରେ କରୁଅଛନ୍ତି ଗୋଷ୍ଠିଏ
ଗୋଷ୍ଠିଏ ପ୍ରସର୍ତ୍ତନ ଦାଃ ହୋଇଥିବ ଯେଉଁମାନେ ଭକ୍ତ
ସେତକ ଅଧିକରେ ମହାପାତ୍ରୀ ସେମାନଙ୍କ ଜଗେଟ ୫୫୦୦
ଠାରୁ ୫୨୦୦ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାରୁତୋଷିତ ଦେଇଥିଲେ ।
ଏଥରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପାଠକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦାବର ମହାପାତ୍ର ବଦସାରଠାରୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦାବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସମାଜର ଦୁର୍ଦ୍ଦାବ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବନ ଶୁଣିବ କରୁଅଛନ୍ତି । ସନ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାକମାନଙ୍କୁ ମେଟ ୫ ୨୦୦୦
କା ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ପିଲାପିଲାଅନ୍ତ ନୀମରେ ମାତାଙ୍କ ଦେଖିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କେବଳକିଏ ଅଧିକର ତଥେ ବସନ୍ତ ୫ ୨୦୦୦ କାଦ

ଗଣିତ ଦେବ ଗାଇ ବସନ୍ତକା ଅପରାଧରେ ଧନ ପତନ
ରବର୍ତ୍ତମାନେ ବସନ୍ତକା ସଙ୍ଗେ ଗାଇ ବସନ୍ତକା ପ୍ରସବ
ବୁଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଚତୁର୍ଥମାସ ତା ୧୦ ର ସେତକରେ ଅନୁଭବ ପୁକେ ସମ୍ପଦ
ଅଞ୍ଚା ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୧ ର ଲେଖିବ ବସନ୍ତ ହେଉଅଛି
ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ୧୨ ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ତ୍ତିଅଛି । କୁରମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଯୋଗୁଁ ଏପରି ହେବ ।

ଚତୁର୍ଥମାସ ତା ୧୦ ରସରେ ପଦରସୁରଠାରେ ଯେଉଁ
ସାମା ହୋଇଥିବ ତହିଁରେ ପ୍ରାୟ ୨୦ ହଜାର ଯାଣ
ଏକଟିତ ହୋଇଅଛି ।

ଅନୁଭବ ହେବ ପଞ୍ଚାବରେ ଗୋକୁ ବରଦର କେଟିଏ
ଦାଃ କରୁଥିବ ଏବଂ ସେଠାରୁ ପ୍ରାୟ ପଦପ୍ରସବ ହଜାର ପ୍ରାୟ
ଅଧିକରେ । ଏଥର ଦୁଇ ଦିନ ବସନ୍ତ ହୋଇ ଏବଂ ଦିନ
ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିବ ଏବଂ ବଣୀ ମୂଲ୍ୟ ଗତବର୍ଷର ଦେଖିବ
ଏବଂ ତହିଁ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ପଞ୍ଚାବ ଅଞ୍ଚଳର
କୃଷିର ବସେଟ ରକ୍ଷଣ ପରଦୟ ମିଳଇ ।

ଚଳନାସମାନେ ଏତେବେଳେ ଗାଇ ସମାପତ କାର୍ଯ୍ୟବା-
ଦିତା ଶ୍ରବଣମାନ ହୁଅ ଅପଣା ସକ୍ଷରେ ଗାଇ ବସନ୍ତକାର
କଦୋବସ୍ତ୍ର କରୁଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପଦ ସଦେଘଠାରୁ ଦେବନ
ହସର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦାବ ମାନର ଗାଉଡ଼ାକ ବସିବାର
ଶୁଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାହାକି ଚଳାଉବା କର୍ମ
ଶିକ୍ଷିତା ବାରିଣ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବଦ୍ୟାଳୟ ପିଠକ ଯେ ଗାଳ
ଦେଖାଯୁ ବେତେକ ଯୁକା ତହିଁରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରବେ ।

ମଧ୍ୟଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦ ଶାଠକାର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭବତ୍ଵରେ
ଏବଂ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୫୨ ର ଏବଂ ବଦ୍ୟାଳୟରେ ସେ ୫୫ ର
ମୁଲ୍ୟ ବସନ୍ତ ହେଉଅଛି ।

ମାତ୍ରାକମେଇ ଅବଦତ ହୋଇଅଛନ୍ତି କି ଚତୁର୍ଥମାସ
ତା ୧୨ ରସରେ ଭକ୍ତ ନିଶ୍ଚର ଗୋପାଳକୁ ସ୍ଵାମିକ
ରଥ ଘଣ୍ଟି ପତନ । ପୁଣର ବସନ୍ତ ସେ ବେହୁ ଘେବ
ଏଥିରେ ମଦପତନ ନାହାନ୍ତି । ରଥର ଗୋଷ୍ଠିଏ ଅଞ୍ଚ ପୁକରୁ
ଦର୍ପିତ ହୁଏ ମାତ୍ର ଏତେବେଳେ ଘଣ୍ଟି ପତନ ହୋଇ ବେହୁ
ଚାଣି ନ ଥିଲେ । ରଥର ବସନ୍ତ ନୁହେଁ ତଥାଚ ଲବଣ-
ମେଘ କୌଣସି ଘୋଳମାଳ ଲଗାଇ ପାରିବୁ ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦାବ ମାତ୍ରାକକୁ ଦେବ ବାସନ୍ତକର ଘୋଳତା
ଘର କରବା ବାରିଣ ବସନ୍ତକୁ ସାଧ୍ୟଅଛି । ଅନ୍ତର ବ୍ୟକ-
ସାସ୍ତ୍ରରେ ବସନ୍ତ ଘେବ ସମ୍ପ୍ର ହେଲେହେଁ ଏଥର ଅଦର
ଲୁଗା ହୋଇ ନାହିଁ ।

କରୁବତା ମିରଡ଼ିପାଠକରେ ଦେବମାନ ସୁତର ସାହେବ
ମା ୨୦ ମର ଦୁଃଖି ହେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ବନ୍ଦୁ ହାସିବ
ସାହେବ ଭକ୍ତ କର୍ମରେ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ
କଦୋବସ୍ତ୍ରରେ କରୁବତାବାସିନୀଙ୍କେ ଅପଣୁ ଅବଦତ
ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

୧ । ମୁରଭଞ୍ଜମାନଙ୍କୁ ଅବଦତ ହେବୁଁ ବସନ୍ତ ପ୍ରଦେ-
ଶରେ ବସନ୍ତ ବଦ୍ୟାଳୟ ବନ ତରୁଅଛି । ମହାପାତ୍ରୀୟ
ଗ୍ରାହଣମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକର ଦେବର ରବିତ ସମ୍ପଦ
ସୁଦୁରୁଅଛି । ଏତେବେଳେ ଗ୍ରାହଣୀୟ ଗ୍ରାହଣମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି କି
ସେମାନଙ୍କର ବଦ୍ୟାଳୟ ଅପଣେ ଟଙ୍କା ଘରବେ ? ତାହା ହେଲେ
ଅପଣା ଗୋଷ୍ଠିଏ ଅଧ୍ୟୟନ ଦାରିଣ ହୋଇ ଅପଣେ ଅଧ୍ୟୟନର
ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଉପାୟ ବସନ୍ତକର ଦେଖୁ ନାହିଁ ।

ଏହି ଏହି ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସହର ବସନ୍ତ ବଦ୍ୟାଳୟର ବସନ୍ତ
ଶୁଣିବମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପାଠିକା ଚା ୩୦ ରଖ ମାତ୍ରେ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୯ ମସିହା ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ଫିକ୍ସିକୁ ଆପଣଙ୍କର କଗଜ୍ ବିଜ୍ଞାନ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରାକାଶନ କରି ବାଧ୍ୟତା କରିବାଦେବେ ।

ଏ ନଗରରେ ଶିକ୍ଷାବିଧିକା ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ମା ୧୭ ମାସ ହେଲେ ପ୍ରାଥମିକ ହୋଇଅଛି ଚହୁଁର ସଭ୍ୟମାନେ ଗୋଟିଏ ଲାଇ-ବ୍ରେର ପ୍ରାପନ କରିବାପାଇଁ ବନ୍ଧୁପତ୍ରରେ ହୋଇ ଗଲ ଚା ୨୪ ରଖ ଏପ୍ରେଲ ରବିବାର ରାତ୍ରିରେ କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ଅନାମ କରିଥିଲେ । ନଗରସ୍ତ୍ର ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳଜମାନେ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଦୁଇଗୁରୁଗଣ ଉକ୍ତ ଉତ୍କଳପତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାୟ କେହି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ସଦେଶ ହତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ଶିଥିଳସହୃଦେଶି ଆସ୍ତେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛୁ । ସଭାସ୍ତର ବଦ୍ୟାଳୟର ଶତ ଓ ମଧ୍ୟବିତ୍ତଲୋକରେ ପରସ୍ପରି ହୋଇଥିଲ ବସି-ବାସିର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରାଣ ନ ମିଳିଲା ।

କ୍ରୋ ମାକ୍‌ସ୍‌ଟେଟ ବାବୁ ସୀତାକାନ୍ତ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ସଭାପତିଙ୍କର ଆସନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ସମ୍ପାଦକ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହିତ୍ୱାଇଁ ଦେଲେ; ଉଦନନ୍ତର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଓ ଯୋଗିତ ଦେଲା ।

୧ । କଟକରେ ଅଗାମର ସାଧାରଣଙ୍କର ଜ୍ଞାନୋଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକାଗାର ପ୍ରାପନ କରିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକାଗାରରେ ଉତ୍କଳୋପକରଣ ଓ ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ ସମୂହ ରଖିତ ହେବ ।

ପ୍ରସ୍ତାବକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜାନକୀନାଥ ବସୁ । ଅନୁମୋଦକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

୨ । ସେହିକଷ୍ଟସାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଉନ୍ନତ କମିଟି କରିବା ଓ ଚହୁଁ-ରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଦୃଢ଼ପ୍ରତିଜ୍ଞା ମାନ୍ୟବାନ୍ ଉନ୍ନତଲୋକଙ୍କୁ ସହ୍ୟ ନିୟୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର କି ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ସହ୍ୟସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ସମତା ଥିବ ।

ପ୍ରସ୍ତାବକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମନ୍ଦୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ । ଅନୁମୋଦକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ।

୩ । ଯୁ ପ୍ରସ୍ତାବନୁସାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉନ୍ନ-ଲୋକ କମିଟିର ସହ୍ୟଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ । ବାବୁ ଜାନକୀନାଥବସୁ ଓ ମନ୍ଦୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ପାଦକପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ବାବୁ ସୀତାକାନ୍ତ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ଓ ବାବୁ ଗୌରୀ-ଶଙ୍କର ଶୟ ଲାଇବ୍ରେରର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭାବ ଦର୍ଶାଇ ଏହାର ପ୍ରାପନ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଉତ୍ସାହ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ବାବୁ ସୀତାକାନ୍ତ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ମହାଶୟଙ୍କର ଉତ୍ସାହପୂର୍ବକ ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଶ୍ରବଣକର ଆସ୍ତେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ତମ-ଲୁତ ହୋଇଅଛୁ ଏବଂ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ ନ କରି ଶାନ୍ତହୋଇ ରହି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।

ପରଶେଷରେ ଦେଶସ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷିତବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ସଦୃଶି ଏଥିରେ ପରିଚିତ ହେଉ ।

କଟକ { ଏକାନ୍ତ ବଗମଦ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଶିକ୍ଷାବିଧିକାସଭାର ସମ୍ପାଦକ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ ! ଏକଦାସ୍ତ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନକରମାତ୍ରେ ଅଛି ଯେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମନ୍ଦୋହରପୁରୀ କଟକସ୍ତ୍ର ହିନ୍ଦୁ ବାଳକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଗୁରୁ ନିର୍ମାଣ ନିମିତ୍ତ ଉତ୍କଳଶିକ୍ଷିତ ଗୁଣୀ ସାଷର ଏବଂ କେହି ସାମ-

ରତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରି ଦେଶସ୍ତ୍ରଶିକ୍ଷିତାର ଉତ୍କଳ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । —

- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେନ୍ଦୁଝରର ମହାଶୟା ଟ ୧୦୦୦ ଆଦାୟ
- ” କୁମାର ଦେବୀଶୁନାଦେ ଟ ୨୦୦
- ” ଚତୁର୍ଥୀ କୁଞ୍ଜିବାସଦାସ ଟ ୩୦୦
- ” ଭାଲଚେର ଗଜା ଟ ୨୦୦ ଆଦାୟ
- ଶ୍ରୀମତୀ ଭାନୁଚେରର ସୁଶୀ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାଳକାମାନଙ୍କର ପୁରସ୍କାରନିମିତ୍ତ ଦାଖିଲ ଟ ୨୦ କା ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
- ଏହି ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଅନୁପ୍ରସାଦ ଶୋଷ ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋରଦସ ଅଭିଷୟ ଯତ୍ନକର ଆତ୍ମମାନଙ୍କର କୃତଜ୍ଞତାର ପାତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

୧୮୮୯ { ଅପଣଙ୍କର ବଗମଦ ଶ୍ରୀ ରଃ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେବୃଫିଉଜ୍ । ଏହା କୁରୁଦେବରେ କୁରୁଦେବର ପରବର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍କଳ ହୋଇ ବ୍ୟବହାର । କରକାରୀ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଉପଦେଶୀ ଏବଂ ଚେନାୟ ଉତ୍କଳାଦ୍ୟରେ ବହୁଗୁଡ଼ିଏ । କରକାରୀ ଦୋଷାଦିକରୁ ଗର୍ଭକର ସ୍ୱପ୍ନଦେଶେଷକର କର-ତରେ ତନଲିଖିତ ହରରେ ମିଳପାରେ ଯଥା: ଡାକମାଗୁଲ୍ ସହୁର ୪ ଅରବୁବୁ ଟ ୨ କା । ୮ ଅରବୁବୁ ଟ ୧୧ କା । ୧୨ ଅରବୁବୁ ଟ ୨୦ କା । ମୂଲ୍ୟ ନଗର ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ଶରୀରୁଣ ପାଲଟ କୁହୁବୁର	ଅଗ୍ରମ	ଟ ୨୫୦
କରମୋହନ ସ୍ୱପ୍ନ କଟକ	ଦ୍ୱିତୀୟ	ଟ ୧୦
ଏନନାଥ ସରକାର	"	ଟ ୨୦
କାଳୀପଦ ବାବୁନା	"	ଟ ୨୦
ହରମୋହନ ମିନ	ଅଗ୍ରମ	ଟ ୨୦
କରମଣି କରାପଦ ହରାପ	"	ଟ ୨୦
ବୋଇବଦଦ ଦୋଷ କଟକ ବଗାୟ	"	ଟ ୨୦
ବନ୍ଦୋପ ମୋହନ ଦାସ ବାଲେସର ବଦୋ	ଅଗ୍ରମ	ଟ ୨୫୦
ଏକନ	ଅଗ୍ରମ	ଟ ୨୫୦
ବାବୁଦି ଅରବୁବୁ ବଦୋସର	"	ଟ ୨୫୦

କଟକ ମୁଦ୍ରଣ ଦେବ ।

88

କଟକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୨୩
୧୯୧୬

କଟକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର । ମୁଦ୍ରିତାଳୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ପ୍ରେସ୍, କଟକ ।

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୦
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୨୦
ମସଲପାରି ତାଳମାସୁଲ ୪୫୫

ଭଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶାନ୍ତି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅନୁମୋଦନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଆନନ୍ଦ ହେବ । ଉପଯୁକ୍ତର ମହାଶକ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କର ସେ କିଛି ମନାନ୍ତର ଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ ମାମାଂସା ଦୋଇ ଗଲା ଏବଂ ଇଂରାଜ ସେନା ସେଠାକୁ ଶେରସ ବେବାର ଆଜ୍ଞା ରହିବ ଦୋଇଅଛି ।

ସୁତ୍ରପ୍ରାୟତେ ପଦ ଦେଇ ପାଲିମେଣ୍ଡ ସଭା କେତେଦିନ ବନ୍ଦ ଥାଇ ଗତ ମାସ ତା ୨୫ ତାରିଖରେ ସୁନବାର ବସିଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିକଳସ୍ତ୍ରୀ ଫିଲଡକ୍ ସୁରୁଶାର୍ଥ ଗୋଟିଏ କାର୍ତ୍ତିସ୍ତମ୍ଭ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ଵରୀକାରେ ଅବେଦନ କରବେ ବୋଲି ଗୁଡ଼ିଆନ ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଅତି ସୁନ୍ଦର ହେବ ।

ଏକ ଅଧସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି ଓ କୌଣସି ମହତ୍ତ୍ଵପାରି ଅଭିଳାଷ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷରେ ୧୫ ଶହ ବୟସ୍କମାନ ଉତ୍ତରୁ କୌଣସି ଭରସ୍ତାସ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହେବା ପ୍ରକୃତ ନିୟମାନୁସାରେ ନିଷେଧ ନାହିଁ । ଏହି ନିୟମଦ୍ଵାରା ଅନେକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଉପକାର ହେବ କାରଣ ଅନେକ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଏସର ରୁଣ୍ଡିଅଛନ୍ତି ଓ ୧୫ ଶହ ବୟସ୍କମାନ ଉତ୍ତରୁ ଦେଇ ଲୋକ ଭରସ୍ତାସ୍ତି ମହତ୍ତ୍ଵରେ ନିୟୋଗ ଦୋଇ ପାଇବ ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଜାବ ସାମା ପ୍ରଦେଶର ସଲଗ୍ନ ସଲ୍ୟର ଉତ୍ତରା ଜାତୀୟମାନେ ଇଂରାଜ ସଲ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପ୍ରଜାଙ୍କର ଦୁହାଡ଼ ଲୁଚି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଭ୍ୟାଗୁରୁ କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରିବା ସକାଶେ ଇଂରାଜ ସେନା ସେ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପ୍ରେରିତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର ଶକ୍ତି ଥିଲା ମାତ୍ର ସମ୍ଭାଦ ଆସି ଅଛି ଓ ଇଂରାଜ ସେନା ଦେଖି ସେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ହାତ ଦୋଇ ଅଧିକତା ସ୍ଵୀକାର କରିବା ଲାଗି ଅସୁବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁ ସରଦାରମାନେ ଅଭ୍ୟାଗୁରୁ କର୍ମରେ ପ୍ରଧାନ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅର୍ଥତତ୍ତ୍ଵ ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜ ସୈନ୍ୟ ଭୟମ ମାଇଲ ବାଟ ଭଜଇକୁ ଚାଲି ଗଲେଣି ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଏକ ମୌଜାର ଲୋକଙ୍କ ବନ୍ଦ ଓ ଶସ୍ୟାକ ଶୋଭା ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଇଥିଲା । ଅନୁମୋଦନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ କଟକ ରାଜ୍ୟରେ ଏ ସୁଦ୍ଧା ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେବ ।

—*—

କଟକ ଅକେଡେମିର ପାରତୋଷିକ ବିଭରଣ ସଭା ।
ଏ ସଭା ଗତ ସୋମବାର ଅପରାହ୍ନ ୧୧ଟାରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ରେ ଦେ ମଦଲ୍ ପରେ ଦୋଇଥିଲା । ସେକେଟରୀ ବାବୁ ପଦ୍ମାବତୀମୋହନ ଆର୍ତ୍ତନୀକ ଅହାଳମରେ ଅନେକ ବହୁଲ୍ୟକ

ସଭାସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ କମିଶନର ସାହେବ ସଭାପତିର ଆଜ୍ଞା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ହେଲେ ସେକେଟରୀ ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନା ପାଠ କଲେ । ତହିଁରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜ ୧୮ ଶ ଶୁକ୍ତ ପଢ଼ାଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୫ ଶ ବେତନ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଗତ ବର୍ଷ ଏକଜଣ ଶୁକ୍ତ ପ୍ରବେଶିକା ପଢ଼ା ଦେଇଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ଜଣ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଗତ ବର୍ଷ ସ୍କୁଲର ସର୍ବ ସୁଦ୍ଧା ଆୟ ୪ ୧୫୦୦ ଟଙ୍କା ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଫିସ ଓ ଜରମାନା ବାବୁଟି ୪୨୮୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବ୍ୟୟ ୪ ୧୨୮୦ ଟଙ୍କା ଦୋଇଥିଲା । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ବହୁ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳଇ ନାହିଁ ।

ବିଜ୍ଞାପନା ପାଠ ଶେଷ ହେବୁ କେତେ ଜଣ ଶୁକ୍ତ ମୁଖସ୍ତ କରିଥିବ ବସୟ ପାଠ କଲେ ମାତ୍ର ତାହା ଭଲ ଦୋଇ ନ ଥିଲା । ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ସଭାପତି ପାରତୋଷିକ ବିଭରଣ ଓ ଶୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସମୋଧାନ କରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ହତବାକ୍ୟ କହିଲେ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉତ୍ତରା ଫଳ ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସେ କହିଲେ ଯେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟଟି ସ୍ଵାର୍ଥୀନ ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇ ଏମନ୍ତ ଉତ୍ତରା ଫଳ ଦେଖାଇବା ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟଇ । ତହିଁ

ଅଳ୍ପ ବୟସରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଥିବାରୁ ସେ-
ମାନଙ୍କ ଘରେ ପଢ଼ା କରୁଥିବା ପ୍ରମୁଖ ଶିକ୍ଷକ
ହେଉଥିଲେ । ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ଶିକ୍ଷା ଘରେ ପଢ଼ା
କରିବାଦ୍ୱାରା ହୋଇ ନ ଯାଏ । ତହିଁରେ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଅଧିକ ସହାୟତା ପ୍ରୟୋଜନ ।
ସାକ୍ଷାତରେ ସହ ନ ଦେଖାଇଲେ ଜ୍ଞାନ ଦେବ
ନାହିଁ । ଅତଏବ ଶିକ୍ଷକ କି ହୁ ନାହିଁ ବୋଲି
ଅନୁମାନେ କହ ନ ପାରୁ । ଆଉ ଶିକ୍ଷକର
ଉପାଦାନ କିପରିରେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରୁ ଦୂରପଦ
ଶୁଣିବାକୁ ଅନୁମାନେ ଅତିକ୍ରମ ଆଶା କରି
ଥିଲେ । ଏପରିକି ଯେତେଜଣ ବି, ଏ ପାଠ
କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପନ୍ଥରେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କର୍ମକ୍ଷମ ସାହେବଙ୍କର କ-
ର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ବୋଲି ଅନୁମାନେ ବିବେଚନା
କରୁ । ମାତ୍ର ସ୍ୱୀୟ ସାହେବଙ୍କର ସେ ମାର୍ଗରେ
କି ହେବୁ କିପରି ମାତ୍ର ମନୋଯୋଗ ନାହିଁ ।
ଏଥିର କାରଣ ଅନୁମାନେ କହି ପାରୁ ନାହିଁ ।
ଯେବେ ସେ ୫୩୭୦୦ କାର କରାଗିରି
ଭିତ୍ତି ଅତି କଳ୍ପ ଦେବେ ନାହିଁ ତେବେ ଉଚ୍ଚ
ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି କି ପ୍ରକାରରେ ଏଠା ଲୋକଙ୍କର
ଅନୁଗ୍ରହ ରୁକି ଦେବ ? ଯେ ଯେମନ୍ତ ଯୋ
ଗାନ୍ତା ଲାଭ କରିବ ତାହାକୁ ସେ ପ୍ରକାର
ଦାୟିତ୍ୱର କର୍ମ ନ ଦେଲେ ସେ ଯୋଗ୍ୟତାର
ସର୍ବସମ୍ପଦାର ହେବ ନାହିଁ ବନ୍ଧା ତାହା ସର୍ବ
କି ଅସାର ଜଣା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା ।

ଏଥି ପୂର୍ବେ ଅନୁମାନେ ଏ ପୁସ୍ତକର
ଯେଉଁ ସମାଲୋଚନା କରିଥିଲେ ତାହା ସୁନ-
ରୂପେ ରୁଚି ଗୁରୁ କଥାରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।
ଶିକ୍ଷା କ୍ରମର ପ୍ରଧାନ କର୍ମକ୍ଷମ ଅବେଶରେ
ଏମନ୍ତ ଅସାର ପୁସ୍ତକ ଶୁଣି ଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରୁ
ଅନୁମାନେ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲେ ହୋଇ ତହିଁର
ଦୋଷ ଗୁଣ ଦେଖାଇବାକୁ ଅଧିକ ସହ ପାଇ
ନ ଥିଲେ । ଅନୁମାନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ
କୌଶଳୀ ବଳୁଙ୍କର ମନୋମାତ୍ର ନ ହେବାରୁ
ଆଉ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ପୁସ୍ତକର ସମାଲୋଚନା କରି-
ବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସବାଦବା-
ହିକରେ ଏ ପୁସ୍ତକର ବାଲ୍ୟ ସମାଲୋଚନା
ବାହାର ଥିବାରୁ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅଧିକ ବୋଲି-
ବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ବାହା ଏ ପୁସ୍ତକର
ଭାଷା, ଏବଂ ପଦ୍ୟ ରଚନାରେ ଯେଉଁ ଦୋଷ
ଦେଖାଇଥିଲେ ତାହା ସାର୍ଥ ଅଟଇ । ବର୍ଣ୍ଣି-

ଶୁଣିର ମଧ୍ୟ ଅଭାବ ନାହିଁ ଯଥା 'ରୁଚୁ'
'ଶୁ' 'ରୁଚୁ' ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ପୁସ୍ତକ
ରଚନାରେ ବିଶ୍ୱରତ ହୁଏ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ-
ଅଛି ଯେ ସୁକ୍ରାନ୍ତର ପଲକପୁ ଦେବା ପୂର୍ବେ
ସେ ପ୍ରକାର ଅକ୍ଷରମାନ ଉଦାହରଣରେ ବିଦ୍ୟ-
ଦାର ହୋଇଅଛି ଯଥା ବନବାର ଉଦାହରଣ-
ରେ 'ମୁଣ୍ଡ' 'ଅନୁପୁର' ଇତ୍ୟାଦି । ଉକ୍ତ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବାଦ ବାହିକାରୁ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅ-
ଶୀ ଉକ୍ତ କଲୁ ଯଥା—

“ପ୍ରକୃତପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ—

‘ମେଢ଼ରେ ଘୋର କଳି ନ କର କଲେ ହୋଇବ ମଢ଼,
ସେ ମେଢ଼ଦାର କେବଟ କର ଲଗାଇ ମାତା ପଢ଼ । ୧ ।
ଏପେଁ ନକି ସା ଶା ରହେଇଅ ଯେଉଁ ଘରଦେସୁର, ଅ-
ଛଳ କର ଅଧନ ନାସ ପୁଅକୁ ତା ବରୁ । ୨ । କଳ
ବଦାଦ ମିଥ୍ୟାପଦାଦ ଏମାନ ଶୀଘ୍ର ଦେବ, କର ହୋ
କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବଣ ରୁକି ହେବ । ୩ । ଉଦ୍ୟକ
ଏହି ପଦ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଓ ଉପମା ଦୂର କଳ୍ପଣିକ । ଡି-
କ୍ଷମାନଙ୍କ ମନରେ ତାହା ସଲକ୍ଷ୍ମ କରଇ ଦେବା ନିପାତ୍ତି
ଅପୁତ୍ର “ସତ୍ୟରେ ବାସୁଳା ଅଛନ୍ତି ଶିବ ସତ୍ୟରେ ବଦା
ଦଶୀ” ଏହି ଗାଥାର ଅର୍ଥ ଡିକ୍ଷା କୁହାଇ ଦେଲେ ଅତି
ରୁଚୋଳ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । “ଏପେଁ ନକି ସା
କୌଶଳୀ ଯେଉଁ ଘରଦେସୁର” ଏପରି ଉକ୍ତ ପିତା-
ମାନଙ୍କ ମନରେ ଉତ୍ତମ କରଇ ଦେବା ସମ୍ଭବନାସି ଅ-
ନାସୁ । ସତ୍ୟରତନ ଗାତାମାନେ ଉକ୍ତ ଶାସନ କ୍ରମରେ
ଅଧନ ନାସ କରନ୍ତି । ଅପଦ୍ୟ ଓ ଅଛନ୍ତି ଗାତାମାନେ
ହେଉ ଶାସନର କର୍ମ ମାନ ଗାତା ନାହିଁ; ଏଣୁ କୌଶଳୀ
କର୍ମକ୍ଷମା ବା ଅଧନ ଗାତା କର ପାରିବ ନାହିଁ । “କଳ
କଲେ ମଦ ହେବ” ପୁଣି “କଳ ବଦାଦ ମିଥ୍ୟାପଦାଦ
ଏମାନ ଶୀଘ୍ର ଦେବ” ଏପରି ଉପଦେଶ ଅବଶ୍ୟ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ
ଯେଉଁ ଲୋକ କଳ, ବଦାଦ ମିଥ୍ୟାପଦାଦ କରେ, ସେ
ଲୋକ “ନାସ ହୋଇଥିବା ଅଧନ” ଅର୍ଥରେ ଅବଶ୍ୟ
ପ୍ରକୃତ ହୋଇ ପାରେ । ପ୍ରକାର ଏ କଥା ଅପେ ସ୍ୱୀକାର
କରୁଅଛନ୍ତି, ତେବେ ଘରଦେସୁର “ନକି ସା” ଉପଦେ-
ଶରେ କେତେକ କରବାର ହେବୁ କି ? ବର୍ଣ୍ଣନାକ ପୁସ୍ତକ
ମଧ୍ୟରେ ଉପଦେଶାଧିକ କିମ୍ପା ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘରଦେ-
ସୁର ଉପଦେଶାଧିକ ପଦ ଚାହାନ୍ତି ଗ୍ରାସୁ ହେବୁ ନାହିଁ,
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାର ତାହାକୁ “ନକି ସା” ବୋଲିବା ପୁଣି ବାଲ୍ୟ-
ବାଳକ ପିତାମାନଙ୍କ ମନରେ ସେପରି ସ୍ୱଳ ଜନ୍ମାଇ ଦେବା
ବଦାଦୁଦାର ଚିତ୍ତ ଅଟେ । ଗାତାମାନଙ୍କର, ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର
ବର୍ଣ୍ଣନାମାନଙ୍କର ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧପ୍ରମାଣର ଅବଶ୍ୟ ମନରେ
ଥିବ, ସେପରି ସେହି କାଳୀପଦ ବାକୁ “ପଦ୍ୟ ବାକୁ ଓ-
ତଶାଳ ଉପଦେଶରେ “କଳପୁସ୍ତକମାନେ ଅନୁମାନଙ୍କୁ ବଦାଦ
କଳ ନାହିଁ ଉପଦେଶ” କେତେକ ପଂକ୍ତି ଲେଖି ସବାଦ
ସଦା ସମ୍ବନ୍ଧପ୍ରକୃତକ ବୋଲି କହୁଁ ଉପଦେଶ ହୋଇ
ଥିଲେ । ସେହି କ୍ରମରେ କେତେ କମିଶି, କେତେ ପୀଠପୁସ୍ତକ
ରଖି କେତେ ଦେଖାମା ହୋଇଥିବ, ଓହା ବାକୁକ ଉପ-
ଦେଶର ଉପ କରବାର ସମ୍ଭବନାସି ଦେଖା କରୁଥିଲେ
[ମନେ କରୁଅଛନ୍ତି] ଶେଷରେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ପଦ୍ୟ ବାକୁ
ସେହି କେତେକ ପଂକ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ । ଅଳ ସେହି
କାଳପଦ ବାକୁ ଚହୁଁ କର ଉପଦେଶାଧିକ କରୁ
ଅପଣ ବହୁରେ ବନ୍ଧୁକଲେ !!! ଏସବୁ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ଜଣା

ସାଧୁଅ, ସେ କାଳପଦ ବାକୁ ଦେବେକଲେ ସଦା
କରୁଥିଲେ, ତାହା କେବଳ ଉପ ବଦାଦୁ ଉପଦେଶାଧିକ କ୍ରମରେ
ଓ ଉକ୍ତପୁସ୍ତକଠାରେ ବଦାଦୁକି ଦେଖାଇବା କ୍ରମରେ
ଏତେକେଲେ କରଦେସୁର “ନକି ସା” ଅକାରଣରେ ଏହି
ଶୁଣୁ ଘାତଅପାଦୁ “ଅନୁରେ ବଦାଦୁ ମୁଗ୍ଧରେ କଟ (କଟା)
ଶେକ ଉଲେ ପଡ଼ଇ ଲଠ ଲଠ” ଠାକରମ ଅଳ ଏହି
କଟାଟି ଅନୁମାନଙ୍କ ମନରେ ପଡ଼ଇ । ଅନୁମାନେ ଶିକ୍ଷାକ୍ର-
ମର ସମସ୍ତ କର୍ମ ଶୁଣୁ, ଉପଦେଶାଧିକ ଓ ଉପଦେଶାଧିକ କଟ ଇଃ
ମହାଶୟକ୍ତ, ସଦାଧନ କରାଇ ଦେଇ ଉକ୍ତ ସେ, ସେ-
ମାନେ କାଳପଦ ବାକୁକ ହୁଇଗଣ ସାକ ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା
ପାଠଶାଳାରେ ଉପଦେଶାଧିକ ବଦାଦୁରେ ସର୍ବତ୍ର ହେବେ ।”

କିନ୍ତୁ କାଳୀ ବାକୁ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ଦାକ୍ଷି-
ଣ୍ୟରୁ କିପରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହସ୍ତଗତ କରିଅଛନ୍ତି,
ଏବଂ ସ୍ୱାମୀୟ ଉକ୍ତପୁସ୍ତକଠାରେ କେତେ
କୌଶଳରେ ଶୁକ୍ତକୁ ଏକ ଜଗନ୍ନାଥ ଭକ୍ତ
ବୋଲି ପରପତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର
ଉଦାହ ପାଇ ନ ଥିଲେ ସେ କି କେତେଗୁଡ଼ିଏ
ଏପରି ଅସାର ଗ୍ରନ୍ଥ ଶୁଣା କରି ଅତିକ୍ରମ ଅଧିକ
ମୂଲ୍ୟରେ କିପରି କରିବ କୁ ସାହାଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତୁ ?

ସାଧ୍ୟାହିନ ସଂବାଦ ।

କଳକା ଉପସ୍ଥିତପାରକ ଉପଦେଶାଧିକ ମୋକଦ୍ଦମା ବାଏର
ହୋଇଅଛି ଉଲ୍ଲେଖ କେବା ଏକ କୌଶଳୀ ରୁଚିର ଅଧିକ
କଟା ମେଢ଼ ଅଳ୍ପ ଶକ୍ତା ସିଦ୍ଧା କରବାର ଅଭିଯୋଗମାନ
ହୋଇ ଉପସ୍ଥିତପାରକ ଉପରେ ଓହାଉ ବଦାଦୁଅଧିକ ।
ମୋକଦ୍ଦମା ତଳ ଉପା ଘାତର ଦୁଇଜଣ ଉଲ୍ଲେଖ କେତ୍ରା-
ପଦକୁ ଯିବେ କୋଲି ଶୁଣାଯାଏ । କଳକାର ଚକା ରୁଚିଏ
ଶାକ ହେବ ।

ସେନସମ ମହାକ୍ରମର କର୍ମକ୍ଷମ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅଧିକ
୧୦୦ ଜଣ ମୋକଦ୍ଦମର କର୍ମକ୍ଷମ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଅଠଗଡ଼ ଗଜା କେତେକ ବୁଝି ଗଜାକର ଗ୍ରହୋତ୍ତର
ଏକ ଦେବୋତ୍ତର ରୁଚି ବାଜୁସୁ ପ୍ର କରବାରୁ ସେମାନେ
ସୁପରିଦେଶାଧିକ କଟରେ ଅବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ।
କରକର ଏ ବଦାଦୁରେ ସୁପରିଦେଶାଧିକ କରବାର ଉପଦେଶାଧିକ ।
ମହାକରକର ପ୍ରକାମାନଙ୍କ ଗୁଡ଼ାଏ ବକ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ତେଣେ ମନକଶୋର ବାକୁ କି କଲେ କର ଜଣା ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର କହୋକ କଥାଟା ଅନୁକର ସବାଦ ଅନୁକ ହୋଇ-
ଅଛି । ରୁମାର ବେକୃଣାଧିକ ଦେ ମହାକରକର ଅନୁକରେ
ସେଠାକୁ ସାଧୁଅଧିକ ।

କୋତର ମେଢ଼ର ମାନକର ସାହେବ ଶୀଘ୍ର ରୁଚି
ପେଟ ଅସିବାର କଥା ଅଛି ।

ସମ୍ଭଲପୁର ଶିକ୍ଷାକୁ ବସନ୍ତ ଏକ ବସନ୍ତକାଳେ ଶୁକ୍ରାକ
ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର କଳପୁସ୍ତକର କରକର ଏବଂ ମାନକରକ-
ମାନଙ୍କର ବସନ୍ତକା ଶୁଣି ସାଧୁ ନାହିଁ । ସାଧାରଣରୂପେ
ଲୋକଙ୍କ ଅସାଧୁ ରୁଚି ଅଟଇ ।

କଳକ୍ରମର (କାଳକର) ର ମହାକର ଅଧିକରେ
କଳକରକର କଳେ କରକେ । ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରୁ ସେ
ଏଠାକୁ ଆଉ କେବେ ଆସି ନ ଥିଲେ ।

ଉପଦେଶାଧିକର ପୋକମାକର କେକରର ଶୁଣୁ
ଫୁଟକର ସାହେବ ମାତ୍ରକର ପୋକମାକର କେକରର
ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୧୭
୧୦୭୦୩୩

ଭା ୧୯ ରାମେ ମାତେ ମର ସତ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁ । କେବଳ ୧୦ ନ ସତ ୧୮୮୮ ସାଲ ଶନକାର

ଅଗ୍ରମ ବାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୦
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୦
ମଫସଲପାଇ ତାକମାସଲ ୫୧୫୭

ଲକ୍ଷ କଳ୍ପନା ଫିଲ୍ଡର ରକ୍ଷଣଶୀଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ-
ର ଦେବା ଥିଲେ ଭାବକର ମୂଲ୍ୟ ଦେବାରୁ
ସର ସ୍ଵାଧୀନ ନଥାନ୍ତେ ଉକ୍ତ ଗୌରବାନ୍ୱିତ
ପଦର ଯୋଗ୍ୟବୋଲି କେହି କହୁଥିଲେ ମାତ୍ର
ଲକ୍ଷ ସାଲସବର ଉକ୍ତ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାଶୟ କତ କରଣ ଲୋକ
ଅଟନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଥର
ରାଜ୍ୟବର୍ଣ୍ଣାୟ ସେକେଟିଆ ଅବସ୍ଥେଟି ପଦରେ
ଅଭିଷିକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାଙ୍କର ଖ୍ୟାତି
ଭାରତସମ୍ପର ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ବିସ୍ତାର ହୋଇ
ଅଛି ।

ଗତ ମାସ ତା ୩୦ ରଖର ଭାରତମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଯାଏ ଯେ ଭାରତବର୍ଣ୍ଣାୟ ଅର୍ଥାତ ବ୍ୟବସାୟ
ସମ୍ପର୍କରେ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟର କମିଟିର ସଭାରେ
କର୍ମ ଭରଣ ହୋଇଥିଲା । ଭାରତବର୍ଣ୍ଣାୟ ସେ
କେଟିଆ ଲକ୍ଷ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ସଭାକୁ ଜଣାଇଲେ ଯେ
ଅପ ବ୍ୟବସାୟ ସହିତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ମେପର ସାକ୍ଷାତ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ତାହା ଉଣା
କରବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ
ବିବେଚନା କରବା କାରଣ ଭାରତବର୍ଣ୍ଣାୟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରା ଯାଇଅଛି । ଅପ
ବକ୍ତ ସ୍ଵରାଜ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଅତି ପ୍ରଧାନ
ଉପାୟ ଏକ ଇହି ପାଇ ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କର
ହେଉ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବିଲଗ ଲୋକେ ତାହା
ସହଯାୟୀ ନାହାନ୍ତି ଏହା ଉଚିତ ଗଲେ ଅବଶ୍ୟ

କିଛି ନୁହେଁ ଟାକ୍ସ ବସେ ଏକ ଇହିରେ ଭାର-
ତବାସିକର ଅଧିକ କଷ୍ଟ ହେବ । ଆମ୍ଭେମାନେ
ଆଶାକରୁଁ ଯେ ଏଥିର ବିଚାରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ସେମନ୍ତ ଭାରତବାସିକର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
ରଖିବେ କେବଳ ବିଲଗର କଥାରେ ଭୁଲିବେ
ନାହିଁ ।

କଳିକାର ନୁହେଁ ମେନଜରୀ ପଦ ସଂକ୍ରମଣେ
ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲେ । କଲେକ୍ଟର
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟା ସାହେବ କଳିକାର ବର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବ
ତେପୁଟୀ ଶ୍ରୀମାତା ରତ୍ନବତୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ପଦରେ
ମନୋନୀତ କରାଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମାତା ବାବୁଙ୍କଠାରୁ
ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲେହେ
କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସେ ଜଣକମାତ୍ର
ଜାଣିବା ଏବଂ କଳିକାରେ ବହୁବର୍ଣ୍ଣିତା ଲାଭ
କରୁଥିବାରୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ
ଅଟନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏଥିରେ ଆପଣି କର-
ବାର ବିଶେଷ କାରଣ ନାହିଁ କାରଣ ଶ୍ରୀମାତା
ବାବୁ ଉତ୍ତମରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାର ସମସ୍ତେ
କହୁଅଛନ୍ତି । ତେବେ ଦେଖାୟ ଲୋକ କେହି
ପାଇଥିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦର କୁଅ-
ନୁ । ଶ୍ରୀମାତା ବାବୁଙ୍କ ସ୍ଥଳରେ ବାବୁ ଗଣେଶ-
ପ୍ରସାଦ ସିଂହ ଏବଂ ଗଣେଶ ବାବୁଙ୍କ କର୍ମରେ
କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ନାଜର ବାବୁ ସଦୁକାଥ ମସ୍ତୁମ-
ଦାର ମନୋନୀତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶେଷ ଲିଖିତ
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପଦୋତ୍ତରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ବିଶେଷ

ଆନନ୍ଦର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗ ପ୍ରକା-
ରରେ ଏ ଗୁରୁଭାରର ଯୋଗ୍ୟ ଜ୍ଞାନକରୁଁ ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଘୋଡ଼ା ଏବଂ
ସଗଜ ଉପରେ ମିଉନିସିପଲ ଟାକ୍ସ ବସିବାର
ଉଦ୍ୟମ ଲାଗିଅଛି । ଏଥିକୁ ସେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
ସଂବାଦସମ୍ପାଦନ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଆପଣି
କରୁଅଛନ୍ତି ବିଶେଷରେ ସଗଜଠାକୁ ଟାକ୍ସରୁ
ମୁକ୍ତି ଦେବା ନିମିତ୍ତ କମିଟିର ନିକଟରେ
ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ମିଉନିସିପାଲିଟିର
ଟିକା ବୁଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ଏ ସମସ୍ତ ଟାକ୍ସ ନେବା
ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଅଟଇ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ଵର ବାଣିଜ୍ୟ
ବ୍ୟବସାୟରେ ଯେପରି ଉନ୍ନତକ ଲାଭଅଛି
ତହିଁରେ ସେ ଟାକ୍ସ ଅସଦମାୟ ହେବ ଏମନ୍ତ
ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ତେବେ ଏକାବେଳକେ
ଉକ୍ତ ଦରର ଟାକ୍ସ ନ ବସାଇ ଲୋକଙ୍କ
ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରବା ଉଚିତ
ଅଟଇ ଏବଂ ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ଅନୁଦରରେ
ଟାକ୍ସ ନେବା ସର୍ବୋତ୍ତମରେ ଉଚିତ ।
କଟକ ନଗରରେ ଗତ ଭିକିବର୍ଷରୁ ଏଟାକମାନ
ବସିଅଛି ଏବଂ ଇଦାନ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ହେବାର
ଦେଖା ନାହିଁ । ବରଂ ଘରଟାକୁ ଅଧିକ
ବାଧବାର ଦେଖାଯାଏ । ସଂବାଦବାହିକା
ହୁଅଅଛନ୍ତି କି ଏ ନଗରରେ ଉକ୍ତ ଟାକ୍ସମାନ
ବସି ନାହିଁ ମାତ୍ର ତାହା ଭୁଲ ଅଟଇ ।

ସେନସ୍ତ ଶକ୍ତିପୁନମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା
 କାର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁ ନୁହଇ ତିକା ମହକୁମା ଏଠାରେ
 ବସିଥିଲୁ ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟର ଶୁଖିଲା ଦେଖାଇ
 ଦେବା ସକାଶେ କଲକତାରୁ ସେନସ୍ତ କମି-
 ଶର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୋର୍ଡ଼ିଲନ ସାହେବ ଆସିଥିଲୁ ।
 ଗତ ସପ୍ତାହରେ ସେ ଯେଉଁ ରେଟରେ କର୍ମ
 ନେବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତହିଁରେ ମୋହରମାନେ
 ଅସମ୍ମତ ହୋଇ ମେଳ କଲେ ଏବଂ ଏକଜଣ
 ମୋହରର ମେଳସୂା ସଭାଦାର ହୋଇ ସାହେ-
 ବଙ୍କଠାରେ ଉପସ୍ଥା ଦେଇ ଆଉ ମୋହରର
 ମାନଙ୍କୁ ତାହାର ପଞ୍ଚାଦ୍ୱାରୀ ଦେବାକୁ କହି-
 ବାରୁ ସମସ୍ତେ ଗୋଳମାଳ କରି ଉଠିଲେ ।
 ସାହେବ ଶକ୍ତିଲୋକ ଓଡ଼ିଆ ଧନକ ତ ତାହାକୁ
 ଦୂରାଣ କରି ପାରେ ? ସେ ତତୁଷଣାତୁ କତେଶ
 ଘରଦ୍ୱାର ବନ କରି ସରଦାରକୁ ତାଟ ସଜ୍ଜକୁ
 ଧର ଆଣି ତର୍ମପାତୁକା ସହଜ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ
 ଗୋଇଠା ମାତ୍ର ବଦାୟ ଦେଲେ । ତହିଁ ମୋହ-
 ରମାନେ ଉତ୍ତରେ ଲଜ୍ଜାଭୁତ ହୋଇ ମେଳ
 ଶୁଣି କର୍ମ କରବାକୁ ବସିଗଲେ ଓ ସମସ୍ତ
 ଗୋଳ ନିବାରଣ ହେଲ ସରଦାର ମୋହରର
 ନାଲଣ କରିବ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ତନ୍ତୁ
 ସାହେବ ତାହାକୁ ତତକାଳ ସୁନସୀର କର୍ମ
 ଦେଇ ସହଜ ମାମୁଆ କରି ନେଲେ ବଡ଼
 ସୁଖର ବସୟ ଅଟଇ । ଧନ୍ୟ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି
 ସାହସ ଏବଂ ଏକତା ।

— * —

କଲକତାଗେଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲୁ
 ସେ ଆଗାମୀ ତ୍ରୟମସ ଏବଂ ଜାନୁଏରୀ ମାସରେ
 କଲକତାରେ ଗୋଟିଏ ଦେଶୀୟ ଶିଳ୍ପପ୍ରଦର୍ଶନୀ
 ମେଳା ହେବ, ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ୍ୟାହେବ ଏହିରୂପ
 ଅଦେଶ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହି ମେଳାର ବନୋ-
 ବସ୍ତ୍ରର ଲାଭ ଗୋଟିଏ ବମିଟୀ ଉପରେ ରହିବ
 ପ୍ରିନ୍ସିପେସ ସାହେବ ତାହାର ସଭୁପତି ଓ ଲକ୍ଷ୍
 ସାହେବ ସମ୍ପାଦକ ହେବେ । ରେଶମ ଓ
 ରେଶମୀ କାର୍ଯ୍ୟ, ଜରି ଓ ଜରିର କାର୍ଯ୍ୟ, ଲୁଗା,
 ପର୍ଦା, ମେଜଗୁଦର, ସପମସିଣା, ହୋଟି ଓ
 ନତ୍ରାୟକତା ପ୍ରଭୃତି, ତନ୍ତୁନିର୍ମିତ ଲୁଗା, ପଶମୀ
 ଲୁଗା, ମନା, ରୂପା, ତଦନକାସ୍ତ୍ର, ମହାଶିଳ୍ପ, ଓ
 ଦ୍ୱାଞ୍ଜାଦାନୁର ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ସମୂହ, ତନବାସନ
 ଏବଂ ଚୁକ୍ତନଗରର ପିତୁଳା ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ରଜମର
 ପଦାର୍ଥ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ । ଯେଉଁସବୁ ଜାଗର
 ଦ୍ରବ୍ୟମାନପଠାଇବେ, ସେମାନଙ୍କୁ ୧୨ ହେକ୍ଟି-
 ଶ୍ଟିଟ ବମିଟୀର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିକଟକୁ ତା ୧୪ ରଖ

ଲୁଲତମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦ ହେବାକୁ ହେବ ।
 ତା ୧୪ ରଖ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଉତ୍ତରୁ ସେ ସମ୍ପାଦ
 ଦେବେ ତାହାଙ୍କପାଇଁ ସ୍ତାନ ଠିକ ରହିବ କ
 ନାହିଁ ତହିଁର ସ୍ଥିରତା ନାହିଁ । ତା ୩୦ ରଖ
 ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଉତ୍ତରୁ ଏବଂ ତା ୧ ରଖ ନଭେମ୍ବର
 ପୂର୍ବରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ସବୁ ପଠାଇବାର ଆବଶ୍ୟକ
 ଯେଉଁମାନେ ଦ୍ରବ୍ୟସବୁ ପଠାଇବେ, ସେମା-
 ନଙ୍କୁ ଆପଣା ନାମ ଧାମ ଭଲ କରି ଲେଖି-
 ଦେବାକୁ ହେବ, ସେମାନଙ୍କର ଦ୍ରବ୍ୟସବୁ
 ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲେ, ସେଥିର
 ମୂଲ୍ୟ ଲେଖିଦେବାକୁ ହେବ ବିକ୍ରୟ କରିବାର
 ଅଭିପ୍ରାୟ ନ ଥିଲେ ତାହା ଲେଖିଦେବାକୁ
 ହେବ । କିଛି ଲେଖା ନ ଥିଲେ ଦ୍ରବ୍ୟ-
 ସବୁ ବିକ୍ରୟ କରିଯିବ ବୋଲି ମନେ-
 କରାଯିବ । ମେଳା ଉତ୍ତରୁ ନିଲମରେ ସେସବୁ
 ବିକ୍ରୟ ହେବ କେବଳ ଏକ ରଜମର
 ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇଲେ ତନବ ।
 କ୍ରମେ ସ୍ତାନାଭାବ ହେଲେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର
 ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ବିଳମ୍ବରେ ଆସିବ, ସେମାନଙ୍କର
 ଦ୍ରବ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଯିବ ନାହିଁ । ମାତ୍ରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଏହି ମେଳା ରହିବ । ଗାଡ଼ି ଭଡ଼ା ଦେଇ
 ଦ୍ରବ୍ୟସବୁ ପଠାଇଦେବାକୁ ହେବ, ଯଦି କେହି
 ପଠାଇବାର ଖର୍ଚ୍ଚା ନ ଦିଅନ୍ତି, ତାହା ହେଲେ
 କେତେକେଲେ କମିଟୀ ସେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବେ ।
 କିନ୍ତୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକା କଲେ ଯେଉଁ ଦାମ ହେବ
 ସେହି ଟଙ୍କାରୁ ସେ ଖର୍ଚ୍ଚା କାଟି ନିଆଯିବ ।

ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣାସୁ ସାଧାରଣ ବ୍ରହ୍ମସମାଜର ଜ-
 ଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତକ ବାବୁ ଗିଣ୍ଡୁନୁ ସେନ ଏ ନଗରକୁ
 ଆସି ଗଜ ସେମବାଇ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ପ୍ରିଣ୍ଟି-
 କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦେମହଲରେ ନବବିଧାନ ନାମକ
 ନୁହଇ ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ପଦର ବକ୍ତୃତା
 ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏ ନଗରବାସୀ ଅନେକ
 ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ଶ୍ରୋତାବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖି ଅ-
 ମ୍ବେମାନେ ଅନନ୍ତର ହୋଇଥିଲୁ । ବକ୍ତା ପ୍ରାୟ
 ଏକପାଞ୍ଚାଶାଳ ବକ୍ତୃତା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ଧା-
 ନ୍ୟ ଧର୍ମର ସାମଗ୍ରୀୟ କରୁଣେ ବ୍ରହ୍ମଧର୍ମରେ
 ରକ୍ଷା ପାଇଥିଲୁ ତାହା ପଦରରୂପେ ଦେଖାଇ
 ଥିଲେ । ନବବିଧାନ ଧର୍ମର ସେ ଏହିରୂପ ପରତତ୍ତ୍ୱ
 ଦେଲେ ତ ତାହା ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମର ପରପକ୍ତ
 ଅବସ୍ଥା । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ତାହାଙ୍କ ମତ ସବୁ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମରୁ
 କୌଣସିରୂପେ ଭିନ୍ନ ନ ଥିଲ କେବଳ ନବ-
 ବିଧାନରେ ଗୋଟିଏ ଝୁଲ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପତା-

କାର ଆବଶ୍ୟକ ଦେଖାଗଲା । ତନ୍ତୁ ଧର୍ମର
 ବାଦ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ୱରୂପ ସେ ବୁଦ୍ଧପଦାର୍ଥକୁ ସେ-
 ମାନେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବାର କହିଲେ ମାତ୍ର
 ଏ ବୁଦ୍ଧପଦାର୍ଥର ବିଶେଷ ମହତ୍ତ୍ୱା ବାଦୁଲ୍ୟରୂପେ
 ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ନାହିଁ ।

ବକ୍ତୃତା ଶେଷ ହେଲରୁ ବାବୁ ପ୍ୟାଣ୍ଟମୋଦନ
 ଆରମ୍ଭ୍ୟ ଦର୍ଶକମଣ୍ଡଳଙ୍କ ମୌନାତୁ ସମ୍ମତ
 ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରିର କରି ନେଇ ନବବିଧାନ ଧର୍ମ
 ବିରୁଦ୍ଧରେ କେତେକ କଥା କହିଲେ ଏବଂ ଧର୍ମ
 ତତ୍ତ୍ୱକୁ କେତେକ ଅଂଶ ପାଠ କରି ଆପଣା
 ମତର ଯୋଷକତା କଲେ । ତହିଁର ତାପୂର୍ଯ୍ୟ
 ଏହି ଯେ ନବବିଧାନରେ ପତାକା ପୂଜା
 ଲକ୍ଷ୍ୟାତ କେତେକ ଯୌତୁକକତାର ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ସନ୍ଦିଦେଶିତ ହୋଇଥିଲୁ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ତାହା
 ବିଶ୍ୱାସ ଧର୍ମ ସୂତର । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ବାବୁ
 ଦାନନାଥ ବାନାର୍ଜ୍ୟା କହିଲେକ ସେକେ ନବ-
 ବିଧାନରେ ଝୁଲ ଓ ପତାକା ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲ
 କେବେ ପଲତାର ତ ଦୋଷ ନେ ତହା
 ପରତତ୍ତ୍ୱ ହେବ ଏବଂ ଏଥିସଙ୍ଗେ କେଶବ
 ବାଦୁକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୁଇ ଏକ କଥା କହିଲେ ।
 ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ସବୁ ବଜା ହେଲା ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଯଦାପି ଏ ପ୍ୟାଣ୍ଟବାବୁଙ୍କ
 ସୂଚିରେ କୌଣସି ଦୋଷ ଦେଖିଲୁ ନାହିଁ
 ମାତ୍ର କାନିସାଟ ବିବେଚନାରେ ତାହାଙ୍କର
 ପ୍ରତିବାଦରେ ସୁରୁତର ଅଭାବ ଦେଖି ଦୁଃଖିତ
 ଦେଲୁ । ଅମ୍ବମାନଙ୍କୁ ସଭର କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକ
 ଲଜାଇପାଇ ପରି ବୋଧ ହେଲା । ସମ୍ମତ
 କେବଳ ବକ୍ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲା ତର୍କ ବିତର୍କ ସକାଶେ ନୁହେ ।
 ପ୍ୟାଣ୍ଟ ବାବୁ ପ୍ରତିବାଦ ସକାଶେ ଅନ୍ଧ୍ୟ ଏକ
 ସଭା ଅଦ୍ଧର କରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ତର୍କ କରିବାର
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତକଙ୍କୁ ତହିଁର ସମ୍ପାଦ
 ଦେଇ ଅଭୀନ କରିଥାନ୍ତେ ତାହା ହେଲେ
 ଶୋଭନୀୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଗଜୁଜାତର ପ୍ରସାସନ ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣ ମସୂରଭଣ୍ଡର ପକ୍ଷ ସମର୍ଥକ
 କରିବାକୁ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଜ୍ଞାନ କରି ଏକ
 ବନ୍ଧନ ସମାପ୍ୟରେ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ତତକମାସ ତା ୮ ରଖର 'ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଏବଂ
 ଶତପଥ ଗଜୁଜାତ' ନାମକ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସମ୍ପା-
 ଦକ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ତ 'ସମ୍ପଦ ହରରୂପେ
 ଶ୍ରୀଯକ କରିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଭୁର ଅର୍ଥ ଅବ-

ଶ୍ୟକ କରେ । ଅର୍ଥ ନ ହେଲେ ଗଡ଼ଜାତ
ରାଜାମାନଙ୍କ ବ୍ୟତିରେକେ ବୃଷ୍ଟି ଗବଣ୍ଡିମେଘ
ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଶାଶିତ କରପାରିବେ ନାହିଁ ।
ଅଥବା ଅର୍ଥ ଯେତେବେଳେ ରାଜାମାନଙ୍କ
ଏକ ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ହେଉଥିଲା ତେତେବେଳେ
ଗଡ଼ଜାତ ରାଜାମାନେ ଏକପରସା ପୁଲେ ବଢ଼ି
ବେଶି ନେବା ବେଳକୁ ପ୍ରଜାମାନେ ବିରକ୍ତ
ହେଉ ଥିଲନ୍ତି । ଏବଂ ଗବଣ୍ଡିମେଘ ମଧ୍ୟ ସେମା-
ନଙ୍କ ବିରକ୍ତରେ ଚଣ୍ଡିପାତ କରି ରାଜାମାନଙ୍କୁ
ସରକ କରାଇ ଦେଉ ଥିଲନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏପରି
ପୁଲେ ରାଜାମାନେ କି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ
କରିବେ ତାହା ଯାଠକମାନଙ୍କର ବିବେଚନା
କରିବାର ଉଚିତ । ରାଜାମାନେ ରାଜଶାସନ
ନିମନ୍ତେ ଅପଣା ଗୁଡ଼ରେ କିଛି ଅର୍ଥ ପ୍ରୋତ୍ସାହ
ରଖି ନାହାନ୍ତି ।”

ଉପରଲିଖିତ ସ୍ଵକ୍ରିମାନ କେତେ ଅସାର
ପୁଣି ବୃଷ୍ଟି ଗବଣ୍ଡିମେଘ ସଙ୍ଗେ ଗଡ଼ଜାତ
ମାନଙ୍କର ଭୁଲନା କରବା କେତେ ଅସଙ୍ଗତ
ବୋଧ ହୁଅଇ ତାହା କାହାରକୁ ଦେଖାଇ
ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ଏବଂ ଦର୍ପଣର
ସୁଧେ ଶ୍ୟ ସମ୍ମାନକ ଯେବେ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବ-
ରେ ବିଚାର କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ସେପରି ସ୍ଵକ୍ରି
କଦାପି ସମ୍ଭାଷଣରୂପେ ସମ୍ଭବରେ ଉପସ୍ଥିତ
କରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଯେବେ ଥରେ ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟ ଗଡ଼ଜାତ ସଙ୍ଗେ ଛେକନାଲ ଅବସ୍ଥାକୁ
ଭୁଲିଥାନ୍ତେ ତେବେ ତାହାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଭ୍ରମ
ବିଦୂରଣ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଛେକନାଲର ମୂଳ
ମହାରାଜା ସୁଶାସନଦ୍ଵାରା ଗଡ଼ଜାତର ମୁକ୍ତି
ହୋଇ ଥିଲେ ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ ସେମାନେ ସଂ-
ସାଧାରଣତଃ ତେମନ୍ତ ଗବଣ୍ଡିମେଘ-
ଠାରେ ଅର୍ଗମ ସୁଖାଦ ଇତ୍ୟଦି ଥିଲେ ।
କିନ୍ତୁ ସେ କି କୌଣସିପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାୟ କମ୍ପା ଅ-
ଭିରକ୍ତ କରି ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ କେଉଁଥିଲେ ନା
ତହିଁପାଇଁ ତାହାଙ୍କ ସୁଶାସନର କୌଣସି
ବ୍ୟାପାର ହୋଇଥିଲା ? ପ୍ରଜାମାନେ ଯାହା
ସ୍ଵଳ୍ପନରେ ଦେଇ ପାରିନ୍ତି ଏପ୍ରକାର କରନେଇ
ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶୁକ୍ରଭୂତି ଚିନ୍ତାଳୟ ତାଳପର
ସତକ ପ୍ରଭୃତି ବହୁବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାରମାନ
ଅପଣା ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରାପନ କଲେ ଏବଂ ଅପଣା
ପ୍ରଜାଙ୍କ ହିତ ଛତା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ଏବଂ
ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଦାନ୍ୟତା ଦେଖାଇଥିଲେ
ସଦ୍ୟପି ତାହାଙ୍କର କୌଣସି ଦୁଃଖ ଥିଲା ତାହା
ଅନୁମାନଙ୍କ ମତରେ ଏହି ଯେ ସେ ଅବୁଝି

ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ନ କରି ପାଷାଣକଳା କମାକର
ଗଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଛେକନାଲ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା
ସମସ୍ତ ଗଡ଼ଜାତ ପ୍ରଜାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାର ବିଷୟ
ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସୁଶାସନ ଅର୍ଥସାପେକ୍ଷ ନୁହେ
ବୁଣ୍ଡର ସାପେକ୍ଷ ଅଟଇ । ଗଡ଼ଜାତରାଜାମାନେ
ଯେବେ ବିଚାରକର ଚାଲନ୍ତେ ତେବେ ତାହାଙ୍କ
ରାଜ୍ୟ ସୁଶାସନ ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ ସୁଶାସନର ଫଳ
ସୁରୁପ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ସମାଗମ ହୁଅନ୍ତା । ସେ ତଦ୍ଵାରା
ସେମାନେ ରାଜ୍ୟର ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା
ଅଧିକ ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତେ ।
ଫଳତଃ ଅନ୍ୟ ଗଡ଼ଜାତର କଥା ଯାହାହେଉ
ମଧୁରଭାଷାପତକର ଅର୍ଥର ଅସୁସାର ନାହିଁ
ତେବେ ତାହାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଏତେ ସୁଶାସନର
ଅଭାବ ଏବଂ ଅଶାନ୍ତି କାହିଁ ?

ସରକାରୀ କର୍ମ ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କୁ
ଦେବାର ଅଙ୍ଗ ।

ସରକାରୀ କର୍ମରେ ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କୁ
ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ନିୟୋଗ କରିବାର ଅଙ୍ଗ
ବିଲଭର ସେକେଟିଗମାନେ ଏକ ପରେ ଏକ
ସନ ୧୮୭୬ ସାଲରୁ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବଣ୍ଡି-
ମେଘ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଚାର କରାଅସୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ
ଛେକେବେଳେ ସବୁ ଆଫର୍ତ୍ତ ନିର୍ଯ୍ୟାତକ
ସାହେବ ବିଲଭର ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସେକେଟିଗ
ଥିଲେ ସେ ଅଙ୍ଗ ଦେଇଥିଲେ କି ଅଭିଭାବ
ପଦମାନଙ୍କରେ ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କ ଦାସ
ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ହେବ । ତଦୁତ୍ତରୁ ପୁନଃ ପୁନଃ
ଏହି ଅଙ୍ଗ ଦୋଇ ଅସୁଅଛୁ କି ମାସିକ ୫୦୦୦
ବେତନର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ପଦମାନଙ୍କରେ ଦେଖାୟ
ଲୋକେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ ।
ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ଭାରତବର୍ଷୀୟ
ଗବଣ୍ଡିମେଘ ସେ ଅଙ୍ଗ ଅବଧି ସମ୍ୟକରୂପେ
ପ୍ରଭାସାନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ନାହାନ୍ତି ।
ବିଲଭର ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସେକେଟିଗ
ଲର୍ଡ଼ ହାଟିଂଟନସାହେବ ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ବିଷୟ
ଗବଣ୍ଡିମେଘ ଇଣ୍ଡିୟାନ୍ ସୁରକ୍ଷା କରାଇ ଦେଇ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ରାଜନୈତିକ ଏବଂ ଆୟ
ବ୍ୟୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହେତୁରୁ ଅବଶ୍ୟକ ହୋ-
ଇଅଛି କି ଭାରତବର୍ଷର ସିବିଲ ବିଭାଗର
ପଦମାନଙ୍କରେ ଦେଖାୟ ଲୋକମାନେ
ଯଥା ସମ୍ଭବ ଏବଂ ପୁଲ ବିଶେଷରେ ଓ
ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ଏମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ଇଂରାଜ
ପ୍ରାର୍ଥର ସମତୁଲ୍ୟ ନ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ନିୟୁକ୍ତ

ହେବେ । ଲର୍ଡ଼ ହାଟିଂଟନଙ୍କର ଏ ଅଙ୍ଗ
ଅନୁମାନଙ୍କ ପ୍ରଭୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଶୁଭକର ଅଟଇ ଏବଂ
ଅଙ୍ଗର ସାତରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗବଣ୍ଡିମେଘ-
ଇଣ୍ଡିୟାନ୍ ଅଉ ତାହା ଅବହେଳା କରିବାର
ଅବଳମ୍ବନ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ କାରଣ କୌଣସି
କର୍ମ ଖାଲି ହେଲେ ତହିଁପରି ଇଉରୋପୀୟ
ପ୍ରାର୍ଥୀ ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ବୋଲି ହେତୁ
ଦେଖାଇ ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଗବଣ୍ଡିମେଘ
ଉଣ୍ଡି ପାରିବେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ
ଦେଖୁଅଛୁ ଯେ ଯଥାବିଧିରୂପେ ଏ ଅଙ୍ଗକୁ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବାର ଭାର ଗବଣ୍ଡି-
ମେଘ ଇଣ୍ଡିୟାନ୍ ଉପରେ ରହିଅଛି । ଲର୍ଡ଼
ଲିଟନ ଏ ଅଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅତି ଉପୁର
ହେଇ ଏକପ୍ରକାର ଖଣ୍ଡିଆ ନିୟମ କରି ଗଲେ
ଯେ ତହିଁରେ କାହାର ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଇ ନାହିଁ ।
ଲର୍ଡ଼ ଉପନ ପ୍ରକୃତରୂପେ ଏ ଅଙ୍ଗର ସମ୍ମାନ
କରିବେ କି ନାହିଁ ଅବଧି ଜଣାପଡ଼ି ନାହିଁ ଏବଂ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଅବଧି ବହୁ ପରି-
ମାଣରେ ଇଉରୋପୀୟମାନେ ସରକାରୀ କର୍ମ-
ମାନଙ୍କରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ
ଆଶା କରୁଁ କି ଲର୍ଡ଼ ଉପନ ଏ ପକ୍ଷରେ
ସମୁଚିତ ସୁବିଚାର କରି ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କର
ପ୍ରୀତିଭାଜନ ହେବେ ଏବଂ ସକଳ ବିଭାଗରେ
କର୍ମରୂପ ନିୟୋଗ ବିଷୟରେ ପସ୍ତକାର ନିୟମ
କରିଦେବେ ଯେ କେବଳ ସେହି ପସ୍ତକାରେ
ଯେଉଁ କର୍ମପ୍ରାର୍ଥୀ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ ସେହି
ଏକ ତହିଁରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବ ତାହା ହେଲେ
ଦ୍ଵାକମଳ ଅନୁଗ୍ରହ ରୂପରେ କର୍ମରୂପ ନିୟୋଗ
ହେବା ନିର୍ଭର କରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠାରେ
ଦେଖାୟ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ଯାହାଦିବ ଯେଠାରେ
ସେତେ ଯୋଗ୍ୟ ଇଉରୋପୀୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥାଉ
ପଛକେ ସେ କର୍ମ ପାଇବ ନାହିଁ । ଏପରି
କିଛି ନିୟମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରୂପେ ପ୍ରଭାସାନ ନ ହେଲେ
ବିଲଭର ସେକେଟିଗଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ରକ୍ଷା ପାଇବ
ନାହିଁ କି ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା
ମେତନ ହେବ ନାହିଁ ।

ସବତେପୁଟାଙ୍କର ନୁତନ
ବନୋବସ୍ତ ।

ଗତ କଲକତା ଗଜେଟରେ ସବତେପୁଟା
ଏବଂ କାନୁନଗୋଇଲର ନୁତନ ବନୋବସ୍ତ
ସମ୍ପର୍କରେ ଗବଣ୍ଡିମେଘ ବିଜ୍ଞାନିକଙ୍କର ଏକ
ନିର୍ବାଚିତ ବାହାରଅଛି । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପାଠକା ଛା ୧୪ ରଖ ମାତ୍ରେ ମର ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର ।

ମାନବର ଶ୍ରୀମୁଖ ଉତ୍କଳପାଠକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ବସନ୍ତ ସମ୍ପ୍ରମାଣଦେବ
ସକଳୟ ନବେଦନ

ମହାଶୟ ! ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପଂକ୍ତି
ଅପଣଙ୍କ ପୁ ବଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାର ଏକ ପାଠ୍ୟରେ
ପ୍ରାକଦାନ କରି ଲେଖକର ଆତ୍ମା ଫଳବଢ଼ା
କରିବେ ।

ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣାୟ ବ୍ରାହ୍ମଣମାଜୁର ଜଣେ ଧର୍ମ-
ପ୍ରସୂରକ ବାବୁ ଗିରୀଶଚନ୍ଦ୍ର ସେନ ଏଠାକୁ
ଆସିଥିଲେ ସେ ଗଢ଼ ରବିବାର ଦିନ ବେଳାପଞ୍ଚା
ସୁନ୍ଦ ଗୃହରେ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା ଦେଇଥିଲେ
ତାହାର ମର୍ମ ଏହି ;— “ଜଣେ ଲେଖକ
ଯୋଡ଼ିବ ପୁତ୍ର ଥିଲେ, ଗୋଟିକର ନାମ ଦେ
ଦାସ ସେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରତି ଏକାନ୍ତ ଅନୁରକ୍ତ
ଏବଂ ଅନ୍ୟତର ନାମ କିଛି ଦାସ ସେ ଧନ କାମ-
ନାରେ ଅଭିଶପ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ । ଦର ଦାସ ମରଣ-
ବେଳେ କୌଣସି ଯାତନା ଭୋଗ କରି ନାହିଁ
ମାତ୍ର କିଛି ଦାସ ଅଭିଶପ୍ତ କଷ୍ଟ ଭୋଗ
କରି ମଲ । ଏହି ବସନ୍ତ ସମୟ ପ୍ରତି ପ୍ରକ-
ୃତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟ ମନେ ଭାବିବେ ସେ
ଦର ଦାସ ବ କିଛି ଦାସ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକ-
ମାନେ ଉତ୍କଳ ଆଖ୍ୟାନାରେ କିପରି ଭିନ୍ନ
କରନ୍ତି ଅନୁମାନକର ସମୟ ନାହିଁ ପୁରା ନାହିଁ
ଲଭ୍ୟାଦ ନାନା ପ୍ରକାର ଅପତ୍ତି କରନ୍ତି ।
ଅଜକାଲ ଲୋକମାନେ ଧର୍ମ ବିଷୟରେ କିଛି
ଅଭିଶପ୍ତ ମାତ୍ର ଏପରି ପୂଜାକାଳରେ ନ ଥିଲ ।
ଶବ୍ଦର ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଯେ ପ୍ରକାର ଯତ୍ନ, ଶବ୍ଦର
ମଧ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଭେଦେ ଯତ୍ନ
ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଧର୍ମବିଷୟକ ଉପଦେଶ
ସବୁ ଅଜକାଲ ପ୍ରାନ୍ତ ନୁହେ । ଓଡ଼ିଶା
ପ୍ରଦେଶରେ ତୈତ୍ତରୀୟ ଆସି ଧର୍ମ ପ୍ରସୂର କରି
ପାଇଥିଲେ ସେ ଗୁରୁଗଣ ବର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ବରେ ନବ-
ଦ୍ୱୀପରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ସେ ଅତି ପଣ୍ଡିତ
ଓ ବାଚ୍ଛିକ ଥିଲେ ସେ ଗୟାଧିକାର ଦାସାଗ୍ରହଣ

କରିଥିଲେ ଓ ଭକ୍ତି କ ପଦାର୍ଥ ତାହା
ସେ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଉତ୍କଳ
ପ୍ରେମ ପ୍ରସୂର କରିଥିଲେ ତାହାକି ପରବାର
ଓ ଗୃହ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଧର୍ମ ପ୍ରସୂର ନିମନ୍ତେ
ସନ୍ତ୍ୟାସ ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେ ଧର୍ମର ଅଧ୍ୟାପକ ହୋଇଅଛ । ତୈତ୍ତରୀୟ-
କ ଜୀବନକୁ ଅଦର୍ଶ କରି ଯେପରି ମୁକ୍ତି
ନିମନ୍ତେ ନବବିଧାନର ଅନୁଗାମୀ ହୁଅ ଯାହା
ସମୁଦାୟ ଧର୍ମର ସାମଗ୍ରୀୟ ଅଟେ । ଉତ୍କଳ
ସମୟ ସମୟରେ ବିଶେଷ ଧର୍ମର ଉତ୍କଳ ପ୍ରସୂର
ନିମନ୍ତେ ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କରିନ୍ତି
ଏବଂ ବିଶେଷ ଅଭବ ଦୁଃଖକରଣାର୍ଥେ ଏପରି
ଘଟଣାସବୁ ତାହାଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିଧାନ ହୋଇଥାଏ ।
ତୈତ୍ତରୀୟ ଭକ୍ତି-ଧର୍ମ ପ୍ରସୂର କରିଥିଲେ । ମହ-
ଶୟ ଯୌତୁକକାର ନିବାରଣ ଏବଂ ଏକେ-
ଶ୍ୱରବାଦର ପ୍ରସୂର କରିଥିଲେ । ଚିତ୍ତବେଦ
ନିର୍ବାଣ ମୁକ୍ତି ପ୍ରସୂର କରିଥିଲେ । ବିଶେଷତଃ
ନବବିଧାନ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭେ କିଛି କହିବାକୁ
ଇଚ୍ଛା କରୁ ଯାହା ସମୁଦାୟ ଧର୍ମର ସାରପ୍ରଦ-
ର୍ଶକ ଅଟେ । ଉତ୍କଳ ସାଧୁ, ଉତ୍କଳଦୁକ୍ତ
ଏବଂ ଧର୍ମପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଅଦର ହୁଏ
ଉତ୍କଳ ବେଦକ ବିଧାସ ତନ୍ତ୍ରରେ ଓ ଧ୍ୟାନରେ
ଦର୍ଶନ ହଅନ୍ତି ଏବଂ ଦ୍ୱାର ପ୍ରେମ ଜ୍ଞାନ ରତ୍ୟାଦି
ବିଷୟରେ ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ତାହା ସମୁଦାୟ
ଏଥିରେ ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ
ଦର୍ଶନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସୂର ଏଥି ନିମନ୍ତେ
କୌଣସି ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଅବଶ୍ୟକ କରେ ନାହିଁ ।
ସତ୍ୟବାଦୀ ବ୍ୟକ୍ତିର କୌଣସି ଦୁଃଖ ନାହିଁ ।
ସତ୍ୟର କୌଣସି ଦୁଃଖ ତାହାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ
କରି ପାରେ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ରଜନରେ
ଦବସର କୌଣସି ଅଂଶ ଯାପନ କରିବା ଅନୁ-
ମାନଙ୍କର ଉଚିତ । ଅତୁର ଅନେକ ଦୁର୍ଗତ
ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ନବବିଧାନର ଅଗ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ
କରି ଅନେକ ଶାନ୍ତ ନା “ଲଭ କରିଅଛି” । ଦେ-
ଶେଷମାନେ ଆମ୍ଭେ ଅପଣଙ୍କ ଏହି ନବବିଧା-

ନର ଶୁଭଫଳଦ ଜ୍ଞାନ କରୁଛନ୍ତି ନିମନ୍ତେ
ଏଠାକୁ ଆସିଅଛି ।”

୨ । ୧ । ୮୧ } ବସନ୍ତ ଭାବ୍ୟ
କେଳିସପତା } ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପାଠକା ଦାସ

ମାନବର ଶ୍ରୀମୁଖ ଉତ୍କଳପାଠକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଅଦ୍ୟ ଏ ଅନୁଗ୍ରହର ବେତେକ ସମାଗ୍ର
ଲେଖ ଅଛି ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଅପଣଙ୍କର ପତ୍ରିକା
ପାଠ୍ୟରେ ପ୍ରାକଦାନ ଦେଇ ତରବାଧିକ କରିବା
ଦେବେ ।

ଗଢ଼ ଶନିବାର ଏଠା ସୁନ୍ଦ କମିଟୀ ବସି
ଥିଲ ଉତ୍କଳରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟ
ସମ୍ପାଦନ ହୋଇଅଛି । ଏଠାରେ ଲେଖକଙ୍କ
ଶିକ୍ଷାଭିତର ଉତ୍କଳ ଉପାୟମାନ ନ ଥିବାରୁ
ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଭେଦେ
ଉତ୍କଳ ନ ଥିଲ ଭିନ୍ନ ଅଧିକା ଶ୍ରୀମୁଖ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଖକର ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିପାତ ଏବଂ ଅତ୍ରସ୍ତ
ରଜକର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଉଦ୍ୟମରେ
ପ୍ରାୟ ବର୍ଣ୍ଣାଧିକ ଦେଲ ଉଦ୍‌ଭାଗିତ ପ୍ରକଳ
ବେଗରେ ଧାବମାନ ଦେଉଁ ଥିବାର ଦେଖା-
ଯାଏ । ପୁଣ୍ୟ ବେଦକ ଏଠାରେ ଗୋ ୨ ୫
ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପିତ ହୋଇ
ଥିଲ ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ବହୁ ବ୍ୟୟ ସାଧ
ଏବଂ ବହୁକାନ୍ଧିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତଦ୍ୱାର
କୌଣସି ଉତ୍କଳ ନ ଦେବାରୁ ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟକୁ ବେଦକ ଏହି ପୁରୁଣାଗତ ସୁନ୍ଦ ଛାତ୍ର
ଅତି ସମସ୍ତ ରକାଲିସ ହୋଇ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ-
ବର୍ତ୍ତରେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ ଶାନ୍ତ୍ୟନୁସାରେ ପଞ୍ଚାଶ
ଗୋଟି ପାଠଶାଳା ସଂପ୍ରାପିତ ହୁଏ ଏହି ପାଠ-
ଶାଳାମାନ ବାକୀ, ଅନୁଗ୍ରହ ଓ ତ୍ରେକାଳୀକ
ସର୍ବଲିପ୍ତ ସବୁ ଉନ୍ନତଶିକ୍ଷକ ଭରୁ ବ୍ୟାଧନରେ
ରଖାଯାଏ ଗଢ଼ବର୍ଣ୍ଣ ଏହି ପାଠଶାଳାମାନଙ୍କୁ
ପଦାନ୍ତୋତ୍ତୀଣ୍ଣି ଶୁଣ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅବଧାନ-
ମାନେ ଫଳାନ୍ତୁ ସୁଖ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୨୭
ସ ୨୧୫୩

ଭା ୨୧ ରବି ମାତ୍ରେ ମଇ ସନ ୧୮୮୯ ମସିହା । ମୁ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଦି ୧୦ ନ ସନ ୧୮୮୮ ସାର ସନବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୨
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫

କେତେକ ଆରବଜାଗଣ ଲୋକ ମକ୍କାକୁ ଲୁଟି କରିଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଡାକ ଯାତାୟତ ବନ କରିଦେଇ ଭାରତବର୍ଷରୁ ଯାଇଥିବା ଏକଦଳ ମୁସଲମାନ ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ସମସ୍ତ ଲୁଟି ନେଇଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ନଗରକୁ ଏକା-ଦେକଲେ ଲୁଟି ନେବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସାମାନ୍ୟ ଜବାଇଗ ବୋଲିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଦେଉ ନାହିଁ । ଏହା ଏକପ୍ରକାର ଗଜକ୍ରୋଧ ଅଟଇ ଏକ ଭୁଲସୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏଥିର କି ପ୍ରକୃତ୍ୟାନ କରବେ ଦେଖିବାରେ ଆସିବ । କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଆରବମାନେ ସ୍ଵାର୍ଥୀନ ଦେବା କାରଣ କିଛି ନୀଳରୁ ଦେଖିଲ ଅଛନ୍ତି ।

ସେଠାପିଟିବର୍ଗରୁ ଚାବଡାକ ଯୋଗେ ସ-ବାଦ ଆସିଅଛି କି ରୁସିୟାର ନୂତନ ସମ୍ରାଜ୍ୟର ଏକ ଅଜ୍ଞାପତ୍ରିକା ବାହାରଅଛି । ଇହିରେ ଲେଖାଅଛି କି ସମ୍ରାଟ୍ ସ୍ଵାର୍ଥୀନ ପ୍ରଭୃତ୍ ପ୍ରଶାଳୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ବଦ୍ରୋହିତାର ମୂଲୋପସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ଦୃଢ଼ରୂପେ ସଂକଳ୍ପ କରିଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ନୂତନ ସକଳରେ ଶାସନର ଗୁରୁ ଅଦୌ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଦେବାର ଆଶା ନାହିଁ । ନିହୁଲଖୁ ନାମକ ଗଜକ୍ରୋହି-ମାନେ ଏହା ଶୁଣି ଆହୁର ଅସ୍ଥିର ଦେବେ ଏବଂ ଅଧିକ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଲଗାଇବେ ଏମନ୍ତ ଆଶଙ୍କା ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।

ଲହୋରର ଏକ ସବାଦପତ୍ରରେ ଲେଖା ଅଛି କି ସନ ୧୭୯୯ ସାଲରେ ମହସୁରର ଗଜକ୍ର ୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ଶାସନଦ୍ଵାରା ତାହା ୧୧୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଦେଲା । ସକ୍ଷ ଅନୁସାରେ ଆଦ୍ୟ ଗଜକ୍ର ୪ ଲକ୍ଷର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏବଂ ଅବ-ଶିଷ୍ଟ ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ମହାରାଜା ନେଉଥିଲେ । ଗବ-ମେଣ୍ଡଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ପୁଣି ପ୍ରାୟ ରହିଅଛି ସୁତରାଂ ମହାରାଜାଙ୍କ ଅଂଶ ୨୪ ଲକ୍ଷଠାରୁ ୧୩ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହସୁର ଗଜକ୍ର ମହାରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟର୍ପଣ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଡ ଭାରତବର୍ଷର ସାଧାରଣ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଆଉ ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନେବାର ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ସୁତରାଂ ମହାରାଜାଙ୍କର ଆୟ ୮୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରହୁଅଛି । ଯେସ୍ତୁଲେ ମହସୁର ଗଜକ୍ରର ରକ୍ଷା ଏବଂ ସେଠାରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପନ ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କୁ ଅଧିକା ସୈନ୍ୟା-ଗାର ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ସେ ସ୍ତୁଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ଦାବି ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୋଦଳ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ।

—*—
ବାଲେଶ୍ଵର ସୁଲସମ୍ପଦର ଜେପୁଟୀ ଇନ୍-ଫୋକଟର ବାବୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଧ ଜ ପଞ୍ଜନାୟକ ସେଠା ନର୍ମଲସୁଲକୁ ଉଠାଇ ଦେଇ ତଦ୍ଵାରା ଯେତେ ଟଙ୍କା ବଞ୍ଚିବ ତାହା ତ୍ରାମ୍ୟ ଅବଧାନମାନଙ୍କୁ

ବାଣି ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ବାଲେ-ଶ୍ଵରର ସଂବାଦପତ୍ରଦ୍ଵୟ ଏଥିର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଧିକ ବଳବ୍ୟର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଚତୁ-ର୍ଦ୍ଧ ଜବାବୁ ଯେବେ ବୁଝିଅଛନ୍ତି କି ବାଲେଶ୍ଵର ପ୍ରଦେଶରେ ଏଲେ ସୁଶିକିତ ଅବଧାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଆଉ ନୂତନଲୋକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ତେବେ ଅମ୍ଭ-ମାନଙ୍କ ବକେତନାରେ ସେ ଦେଶର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଜାଣି ପାର ନାହାନ୍ତି ଆଉ ଯେବେ ତାହା ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଅନର୍ଥକ ଟଙ୍କା ବାଣିବାର ଫଳ କିସ ? କେବଳ ଟଙ୍କା ପାଇଲେ ଯେ ଅପେକ୍ଷା ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ ଏ ଯୁକ୍ତି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନକୁ ଭେଦ ନାହିଁ । ଚତୁର୍ଦ୍ଧ ଜ-ବାବୁ ଯେବେ ନର୍ମଲ ସୁଲକୁ ଉଠାଇ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ନ କରି ଇହିରେ ଶିକ୍ଷାର ବିଷୟ କିଛି ଭୁଲ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥାନ୍ତେ ତାହା ହେଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନଳିତ ହୁଅନ୍ତୁ କାରଣ ଅବଧାନମାନେ ଯେତେ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷିତ ହେବେ ତାହାଙ୍କଦ୍ଵାରା ତେତେ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଦେଶୀୟ ମୁଦ୍ରାସକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଇଳ ଉ-ଠାଇ ଦେବା ବିଷୟର ଉଚ୍ଚା ପତ୍ରମାନ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ସେକେଟିଏ ଅବଶ୍ରେଷ୍ଟ ଏକାବେ-ଲକେ ଏ ଆଇନ ରହିତ କରିବାକୁ ଲେଖି-

ଥିଲେ । ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ୍ର ଇହୁଁର ଉତ୍ତରରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏ ଅଇନକୁ ଉଠାଇ ଦେଲେ ବଦୋଦ ଏବଂ ଗୁଲିସ୍ତୁର ଲେଖା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଇନକୁ ଅଧିକତର ଦୂର କରିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଅତଏବ ଉକ୍ତସ୍ତ୍ର ଅଇନରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ କି ନାହିଁ ଓ କି ପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକ ଦେବ ସ୍ତ୍ରୀମାୟୁ ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଇହୁଁର ମଇ ନେଇ ଆ- ଗାମୀ ଶାଈକାଳରେ ଏ ଅଇନକୁ ରହିତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବ । ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ୍ର ଇଣ୍ଡି- ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମାନଙ୍କର ମନୋମାତ୍ର ଦେଲ ନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀମାୟୁ ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟାୟୁ ବର୍ଗରେ ଉକ୍ତ ଅଇନଟି ଜାଣି ହୋଇଥିଲା କେବଳ ମାତ୍ରକ ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ୍ର ଇହୁଁର ପ୍ରତି- ହାତ କର ଅପଣା ଏଲକାରୁ ଅନ୍ତର କରି- ଥିଲେ । ପୁଣି ସେହି ସ୍ତ୍ରୀମାୟୁ ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପଚାରିବା କେମନ୍ତ ସୁକ୍ତି ଦେଲା । ଲଈ ଉପନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ସହଜ କଥାରେ ମୋକେ ସ୍ତ୍ରୀମାନ ଶୁଣି ଦେଖା ନ ଗଲ ଭେଦେ ଜଣକ ବସସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ଡାହାଙ୍କଠାରେ କି ଶୁଭ ଅର୍ଥା ହୋଇ ପାରେ ।

ଏହି ମଧ୍ୟରେ ବାଦୁନରେ ସୁନଙ୍କର ଶୁଭ ଦେବାର ଆଗୋକନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଅମୀର ଅବଦୁର ରହମାନ ଖାନ ଯୁଦ୍ଧବ ଖା- ନଙ୍କୁ ଅଧିକ କରିବା ସକାଶେ ଗୁରୁତ ଅକମଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଖିଶା ରକ୍ତଧାନୀରୁ ଯାତ୍ରା କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ସ୍ତ୍ରୀଂ କାକାରରୁ ଏକଦଳ ସେନା ନେଇ ତତୀଉ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା- ଙ୍କର କର୍ମରୁଣା ଇସାକ ଖାନ ଆଉ ଏକଦଳ ଭୂରକସ୍ତ୍ରୀମା ସେନା ଘେନି ମୈମନ ବାଟେ ସେହି ବଗଳୁ ତତୀଉ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅମୀର- ଙ୍କର ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃତ୍ତରସଙ୍ଗତ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳକୁ ଉପରେ ସିଂହକାର ଫଳ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧବ ଖାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହଇ । ଏତେବେଳେ ଅମୀର- ଙ୍କର ଅଧିପତ୍ୟ କାନ୍ତଳ ଏବଂ କାକାରରେ ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ହାତରେ ସେମନ୍ତ ଅର୍ଥ ଚତୁର୍ଥ ସୁବର ଉପକରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଇଂରାଜ ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ୍ର ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ନାନାଜାତୀୟ ପ୍ରଜାଙ୍କର ତାହାଙ୍କପ୍ରତି କେମନ୍ତ ରୁଚି ଜଣା ପଡି ନାହିଁ ଅଥଚ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ

କାହାରିପ୍ରତି ଅଧିକ ଦେବାର ଅବକାଶ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଯୁଦ୍ଧବଙ୍କପ୍ରତି ତ- ତୀଉ ଦେଲେ ପ୍ରଜାମାନେ ଅମୀରଙ୍କର ବଳ ଅଧିକ ଥିବାର ଜାଣି ତାହାଙ୍କର ଅଧିକ ଦେବେ ଏବଂ ଶତ୍ରୁ ମଧ୍ୟ ଅଭିରୁଷା କରିବାକୁ ବିଶେଷ ସୁଯୋଗ ପାଇବ ନାହିଁ । ଯୁଦ୍ଧବ ଖାନ ଅଧିକ ହୋଇ ଗଲେ ଆଉ ଅମୀର- ଙ୍କର କୌଣସି କଷ୍ଟ ରହିବ ନାହିଁ ।

ବମେଇରୁ ତାରତାକ ଯୋଗେ ଦେବାଦ ଆସିଅଛି କି ତଳର ମାସ ତା ୨ ରଖ ଅପରାହ୍ନ କାଳରେ ପୁଲିସ ଏବଂ ଜଙ୍ଗି ପଲଟନର କେତେ- କି ସିପାହିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦୁର୍ଗମା ହୋଇଥିଲା । ବଡ଼ବନର ଷ୍ଟେସନ ନିକଟ ଭେଲବାଟି ନିକ- କଟରେ ଗୋଟିଏ ପଥକଙ୍କ ସିବା ଅସିବା ବାଟି ସମ୍ପାଧାରଣକୁ ନିଷେଧ ହୋଇଥିଲା । କେତେ ଜଣ ପଲଟନୀୟା ସିପାହି ସେହି ବାଟେ ଆସିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଏବଂ ପଦ୍ମରେ ଥିବା ପୁଲିସ ମନା କରିବାରୁ ତାହାକୁ ପ୍ରହାର କଲେ । ନଗରର କେତେ ଜଣ ପୁଲିସ କର୍ମ- ରୁଣ ସେଠାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଆସିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଦ୍ଧା ସିପାହିମାନେ ମାଡ଼ ମାଇଲେ । ଇହୁଁ ଇଉରୋପୀୟ ପୁଲିସବାଲଙ୍କୁ ତାକର ଦେଲି ଏବଂ ସେମାନେ ସକ୍ଷୁବ୍ଧତା ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତୀତ୍ତି ଅନେକ ସିପାହି ଆସି ମତ୍ତଗୋଳ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଶେଷରେ ସିପାହିମାନେ ବରୁକରେ ସଜିନ ଲୁଗାଲ ଗୋରୁ ପୁଲିସ ଆଡକୁ ଦେଖାଇଲେ ଏବଂ ଗୁରୁତ ଟାଣିବାର ଶିଳମାନ ଓପାତ ଫୋପାଡିଲେ । ସିପାହିମାନେ ଏପରି ଗୁମରେ ମତ୍ତ ଦେଲେ ଯେ ତାହାର କଥା ମାନିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ କମଣ୍ଡ ଦୁର୍ଗମା ବୁଦ୍ଧି ଦେଲି । ପରିଶେଷରେ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ପ୍ରିଙ୍କଲ ସାହେବ ଆସି ଅଫି ରୁଣି ଦେବାର ଆଜ୍ଞା ଦେବାରୁ ସେମାନେ ଅନାୟତ୍ତ ହୋଇ ସାନ୍ତ ଦେଲେ । ଗୁରୁ ଜଣ ଦେଖାୟୁ ଏବଂ ଦୁଇ ଜଣ ଗୋରୁ ପୁଲିସ ଏବଂ ସିପାହିଙ୍କ ମଧ୍ୟକୁ ଚଳି ଜଙ୍ଗ- କ ଦେବେ ହିତ୍ତ ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମାତ୍ରର ଦାଗ ଦସିଥିଲେ ମାତ୍ର ବେହୁ କଠିନ ସୀତା ପାଇ ନାହିଁ । କୋଟିମାସଲଦ୍ୱାରା ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ବର୍ତ୍ତର ଦେଉଅଛି । କଥିତ ନୁଅଇ ସେ ପୁଲିସ ଏ ସମୟରେ କୌଣସି ଦୌରୁଣ୍ୟ ନ କରି ସଦାଚରଣରେ ଥିଲେ କେବଳ ସିପାହିଙ୍କ ହଗ- ରୁ ଅଭ୍ୟାସର ଦେଲି ।

ସନ ୧୮୮୦ ଯାଇ ତ୍ରୟମାସ ତା ୨୧ ରଖ ଲିଖିତ ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ୍ର ବଞ୍ଚାପନ ଅନୁସାରେ କି ଯାହା ତଳର ସନ ଜନୋରମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଗୁନବାଲି ଓ କଟକ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଜାହାଜରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅସିବାର ବଡ଼ା ଟନ ପ୍ରତି ଟ ୧୫ କି। ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରତି ମହାନଦୀ ତଟକର ଏକଜଳଭୃତ ଇଞ୍ଜିନିୟରସାହେବଙ୍କ ଅନୁରୋଧମତେ ଅମେ- ମାନେ ସମ୍ପାଧାରଣକୁ ଜଣାଉଅଛି କି ଗବଣ୍ଡି- ମେଷ୍ଟ୍ର ବସ୍ତା ପ୍ରତି ଟ ୦/୮ ଅଥବା ଟନ ପ୍ରତି ଟ ୨/୪ ବଡ଼ା ନିରୁପଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ବଡ଼ା ଅତି ସୁଲଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ଅଧିକ ପରିମାଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ସରକାରୀ ଷ୍ଟିମରରୁ ଅବଶ୍ୟ ଅକର୍ମିତ ଦେବ । କିନ୍ତୁ ଅମେମାନେ ସ୍ତ୍ରୀଂ ଅନୁଭବଦ୍ୱାରା ବୁଝିଅଛି କି ସରକାରୀ ଜାହାଜ ଲେକକ ମାଲି ଆସିବା ପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବରେ ଯେପରି ଉତ୍ତର ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି ନାହିଁ । ଗର ଶାଈକାଳରେ ଏକ ସପ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ କଲିକତାର ଦ୍ରବ୍ୟ ସରକାରୀ ଜାହାଜ ଯୋଗେ ଏ ନଗରବାସିକ ଦ୍ୱାରରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଉ- ଥିଲା ଏବେ ତଳ ସପ୍ତକରେ ତାହା ଆସିବାର କଠିନ । ସରକାରୀ ଜାହାଜରେ ନିସ୍ତୁତ ଥିବା କର୍ମରୁପମାନେ କେବଳ ପଥକ ଘେନି ଆସି- ବାରୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣିବା ପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବ ପରି ଯତ୍ନ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏପରି ବନୋବସ୍ତ ଦେବାର ଉଚିତ ବ କଲିକତାରୁ କଟକ ସକାଶେ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁନବାଲିକ ଆସିବ ସରକାରୀ ବୋଟର ସରଦାର ମାହି ଅପଣା ଜମାରେ ସେସମସ୍ତ ଘେନିଆସି ମାଲିକଙ୍କଠାରୁ ବଲ ଅବ୍ ଲେଡ଼ଂ ନେଇ ତାହାକୁ ଚୁହାଇ ଦେବ ତାହା ଦେଲେ ଯଥାସମୟରେ ସମସ୍ତେ ଅପଣା ମାଲି ପାଇବେ ଏବଂ ସରକାରୀ ବୋଟର ଅଦର ବୁଦ୍ଧି ଦେବ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ପରି ଏକ ଶେଷର ମାଲି କି ୧୫୮୦ କି ମଧ୍ୟରେସୁଦ୍ଧା ନ ଆସିଲେ ସରକାରଙ୍କର ଏପରି ଉଚ୍ଚ କେତାଦ୍ୱାର ବିଶେଷ ଲାଭ ଦେବ ନାହିଁ ।

କିଛି ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍କଳଦର୍ଶଣରୁ ତଳ ଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଉକ୍ତ କରୁ । ଏଥିରୁ ସାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ନବରଥାନ ମରର ଗ୍ରାହ୍ୟର୍ଥ ବାଲେଶ୍ୱର ଅଞ୍ଚଳରେ ଶୁଣି ଉପାଦେଶର ପ୍ରଶ୍ନରତ ଦେଉଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସି ଅଂଶରେ ଏତେ ଲୋକ ଗ୍ରାହ୍ୟର୍ଥର

ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଯୋଗ ଦେବାର ଅବଧି ଶୁଣା-
 ଯାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଧର୍ମକର୍ତ୍ତାସବେ ଏମାନେ
 ଅବଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ କିମ୍ବା କେବଳ ଯାତ୍ରା
 ଦେଖିବା ନିମିତ୍ତ ଭାଦ୍ରା ଭଲରୂପେ ବୁଝା ଯାଉ
 ନାହିଁ । ବିଶେଷରେ ସଂକୀର୍ତ୍ତନୀୟା ଏବଂ ଶ୍ଳୀ-
 ଲେକମାନେ ଏବେ ଅଧିକ ପରମାଣରେ କପରି
 ଯୋଗ ଦେଲେ ଏବଂ ଶ୍ଳୀମାନେ ପର୍ଯ୍ୟାୟନ କି
 ଦାଃଆଣୀ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ବାବୁଜୀରେ
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ଆମ୍ଭେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ କିରୁଣିକ
 ହେବ ।

“ଏତ ଚା ୨ ରଣ ଶନକାରଠାରୁ ତା ୧୦ ରଣ ମଙ୍ଗଳ-
 କାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତନ କାଳ ଏଠା ବିଜୟ ସ୍ଥାନରେ ବଶେଷ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଯାଇଅଛି । ଏହି ରଣକଳ ସେଠା ନିମ୍ନ-
 ପାଇ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାବୁ ପଦ୍ମୋତ୍ତମ ଦାସ ଓ କେତେକ ପ୍ରମୁ-
 କାସିନୀଙ୍କ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ହୋଇଥିଲା । ଉଦ୍ୟୋଗକାଳି-
 ମାନେ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ନିଦ୍ରା ଉଦ୍‌ଭବକୁ ଗୋଟିଏ ଅସୁବିଧା
 ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଶାଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଶାଳକର ଉତ୍ତମ
 ବହୁଦାକ୍ଷ ସମ୍ପାଦନେ । ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନ ପାଞ୍ଚବର୍ତ୍ତୀ
 ଉଦ୍ୟୋଗ ସ୍ଥାନର ଲେଖନୀଙ୍କ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କୁ ସେ-
 ଠାକୁ ଅନୁକୂଳ ହୋଇଥିଲା । ବାଲେଶ୍ଵର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର
 ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଉତ୍କଳ ସହର
 ଉଦ୍ୟୋଗ ନିଷ୍ପାଦନ ଘେନି ଉଦ୍‌ଭବରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଥିଲେ । ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାବୁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ସେଠା-
 କାର ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଶନକାର
 ଓ ସୋମବାର ସେଠାକାର ବଶେଷରୂପେ ଉଦ୍ୟୋଗୀ,
 କରୁଣା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଉପୁ ଧନ ଦୁଃଖୀ
 ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଅଧିକ ଭେଦ, ସମ୍ପଦରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀ
 ଲୋକ ପ୍ରାୟ ୫୦ ଜଣ ହେବେ । ବଶେଷ ଉତ୍ତର, ଅଗ୍ରହ,
 ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ସହର ଭେଦେ ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କ ଶ୍ରମକ୍ରମିତ ହେଲା ।
 ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଜଣ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ସମାଜ ଉତ୍ତର ସହର ନିକଟସ୍ଥ-
 ନିକଟସ୍ଥ କଳମାନ କରାଯିବାର ଦେଖା ଗଲା । ନିକଟ
 ନିକଟସ୍ଥ ଶ୍ରୀମାନ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଓ ସମାଜରା, କାର୍ଯ୍ୟ-
 ଯୋଗ୍ୟମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ସହର ନିକଟସ୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବାହୁ-
 କୋଟ ନୂତନ, ଦେଶର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଓ ସାମାଜି-
 କର ସମ୍ପଦ ଓ ଦୁର୍ଭିକାର ଭୋଗ ଦେଖାଯାଉଥିଲା
 ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ବହୁ ସୁଖପ୍ରଦ ହୋଇଥିଲା । ସମାଜର ଲେଖନୀ-
 କର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଏପରି ବଶ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଖି ଅସ୍ତେ-
 ମାନେ ଅନୁକୂଳ ହୋଇ ଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ କିଏ ପରେ
 ଶ୍ରୀ ସହପରି ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତର ଶ୍ରୀପୁତ୍ରର ଲେଖନୀ ଦାସ
 ବାବୁଙ୍କ ମଠରେ ଦେବାର ଶିବ ହୋଇଅଛି ।”

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମେଳ ।

ଗତ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପର୍ବିକା ଏବେକେଲେ
 ସେଠା ମେଳର ପ୍ରକୃତ କାରଣ ବୁଝିପାରି ଏକ
 ଶର୍ତ୍ତ ପ୍ରକଳରେ ଭାଦ୍ରା ସମ୍ପାଦନାଶିଳକୁ
 ଜଣାଇଅଛନ୍ତି । ସେ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଏଥିରେ
 “ଗୁଜା କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶର ସଂଯୋଗ ନାହିଁ ।
 ପ୍ରକାମାନେ ଗୁଜାକୁ କର ଦେଇ ନ ଯାଉକେ

ବୋଲି ମେଳ କରି ନାହାନ୍ତି କାରଣ କି
 ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଜମା ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚ
 ବର୍ଷରୁ ଅଦାୟ କରି ଅସୁଅଛନ୍ତି । ଗୁଜା ମଧ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶଠାରୁ ଜମା ଅଦାୟ ନ ହେଲେ ବୋଲି
 କୌଣସି ଜୋର କୁଲମ ପ୍ରକାଶ କରି ନାହାନ୍ତି ।
 କେବଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଭୃତି କରି ଅଦାୟ
 କରିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏପରି ଗୋଳମାଳ ଉତ୍ପ-
 ରୁଅଛନ୍ତି ।” କାରଣ ପ୍ରକା ଉପରେ ଯେତେ
 ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ସେ ତହିଁର ଟଙ୍କା ଗୁଜ-
 ସରକାରରୁ ପାଇ ସେହି ଜମା ପ୍ରଧାନ
 ଅଥବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଦାୟ କାରକୁ ଦେଲା
 ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଭୃତି ପୂର୍ବ ପ୍ରାୟ ଅଧିକ
 ଲାଭ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେମାନେ
 ନାନା ପ୍ରକାର ଉପୁ ଓ ଲୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପୂର୍ବକ
 ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ ମହାଲକାରେ ଏପରି ଗୋଳ-
 ମାଳ ଦେଲେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର
 କରିବୁଁ ଯେ ଏକଥା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନକୁ
 ଦେଇନାହିଁ । ପ୍ରକାଶର କୌଣସି ଦୁଃଖ ନ ଥିଲେ
 ସେମାନେ ରୂପାରେ କାହାର କୁଣ୍ଡିଳାପ୍ରତି କର୍ଣ୍ଣ
 ଜେରନ୍ତେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଉତ୍ତରୀର ବାଲେଶ୍ଵର
 ଓ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସି ଗୁଜାରି କରନ୍ତେ ନାହିଁ ।
 ଆଉ ଏଥି ପୂର୍ବେ ମୟୂରଭଞ୍ଜପତି କାରେ ଲେଖା
 ହୋଇ ଥିଲା ଯେ ପ୍ରକାମାନେ ପଲ୍ଲୀ ହୋଇ
 ବାରିପଦାକୁ ଗୁଜାରି କରବାକୁ ଅସୁଅଲେ ଏବଂ
 ଗୁଜା ସେମାନଙ୍କ ଗୁଜାରି ନ ଶୁଣିବାରୁ ଲିଖି-
 ତ୍ୱରୁ ହୋଇ ଚାଲୁ ଥିଲେ । ଫଳତଃ ଯେବେ
 ପ୍ରକାମାନେ ସମସ୍ତ କରି ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ
 ଏବଂ ଉତ୍ତରୀଙ୍କ ଦେଉଥିଲେ ତେବେ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ କେତେକ କର ଉଠାଇ ଦେବା ଏବଂ
 ଆଉ କେତେକ କର କର ଉଣା କରବାର
 ପ୍ରୟୋଜନ କି ସକାଶେ ହେଲା ? ଯେ ପ୍ରକାର
 ଉତ୍ତର ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଅଛି ତହିଁରୁ ସେଗର
 ପ୍ରକୃତ ସମ୍ଭବରୂପେ ଜଣା ପଡୁଅଛି । ଆଉ
 ଅଧିକ ବୋଲିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଯାହା
 ହେଉ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଆନନ୍ଦର ହେଲୁଁ
 ଯେ ବାବୁ ନିକଟଶୋର ଦାସ ଏବଂ କୁମାର
 ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥାରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ମେଳ ଶେଷ ହୋଇ ଗାନ୍ଧିକପ୍ତାରର ସମସ୍ତ
 ଉପାୟ ହୋଇଅଛି । ଶଳଣା ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 କର ବିଷୟରେ ଯେ ପ୍ରକାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 ହେବାରୁ ଏହି ଶୁଭଫଳ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ହେଲା
 ଭାଦ୍ରା ସମ୍ପାଦନାଶିଳ ଗୋତରୂପେ ମୟୂରଭ-
 ଞ୍ଜପତି କାରୁ ଉକ୍ତ କରୁଅଛୁ ଯଥା;—

“ଶିକ୍ଷାକର ଓ ଦାଣ୍ଡ ଅକର ଉଚିତ । ବେଳେ ଦାଣ୍ଡିଆ
 ମତ୍ୟ ସେଠାମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବନ୍ଧୁ କରକେ ସେମାନଙ୍କ
 କର ଦେବେ । ଶାଳକା ସମାଜ ଅପରା ପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ
 ସେଥିର କର ଦେବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । କାଳଣୀ କାଠର
 କର ପୂର୍ବେ ପ୍ରତ ଦଳ ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀ ବ ଶକ୍ତି ଯାହାର ଅଛି,
 ତାହା ପ୍ରତ ୫୦ । ଲେଖାଏ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ସମ୍ପଦ ତାହା
 ରହୁ ଦୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକ ପ୍ରତ ଗୁଣୀ ସର ପ୍ରତ ୫୦ । ମୂଲ୍ୟ
 ପ୍ରତ ୫୦ । ଗୁଣ ଦା ପର ପ୍ରମାଣ ରହିତା ଦୁଃଖୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତ
 ଦୁଇପଇସା ହେବାକ ହର ନିରୁପିତ ହେବ । କାଳଣୀ ବାସ
 ଅଥବା ବଡ଼ କାସ ବ୍ୟବସାୟୀ ପ୍ରତ ରୁଣ କର । ପ୍ରକାମାନେ
 ଅସୁଅବ ଜମା ବୋଲି ଯେଉଁ ଜମା ଶକ୍ତ ମାସୁଅଛନ୍ତି, ପ୍ରକ-
 ତରେ ତାହା ଅସୁଅବ ନୁହେ । ବନକର ଅର୍ଥାତ୍ ଜମା
 ଉତ୍ତର ପ୍ରକା ଉପରେ ବସିଥିବା କର, ଯେଉଁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ-
 ବାସୀ ନିଜ ସଂସାର ବ୍ୟୟ ନିମନ୍ତେ ସାମାଜ୍ୟଦଃ ଏହି କରର
 ଉତ୍ତର ପ୍ରକା କେବ, ଯଥା;—କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ତର ଜମା-
 ଗ୍ରେ ଯେତେ ଦୁଇପଇ ଅଥବା ସେତେ ଦୁଇଅ ଅଶିଲେ
 ତାହାକୁ କର ଦେବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଏହି
 ସହ ପ୍ରକା କେଇ ବ୍ୟବସାୟ କରକେ ସେମାନଙ୍କୁ କର
 ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁ ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ସେତେ କର
 କରିଅଛି, ତାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ଏସୁପୂର୍ବେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ।
 ଯାହ, ଗମା ଓ ଉତ୍ତରୀଙ୍କୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍ତରୀଙ୍କୁ ସମସ୍ତ
 ଦବାହ, ଉତ୍ତରୀଙ୍କ ଓ ମୂଳ ପଞ୍ଚନାରେ ଅବଶ୍ୟକ ମତେ
 ମାଗଣ ଦେବେ । ଉଅ ବେଳି ଓ ସମ୍ପଦ ବେଳି କରକେ ।
 ଉଅକାଠ ଅଶି ଦେବେ । ଉପର ଜମରେ ରୁତପୂର୍ବ ସମ୍ପ-
 କ୍ଷେତ୍ର ପୁରୁଦେଶେଷ ଦୁଇ ବାବୁ ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋ-
 ବସ୍ତୁ କରୁଥିଲେ ସେଥି ଉପରେ ନୂଆ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ ସହ
 କରମର ଜଳଜମି ପ୍ରତି ୫୦ । ଓ ପାଳ ୫୦ । ବେଶୀ
 ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ସହ କରମର ଜଳଜମିର ପୂର୍ବ
 ଅର୍ଥାତ୍ କର ଥିବ ନାହିଁ, ଏବେ ମାଗ ପ୍ରତ ୫୦ । ବସିଲ ।
 ଆମ୍ଭେମାନେ ଏପରି ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କଠିନ ବୋଲି କହୁ ନ
 ପାଉଁ । ଏପରି ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶକ ବୋଲି
 କେହି କହି ପାରିବେ ନାହିଁ; ସୁଦ୍ଧା ଏହି ଦର ପ୍ରକାମାନେ ସହ-
 କରେ ଅଦାୟ ଦେଇ ସୁଖ ଶାନ୍ତରେ ସମପାତ କରିବେ । ଏହି
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁର ମିତ୍ରତ ବାରବର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପରବନ୍ଧାମାନଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁଁ ।”

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କିମ୍ପୁର ସାହେବ ଗତ ଗୁରୁବାର ଅପରା
 କାଳରେ ସୁଖକୁ ଯାଣା କଲେ । ସେଠାରେ ଅଧିକ ଦନ
 ନ ରହି ଏହିମାସ ଶେଷରେ ଏ ନଗରର ଫେର ଆସିବେ ।
 ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏ ନଗରରେ ଅନୁ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ମତ-
 ସ୍ତର ଅନେକ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରଭୁର ଦୁର୍ଗ ହେବାକୁ କୃତ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟ
 ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ମେଘ ବାହାର ହେଉ-
 ଅଛି ମାତ୍ର ଗାଣ୍ଡି ଉଣା ପଡ଼ ନାହିଁ ।
 ଜଣେ ପଦ୍ମପ୍ରେମକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏଠା ବାରିକା
 ବଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ର ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନ୍ଦ ଏବଂ ଏଠାରେ
 ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ସୋହାବ
 ଉପସ୍ଥିତ ବୁଦ୍ଧ ନିମିତ୍ତ ରେଡା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ହେଉଅଛି ସେ
 ଅଭାବ ଶାନ୍ତ ବଦ୍ଧିର ହେବ ଏକ ଉତ୍ତରୀୟ ବାରିକା-
 ମାନ ବଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆସିଲେ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆ-
 ଯାଇ ପାରିବ ।

ଅନେମାନେ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅକରତ ହେଲୁଁ ଯେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଘର ନାସ୍ତିକପ୍ରସାଦ ଘର ମାନବମାନା ସମ୍ବନ୍ଧ କଲେ । ଏ ମହାଶୟ ଏ ଲୋକ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ମାନବୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ସରକାରୀ କର୍ମ ଉଦ୍ଦାମ୍ଭରେ ନିଜାତ କରି ଶୁଣାଣ ଘର କରିଥିଲେ ।

ଏହିମଧ୍ୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ଶେଷ ହେବାର ଶୁଣା ଯାଇଅଛି । ପ୍ରଥମ ଥର ବଡ଼ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଏକ ଦୁର୍ଗାସ୍ତ ଥର ଶୁଭପ୍ରାଣର ଦେହରୁ ସୁନା ରକା ଶେଷ ଯାଇଅଛି । ମନ୍ଦିରର କେହି ଭକ୍ତ ନ ଥିଲେ ଏପରି ସଜ୍ଞା ହେବାରେ କିଛି ବଡ଼ତତା ନାହିଁ ।

ସୁଖର ମହତ୍ତ୍ୱ ଯାଦୁସ୍ୟ ଦାସ ମଧ୍ୟ ଶିକାରୁ ଶୁଦ୍ଧ ଦାସ ମଠର ମହତ୍ତ୍ୱାଳ ଦେଇ ମୋକଦ୍ଦମା ଘଟିଅଛି । ମଧ୍ୟସ୍ତୁନ ଦାସ ଦେବ ସ୍ୱରୂପ ମଠର ମାଲିକ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଘରକତ ରାମାନନ୍ଦ ଦାସ କି ସେ ଏହି ମଠ ଏକବାର ନବମନ ହିଁ ହିଁ ଚିତ୍ତରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ବୁଝାବୁଝି କରୁଥିଲେ ସେଠାରୁ ଅଧିକ ମଠରେ ଦରଲକାର ହେବାରୁ ମଧ୍ୟସ୍ତୁନ ଦାସ ଦଣ୍ଡର ପାଇବା ନିମିତ୍ତ ଏଠା ସବୁ କଳଙ୍କ କଦେବରେ ହାଲୁକ କରିଅଛନ୍ତି । ଅପରା ତା ୨୭ ରାଜରେ ମକଦ୍ଦମାର ବନ୍ଦୁର ହେବ । ମହତ୍ତ୍ୱ ନାୟାସ୍ୟ ଦାସ ଏତେ ବଖାଣତ ରେକ ଆର୍ଯ୍ୟ ଯାହା ଶକ୍ତି ଏ ଉତ୍କଳ ନି କର ସଦାବର୍ତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଅବ୍ୟୟ ହେବାର ଉପାୟ ବର ଘର କିଛି ଦୁଃଖର ଗଣ୍ଡସୁ ଅଛି ।

ସଦାଦକାହ୍ନିକାରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହେଲୁଁ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରର ରାଜା ଗାମାନେ ଦେ ଶତରୁଚି ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ପାଠ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଥିଲେ ତାହା ଅବ୍ୟୟ ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟତ ହୋଇ ନାହିଁ ଏକ ଚଉଁର ସୁଧ ୨୮୮ ଶତ ଟଙ୍କା କମ ବହୁଣୀ । ସମ୍ପତ୍ତି ସେହି ଟଙ୍କାରେ ଉଦ୍ଧୃତ ନାୟକର ସୁଲଭ ଉତ୍ତରୋଦୟ ସୁଧ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଅଛି । ଏକ କଳ୍ପ ବୃତ୍ତି ଦେଖା ଅପେକ୍ଷା ସେହି ଟଙ୍କାରେ ଦେବେ ପାଠକର ଉଦ୍ଧୃତୀ ଘର କର ପାଇବୁ ତେଣେ ଅଧିକ ସୁଖର ବସ୍ତୁ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏକଦେବନ ଶେକେଟରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହେଲୁଁ ରୁଣିସ୍ୱାର ନିରୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସଦାଦପତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଠରେ ସୁକର୍ମ ଦୁର୍ଗମ, ନାୟା ଅନାୟା, ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଓ ଅଧିକାର କଳମାତ୍ର ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ । ସମ୍ପତ୍ତି କାନ୍ତିଦେବେଶ୍ୱର ହେତୁ, ସୁଦର୍ଶ ଅନୁ ଅଦାଲତ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ନାହିଁ; ଦବାଦର ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ନାହିଁ; ସମସ୍ତେ ସମାନ; ସମସ୍ତେ ସ୍ୱାଧୀନ ।

ଏ ବର୍ଷ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଦେବୀ ଘରଦେବୀଙ୍କ କନ୍ଦୁକନ ଚତୁର୍ଥ ମାସ ତା ୨୯ ରାଜରେ ପାଲଟ ହେବ ।

ନିକଟ ସଦେଶ୍ୱରୀୟ ଠାକୁର ମୂର୍ତ୍ତି ଚିତ୍ତାର ସେବକ କଳ ପଦର ଘର ଚତୁର୍ଥମାସ ତା ୩ ରାଜରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବସୁ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦେଶରେ ଏ ମହାଶୟ ଉତ୍କଳ ଦାର୍ଯ୍ୟ ବସବାଦାସ ବଡ଼ ସୁଖାଦ ଘର କରିଅଛନ୍ତି ।

ଘରୋରରେ ସମ୍ପତ୍ତି ବସୁର ଘର ହେଉଅଛି ଏକ ଲେଖକ ସୁଲଭର ଅନେକପାଠକ ବଦାବତ୍ର ଘୋଷୁଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମୁକୁ ଅଭି, ଏକ ମାନ୍ଦିର ଅପେକ୍ଷା ଘେନି କୋର୍ଡର ମେସର ଶ୍ରୀମୁକୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହାର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଦାଲରେ ଶ୍ରୀମୁକୁ ଭେଦକ୍ତ ସାହେବ ଏବଂ ସୁଦୃଢ଼ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ବନ୍ଦନାର ମୋକ୍ଷମୋକ୍ଷ ଲେଖକଦେବୀର ପଲ ବଣା ଯାଇ ଚନ୍ଦ୍ର ତାହା ଏହିକ କଳକାର ଲେଖକଦେବୀ ୨,୮୨,୫୦,୨୫୨ ଅଛି ଏପରିକରେ ୩୩,୦୦,୦୦୦ ସୁଦ୍ଧ ଅଛି । ଏତ

ଉତ୍କଳାଠାରୁ ଏବୁସେ ୨୦୨୫୧୦୯୯୯୯ ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଶତକ୍ରମ ୧୦୭ ଲେଖାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଛତ୍ରା ବନକାର ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରରେ ମନୁଷ୍ୟ ବଢ଼ିଅଛନ୍ତି । ସମାଜକ କୁଳ ହେବୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥା ଏପରି ସାଧୁଅଛି ।

ପାରସର ସାହା ରୁଣିସ୍ୱାର ନୂତନ ଘରାଣ ନିକଟରୁ ଏକ ଶତ୍ରୁ ଚଉକାଳ ଏକ ଲୋକ ଏ ଅଂଠି ଲେଖି ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଏସର ମୂଲ୍ୟ ନବେ ଦୁଇର ଟଙ୍କା ଅଛି ।

ହୃଦ୍‌ପେଟ୍ଟି ଅଟ ଅକରତ ହୋଇଅଛନ୍ତି କି ଅପୁତେତ ମଠରେ ଦିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଦିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନୀ ଶିକା ଦେବା କାହାଣୀ ଦୁଇଗଣରେ ଘୋଷିତ ବଦ୍ୟାଳୟ ସାପନ ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଅଛି । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଅତ ମହତ୍ତ୍ୱ ଅଛି ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଅର୍ଥ ଘାପେଷ ।

ମାନ୍ତ୍ରୀଜ ପ୍ରଦେଶରେ ସେଦକର୍ଷି ଘରଣିନେକ କର୍ମରୁମାନେ ବର୍ଷସାଧ ପଞ୍ଚାଳ ନୃଶେଷେ କରନ୍ତି ମାତ୍ର କୃଷକର୍ଷି କର୍ମରୁମାନେ କେବଳ ଶୁଭମାସ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ ମଇଠାରୁ ଅପ୍ତ ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଏ ପକ୍ଷରେ କଳ ପ୍ରଦେଶର ନିୟମ ଉତ୍କଳ ଅଛି । ଏଠାରେ ବଳା ଅନା ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଏକ ମାସର ଦାନଦାନ ।

ଢେଉନିପୁସର ଜଣେ ପଟ୍ଟଶେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏହି ନଗରର ବେମାନିବାଅଭିକ ପାଠ ଢେଉକାର ସାହେବ ବାବୁ କୁଳୁର କାମୁଡ଼ାର ଘୋଷିତ ଉତ୍କଳ ଲିଖ୍ୟ ନାଶକ୍ତ ଏକ ତଦ୍ୱାର ନିପୁର ଘେବ ଅବେଦ୍ୟ ହେଉଅଛନ୍ତି । କଳାଧରୁଏ ପତର ରସ ଅଦୁଅପୁରର ପେସି ନିପୁଣ ଏକ ନବାଦରେ ଏହି ଲିଖ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତି । ପାଠ ଛାତ୍ର ବିନ ଏହି ଲିଖ୍ୟ ଶୀଘ୍ରଲେ ଘେବ ଶୁଭ ଯାଏ ।

ଉତ୍କଳମାସ ତା ୯ ରାଜରେ ଘୋଷାଠାରେ ଏମତ୍ର ପ୍ରକରରେ ବଦାସ ହୋଇଅଛି ଯେ ସମୁଦାୟ ନିକରର ଉତ୍କଳୀୟ ଉପାଦେ ବା ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି ଓ ଘାଟପୁରଠାର ରୁଣିସ୍ୱାର ହୋଇଅଛି । କଲରେ ଅବା ବଡ଼ କାହାଳମାନ ସୁଅିକରୁ ଚି ଅଧିକର ଦେଖାସୁ କୌଣସି ବଧା କି ?

ଘଟିଲପିସିରେ ମତର ପ୍ରାକୃତ୍ୟିକ ଅଦାନ୍ତ ରସାନକ ହୋଇଅଛି । ଘୋଷ ସିପାଳ ଏକ ରେଲବେ କର୍ମରୁମାନେ ମତ ପିଲ ଦାଗରେ ପ୍ରକରନ ସମ୍ଭାବନେଲେ ଦୌରସ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକଜଣ ଘୋଷ ମହୁଅସ ହୋଇ ଜଣେ ସୁଲସ କଳକବଳକୁ ମାଲ ପକାଇ ଅଛି । ଘରଣିନେକଙ୍କର ଏ ବସ୍ତୁରେ ଦୁଃଖି ଉପିକାର ଉପତ ।

ମଘଣେରେ ନିକରର ଉତ୍କଳିକଦାର ମହତ୍ତ୍ୱ ସାହାଣୀର ଉତ୍କଳେ କେବା ଅପଦ୍ୟରେ ସମୁଦେଶ୍ୱ ହୋଇ ପରକଦାସ କରୁଲରେ ଅଧିଅଛନ୍ତି । ଏକା ଓକିୟା ଚତୁର୍ଥଲଦାକର ବସ୍ତ ଏବର୍ଷ ସାଧୁ ନାହିଁ ।

ସିଦେଶ ଦାପରେ ଏ ବର୍ଷ ମୁକ୍ତା ସିଦ୍ଧବାର କାର୍ଯ୍ୟ ଘଟ ମାସ ତା ୨୭ ରାଜରେ ବଳ ହେବ । ଘରଣିନେକଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ର ଏପରି ଛାତ୍ର ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି ।

ଏହିମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦନରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଚିଠିକ୍ଷେ ଯେ ଏକ ଦଳ ରୁଣିସ୍ୱ ସକର୍ମରୁମ ଦୌରବାର୍ଯ୍ୟରେ ହାବୁଲକୁ ଅଧିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେନକ୍ଷେ ଅବଶେଷ ଦାନିନେକରେ ବହୁ ଅନ୍ତର ଦ ସେ ଏପରି ଚଢ଼ି ବଦାଦ ପାଇ ଶାକାନ୍ତ ।

ଏତ ସେମଦାର ଶ୍ରୀମୁକୁ ପକା ଶ୍ୟାମାନତଦେବ ସବୁ ଅନେକ ଟଙ୍କାର ମୁନୀର ଅଲକାର ଘେବ ଘାଇଅଛି । ଅବ୍ୟ କୌଣସି କଳାଧା ହୋଇ ନାହିଁ ।

୧ । ସୁଲଭମାଲୁକରୁ ଅକରତ ହେଲୁଁ, ଅନାମୀ ଅପକ୍ଷ ମାସରେ ଘୋଷିତ ଧୂନବେଳୁ ଦେଖାଯିବ ।

୨ । କୋସାଲର ଏକ ସଦାଦପତ୍ର ବହୁଣି ସେ, ସମସ୍ତେ ନାଶକ୍ତ ଶୁଭାଘର ନାମକ ଅନେଦାବାଦର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଣିରେ ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟ ଘାଇଅଛି, ତାହାର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିତ ନ ଥିବ । କୈତେକ ବର୍ଷ ପରେ ଶୁଭାଘର ଜଣେ ସଜ୍ଞାଣୀ ଦେଶ ଅଧି ଘରକୁ ଫେରି ଥିବ । ତାହାର ସ୍ତ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରକାର ସମସ୍ତେ ତାହାକୁ ହରଷିବା ଶୁଭାଘର ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ କଲେ । ବହୁତକ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀ ପୁତ୍ର ଦେନ ପରମ-ସୁଖରେ ଘରେ ରହିବ ଏକ କମେ ଘୋଷିତ ବସ୍ତୁକ୍ଷ ସମ୍ରାଜ ହେବୁକୁ ସମସ୍ତେ ନିସ୍ତୟ ହୁଅି ପାରିଲେ ଯେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶୁଭାଘର ନୁହେ, ଦେବକ ଜଣେ ପ୍ରତାପକ । ତେ-ତେକେଲେ ତାହାକୁ ଚେ ଦେଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଶୀଘ୍ର ଦଶା କ ହେବ ସେ ବସ୍ତୁ ଦେନ ଘୋର ଅନୋଦକ ହେଉଅଛି ।

ତାହାର ସକେନ୍ଦ୍ରଘର ନିତ୍ର ସରକଦା ଘରକର୍ଷିୟ ସଘର ସଘପତ ପଦରେ ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ମନୋଲତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସକେନ୍ଦ୍ରଘର କାହୁଡ଼ ଘୋରଦା କେବଳ ଉତ୍କଳକର୍ଷିରେ କାହୁଡ଼ ଉତ୍କଳରେ ଦଶାଦ ଏକ ସେ ଘନା ପିତାଘର ନିତ୍ରକର ନାଥ ଅଛନ୍ତି । ସୁଦର୍ଶ ଏମତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ପତ ପାଇବା ସାଧାରଣ ଅନନ୍ଦ ବସ୍ତୁ ଅଛି ।

ଅପରାମଶାଳର ଜଣେ ସରଦାର ଓକାର ମହତ୍ତ୍ୱର ଘାନ କଳାକର ପଲାଇ ଅଧି ଅଧମନକ ଘରଣିନେକଙ୍କ ଅଗ୍ରସ୍ତ ନେଇଅଛନ୍ତି ଏକ ମାସକୁ ୫୪୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ପେନସନ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସେ ଦୁର୍ଭୁକ୍ତ ନାଦାନ୍ତ ଘରଣେ ପେନସନ ଏକ ଦାନିର ପାଇବାର ଅଧ୍ୟା ଉତ୍କଳ । ଏକିକ ଦୁର୍ଭୁକ୍ତ ପୋଷିବା ଘର ଦେବ ।

ଅନୁଦୟରେ ଜଣେ ଦୁର୍ଭୁକ୍ତ ବାହାଘର ନାମରେ ଜଣେ ମୁର୍ଖିଲମାନର ନାକ କାଟି ପକାଇ ଅଛି । ତତ୍ପରେ ବହା ଘର କଣା କାହିଁ ହୁକୁ ନାକକଟା ଦପ୍ତ-ଅଧ୍ୟ ଦେବଦ୍ୟ ମନକୁ ଅପସ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ନର୍ମଦା ନଦୀ ଉପରେ ଏକ ଉତ୍କଳ ଶଙ୍ଖ ନିର୍ମିତ ହୋଇଅଛି ଏହି ମାସରେ ତାହା ନିହତ୍ତବ । ଉତ୍କଳକର୍ଷିରେ ବହା ଘୋଷିତ ସୁଦର ଶଙ୍ଖ ବୋଲି ବସ୍ତୁ ଅଛି ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ଅଦାଲତ ଏକ ସରକାସ କତେକ-ମାନ ଗ୍ରାଣ୍ଡାବକାଶ ନିମିତ୍ତ କରତମାସ ମଧ୍ୟଦୟକୁ ବଦ ହୋଇଅଛି ।

ଘୋଷିତ ମାନ୍ତ୍ରୀଜ ଅସୁର ସୁନା ବରଗରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉଅଛି । ଏହାର ଓକଳ ମ ୩୨ ଦୁଣ ଅଛି । ରାଜ ୬ ପୁ ୨ ଘଷ ଏକ ମୋକ୍ଷ ଛାତ୍ର ପୁ ୩ । ମନୁଷ୍ୟକ ଦେଖିକାକୁ ଅଦାନ୍ତ କଦାକାର ପଥାଦ ଏବ ପଦଘା ଲେଖାଏ ଚର୍ଚ୍ଚିକ ଦେଇ କେତେକେକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବହାକୁ ଦେଖି ଘାଇଅଛନ୍ତି ।

ରୁଣିସ୍ୱାର ଉଦ୍ଧୃତୀର କଣା ନିର୍ମିତ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାୟ ହୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମହୁର ହୋଇଅଛି ।

ବନ୍ଦନର ପ୍ରସ୍ତା ନାକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧେବା ଦକାତ ଘର ପ୍ରକରନ ହୋଇ ନ ଥିବ । କେତେକ ସମରତା ଏକ ଘରଘର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ଉଦ୍ୟମରେ ସମାପ-ରେ ଏପ୍ରକାର ଘୋଷିତ ବଦାତ ଛାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ହୋଇ-ଲେ । ବର ଓ କଳା ଉଦୟ ବଡ଼ ନଦୀକର ସରକାଶ-ଶ ସୁଦର୍ଶ ବହାବାଦ ଉଦ୍ଧୃତୀର ହେବ ।

ଛତ୍ର ଏହି ଉତ୍କଳକର୍ଷିକା ସରକ ବସ୍ତୁ ପରଘାବନୀର ବସ୍ତୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକାରକ ଘରାଘରୁରେ ମୁକ୍ତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ତା ୨୧ ରାଜ ମାସେ ମଇ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

ପ୍ରେରକପକ ।

ମାନବର ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମ୍ପାଦକ ।

ମହାଶୟ !

ଅକର ଘଷିକାରେ ଗତ ସୋମବାର ଦିନ
ଏଠା ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ କଲିକତା ଗିରୀଶଙ୍କର
“କବିଧାନ” ବସ୍ତୁରେ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା ଦେଇ-
ଥିଲେ ସେଥିର ମନୋହର ବସ୍ତୁତା ଅପଣ ଉପାଦ
ଅଛନ୍ତି । ତାହା ପାଠ କରି ବହୁତ ଆତ୍ମତ୍ୟାଗିତ
ଓ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ଦେଲି ।

ଗିରୀଶଙ୍କର ବକ୍ତୃତାକୁ ଅପଣ ସୁନ୍ଦର
ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଅଛନ୍ତି । ତାହା ଯେ କେଉଁ
ଗୁଣରେ ସୁନ୍ଦର ଥିଲା ତାହା ଅପଣ ଟିକିଏ କଷ୍ଟ
ସ୍ତ୍ରୀକାର କରି ବୁଝାଇ ଲେଖିଥିଲେ ଆମ୍ଭମାନେ
ବଡ଼ ବାଧ୍ୟତା ହୋଇଥାନ୍ତୁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାମାନ୍ୟ
କବିତାମାନଙ୍କରେ ଉକ୍ତ ବକ୍ତୃତା କୌଣସି ଗୁଣରେ
ସୁନ୍ଦର ବୋଲି ବୋଧ ହେଲ ନାହିଁ । କି ଛାନ୍ଦ,
କି ଶାସ୍ତ୍ର, କି କବିତାର ତାହା, କି ଭାବରଙ୍ଗି
କି ସ୍ୱର, କି ହୃଦୟଗ୍ରାହଣୀ ଗୁଣ, ତାହାରେ
ସୁନ୍ଦର ବୋଲି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏକ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ
ପର ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ସୁଦ୍ଧାକା-
ମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ଜଣାଇଲ ନାହିଁ ।
କଲିକତା ବାବୁମହାଶୟ ଗଙ୍ଗା ପାଠ ଦୋଳ,
ନାଦୀକ ଚଳି, ସୁବସୁତ ସୁନାକ ସମୁଦ୍ରକୁ ଅର୍ପିତ-
ପୋତର ସାହାଯ୍ୟରେ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ
ଲଘନ କରି ଅନେକ ନାଳ, ଯୋଗ ପାଠ
ଦୋଳ ସର୍ଯ୍ୟର ଛାପ ଓ ଚଢ଼ଳ ପବନର
ଝଟକାମାନ ସହକ କରି କଟକକୁ ଶୁଭଗମନ
କରିଥିଲେ ବୋଲି ଯଦି ମରହଟ୍ଟା ଫାସନ
ଅନୁସାରେ ବାବୁଙ୍କର ସବୁ ସୁନ୍ଦର, ବାବୁ ନିଜେ
ସୁନ୍ଦର ସୁରାଣୁ ବାବୁଙ୍କର କଣ୍ଠୋକ୍ତି ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧାର ବକ୍ତୃତାକୁ ମଧ୍ୟ ଯଦି
ସୁନ୍ଦର ବୋଲିବାକୁ ଅପଣ ନ୍ୟାୟସ୍ୱରାଜ ମଣି
ଅଛନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ ଆମ୍ଭମାନେ ନାଗୁର,
ଆମ୍ଭମାନେ ଭାଇଲ, ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୋଷ
ଅପଣଙ୍କୁ ମାର୍ଜନା କରିବା ସକାଶେ ଆମ୍ଭମାନେ
ସୁଧାଶୁଷ ଓ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ପାରୁ ।

କଦନନ୍ତର ଲେଖାଉ ରହସ୍ୟାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସଦେ ସୁନ୍ଦରତ କବିତାକାର
ଅଛୁ । କଲିକତା ବାବୁଙ୍କର ବକ୍ତୃତା ଶେଷ
ଦେଲେ ପ୍ୟାସବାଟି ଓ ଦାନୁବାବୁ କଲିକତା

ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କର ଉକ୍ତିର ପ୍ରତିବାଦ କରି
କେତେଗୁଡ଼ିଏ କଥା କହିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ୟାସବାବୁ କହିବା ପୂର୍ବେ ସଭାରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଅନୁମତି ପ୍ରାର୍ଥନା
କରିଥିଲେ ଏବଂ କେହି ଅପତ୍ତି କଲେ ସେ
ସେଦିନ ପ୍ରତିବାଦ ନ କରି ଅନ୍ୟଦିନେ ପ୍ରତିବା-
ଦରେ ତାଙ୍କର ଯାହା ବନ୍ତବ୍ୟ ତାହା କହିବା
ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସଭାରେ ଜଣାଇଥିଲେ । ଏଥିକ
କେହି ଅପତ୍ତି ନ କରି ଭୁଲ ହୋଇ ରହିବାକୁ
ପ୍ୟାସବାବୁ ମୌନ ହୋଇ ରହିବାକୁ ସମ୍ଭବ
ଲକ୍ଷଣ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରି ତାଙ୍କର ଯାହା
ବନ୍ତବ୍ୟ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ
ଦାନୁବାବୁ ସହସା ମତ୍ତମାତଙ୍ଗ ପ୍ରାୟ ଶ୍ରୀମତୀମାନ
ବାରଣ୍ଡାରୁ ଉଠି ଆସି “ଗୋଡ଼ାର ବାଲି”
ପ୍ରଭୃତି ନାନା ସତ୍ୟତାର ଅନୁମୋଦନ କଥା
ଗୁଡ଼ିଏ ବକ୍ତୃତାରେ ଏବଂ ଦାନୁବାବୁ କହିବା
ପୂର୍ବେ ସଭାର ଅନୁମତି ମାଗିବାର ଆବଶ୍ୟକତା
ମଧ୍ୟ ହୃଦୟଙ୍ଗମ ନ କଲେ । ସେ ଯେପରି
ଭାବରେ କହିଲେ ସେଥିରୁ ବୋଧ ହେଲା,
ଦାନୁବାବୁ ପରି ଉକ୍ତ ଦିନର ସଭାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ଦେବତା । ଯାହା ଦେଉ ଅପଣଙ୍କ ସ୍ୱରୂପରେ
ପ୍ୟାସବାବୁଙ୍କର ଅନୁମତି ମାଗି କହିବା କଥାଟା
କୁରୁତର ପରତପ୍ତ ହୋଇଅଛି !!! କିନ୍ତୁ
ଦାନୁବାବୁ ସଭାର ଅନୁମତି ନ ମାଗି ଯଥେଚ୍ଛାକୁ
ଭାବରେ କହିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅପଣ କୌଣସି
ଟିକା ନ କରିବାକୁ ସେଥିରେ ପ୍ରାୟ ଅପଣଙ୍କର
ପୋଷକତା ଥିବାର ଓ ଦାନୁବାବୁ କୁରୁତର
କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ଅପଣଙ୍କର
ବୋଧ ପଡ଼ିବାର କି ଆମ୍ଭମାନେ ଅନୁମତି
କରି ନ ପାରୁ ? ବାସ୍ତବରେ ପ୍ୟାସବାବୁଙ୍କର
ଅନୁମତି ମାଗି କହିବାର ଯଦି ଅପଣଙ୍କ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁସାରେ କୁରୁତର ପରତପ୍ତ
ବୋଲି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଲା, ତେବେ ଦାନୁବାବୁଙ୍କ
କହିବା ଯେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହସ୍ୱଗୁଣରେ ଅଧିକ
କୁରୁତମୁକ୍ତି ଓ ଦୋଷାବଦ ଏହା ଅଶୁମାତ୍ର
କୁଟି ଥିବା ଲୋକର ଅସ୍ୱୀକାର କରିବ ନାହିଁ ।
କିନ୍ତୁ ଅପଣ ଦାନୁବାବୁଙ୍କ କହିବା କଥା ଉପରେ
କିଛି ଟିକା ଟିପ୍ପଣୀ ନ କରିବାରୁ ଅପଣଙ୍କ ବିରୁ-
ଦ୍ଧରେ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ନାନାପ୍ରକାର ସନ୍ଦେହ
ଜନ୍ମିବା ବସ୍ତୁରେ ଅପଣ ପୁସ୍ୟା କି ଦେଇ
ନାହାନ୍ତି ? ଅପଣର ଉକ୍ତ ଏହିସବୁ ଅପଣ ଥରେ
ସବେଚ୍ଚଳା କରିବୁ ।

କଲିକତା ଗିରୀଶଙ୍କର ବକ୍ତୃତା କେତେ
ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ୟାସବାବୁଙ୍କ କଥାକୁ
ଉକ୍ତ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଉତ୍କଳେକମାନେ
କେତେ କୁରୁତର ପରତପ୍ତ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ
କରିଥିଲେ ତାହା ନିମ୍ନବର୍ଣ୍ଣିତ ଗୋଟିଏ କଥାକୁ
ଚିନ୍ତା ପଡ଼ିବ । କଲିକତା ବାବୁ କହିଲା ବେଳେ
ଏବଂ ତାଙ୍କ କହିବା ଶେଷ ହେଲା ଉତ୍କରୁ ମଧ୍ୟ
ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ସୁଦା ଅନୁମତ୍ତକ
ଅବା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୋଧକ କରିତାଳ ଦେଇ ନ
ଥିଲେ । ବରଷ ଉକ୍ତ କଲିକତା ବାବୁଙ୍କର କଥା
ଶେଷ ନୋହୁଣ୍ଟୁ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଉତ୍କଳେକ
ସଭାରୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଯେ ଯାହା ଘରକୁ ବାଟ
କାଟିଲେ । ମାତ୍ର ପ୍ୟାସବାବୁ ଯେଉଁ ଅଲକ୍ଷଣ
କହିଥିଲେ ସେଥିରେ ଲୋକେ ବାରମ୍ବାର
କରିତାଳିତା ଏକମତର ପରତପ୍ତ ଦେଇ-
ଥିଲେ । ଅଧିକ କି ଲେଖିବୁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରୂପରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିବାହାର କି ଦାନୁ-
ବାବୁ ଓ କି ପ୍ୟାସବାବୁ କେହି କୁରୁତର
କୌଣସି ପରତପ୍ତ ଦେଇଥିବା କୁହାଯାଇ ନ
ପାରେ ।

ଉପସଭାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ଯେ ଏହି
ପଠି ଶୁଣିକ ଅପଣଙ୍କର ବ୍ୟତୀତ ପତ୍ରିକାରେ
ଉପାଦ ବାଧ୍ୟତା କରିବା ଦେବେ ଲାଭ ।

୧୪-୫-୮୧ } ବସନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ଜା

ଆମ୍ଭମାନେ ଦାନୁବାବୁଙ୍କ କଥାକୁ ଦେବେଡ଼େ ଅନୁମୋ-
ଦନ କର ନାହିଁ ବରଂ ତାହା ବ୍ୟକ୍ତିତର ହୋଇ ପରତାପ୍ତ
ଅଧିକ ପରତପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ୟାସ ବାବୁ ପ୍ରତିବାଦ ପରମ
କରିବାରୁ ତାହାକୁ ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲି କହି ସେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଶେଷ କରିଥିବୁ । ମୁଦରାଭିମୁଖରେ ତୋର ସ୍ୱର ଯଦେ
ଅସ୍ୱାସ । ଉଃ ଶଃ ହ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେକ୍ସିଭୁ ।
ଏହା ନୁହେଁ ସେତେବେଳେ ରାଜନୀତିର ପରବର୍ତ୍ତରେ ଉକ୍ତ
ଠିକଣ ବୋଲି ବ୍ୟକ୍ତିତ । ବରତପ୍ତର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ଉତ୍କଳେକୀୟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳାଧିକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ।
କଲିକତା ବୋଷାବଦରୁ ବାର୍ତ୍ତମର ସୁପରିବେଶେଷକ ଉକ୍ତ-
ହରେ ଉକ୍ତକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଚଳେ ମିତ୍ରତାରେ ସତ୍ୟ ।
ତାହାମଧ୍ୟରେ ସହର ୪ ଅନୁସର ୫୫ ଟା । ୮ ଅନୁସର
୫୧୧ ଟା । ୧୭ ଅନୁସର ୫ ୨୦୫ ଟା । ମୂଲ୍ୟ ନିରତ ।
ମୁଦ୍ରଣ ଘର ।

104

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୨୭
୨୨୨୩

ତା ୨୮ ରଖ ମାତେ ମଇ ସତ ୧୯୨୯ ମସିହା । ମୁ । କେଏସ୍ ୧ ୧୭ ନ ସତ ୧୨୮ ସାଲ ସନବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୯
ମଫସଲ ପାଇଁ ଡାକମାସଲ ୫୯୫୭

ପୁର ପ୍ରସାଦ ଅନୁସାରେ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର
ଲେଖକମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସ୍ତାପିତ ଥିବା
ନାବାଲଗଣଙ୍କ ଅବାସ ଉଠାଇ ଦେଇ ସ୍ୱପରଷ୍ଟେ-
ଶ୍ରେଣୀ ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀକେନ୍ଦ୍ରଲୀଳ ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ଯେନସନ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଅବାସରେ ନିୟୁତ ଥିବା
ଅନାମିତ୍ୟ କର୍ମଗୁରୁମାନେ ତଳର ମାସ ଛା ୧୪
ରୁଖରୁ ବରଖାସ୍ତ ହେଲେ । ଏଣିକ କଲେକ୍ଟ-
ରମାନେ ଅପଣା ଚିତ୍ତାର ନାବାଲଗମାନଙ୍କର
ଗୃହ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

—*—

ସେ ସମ୍ବାଦବାହକରେ ପାଠ କରୁଁ କ
ବାଲେଶ୍ୱରର ଅମୀମ ଦୋକାନମନ ତଳର
ବର୍ଷ ତମିତ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଲମ ଦେବାରେ ପୁସା-
ସେଣା ଅନେକ ଟଙ୍କା କମା ବୁଦ୍ଧି ବୋଇଅଛି ।
ଗୋଟାଏ ଦୋକାନର କମା ମାସକୁ ୫ ୧୧୫
ନା ବୋଇଅଛି ଏବ ଏକା ବାବୁ ବଶୋଷ-
ମୋହନ ଦାସ ଏକୋଇଶ ଗୋଟା ଦୋକାନ
ଡାକ କେଇଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଅମୀମ
ସେକର କ ପରମ ଶରେ ବୁଦ୍ଧି ପାଉଅଛି ଏଥିରୁ
ପଠକମାନେ ଅନମାନ କରନ୍ତୁ । ସରକାର
ସେତେ ଠାକୁ ବୁଦ୍ଧି ବରନ୍ତୁ ପଛରେ ଅମୀମ-
ମାନେ ବଢ଼ିବାରୁ ନାହିଁ ।

ଗଠା ସୈରେନ୍ଦ୍ରମୋଦନ ଠାକୁର ଗୁର-
ତବର୍ଣ୍ଣାୟ ସଙ୍ଗୀତବଦ୍ୟାର ଉନ୍ନତସାଧନଦ୍ୱାରା
ପୁସ୍ତକପୁ ଶାସ୍ତ୍ର ସମସ୍ତ ସହ୍ୟଗୁଣ୍ୟରେ ସମ୍ମାନ

ବୋଇଥିଲେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାକର ସମ୍ପାଟଣଠାରୁ
ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ନୟନ ଉପାସ ପାଇବାର ଶୁଣି
ଅମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲୁ । ଚାନ୍ଦ-
ଦେଶ ବହୁକାଳରୁ ସଙ୍ଗୀତବଦ୍ୟାରେ ଖ୍ୟାତି-
ଲଭ କରିଅଛି ଏବ ଚାନ୍ଦର ସମ୍ପାଟ ଅପଣା
ଗୁଣ୍ୟର ସୀମା ବହୁତୁତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅସହ୍ୟ
ମନେ କରନ୍ତି ଭାବ୍ୟଠରୁ ସମ୍ମାନ ଲଭ
କରବା ସାମାନ୍ୟ କଥା ନୁହଇ । ପୁଣି ଏଥି
ପ୍ରକେ କୌଣସି ବଙ୍ଗାଳୀ ଚାନ୍ଦଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନିତ
ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଗୁଜା
ମହୋଦୟ ବଙ୍ଗଦେଶର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୁଦ୍ଧି କରି-
ଅଛନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କେହି ଗ୍ରାହକ ପଥ ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି କ ସେମାନେ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟା ସଥା
ସମୟରେ ଡାକଦରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଅ-
ମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରତି ଶିଳ୍ପୀର ଅପରାଧକୁ ଅଦୃଷ୍ଟା ପୁର
ଡାକରେ ପଠା ଯିବାର ସମସ୍ତ କାରଣ ଡାକ-
ଦରେ ଦେଉଅଛୁ ଏବ ଏ ନିୟମ ପ୍ରତିପାଳ-
ନରେ କିଛି ମନ ହୁଏ ନୁହଇ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ଡାକଦର କର୍ମଗୁଣ୍ୟଙ୍କ ଅନବଧାନତା ବା ଅଲସ୍ୟ
ଇତ୍ୟ ଅନିୟମେ ରୂପେ ପତ୍ରିକା ପାଇବାର
କିଛି କାରଣ ନାହିଁ । ସେହିମାନେ ଅନିୟ-
ମିତ ସମୟରେ ପତ୍ରିକା ପାଇବେ ଭାବକୁ
ଏହି ମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା କ ସେହି ଲକ୍ଷ୍ୟା-
ରେ ପତ୍ରିକା ପ୍ରେରଣ ବୋଇଥାଏ ସେହି

ଲକ୍ଷ୍ୟା ଉପରେ ପତ୍ରିକା ପାଇବାର ଭାବଣ
ଲେଖି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେବେ
ଭାବ୍ୟ ହେଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଡାକଦର ସ୍ୱପର-
ଷ୍ଟେଶ୍ରେଣୀଙ୍କ ଜଣାଇ ଉତ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଇ
କେବୁଁ । ଡାକଦରର ନିୟମ ଏହି କ ଲକ୍ଷ୍ୟା
ନ ଦେଖାଇଲେ କୌଣସି ସୁଧାର ଶୁଣିବେ
ନାହିଁ ।

ରୁଣିୟୁ ଗୁଜକର୍ମଗୁରୁମାନେ ଅକସମ୍ଭ ନଦୀ
ପାର ହୋଇ ଅପଗନସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟକୁ ଆସିଥି-
ବାର ଯେଉଁ ଜନରବ ଉଠିଥିଲ ତହିଁର
ବୁଦ୍ଧି ଏହି କ ଅମୀର ଅବଦୂରରତମାନ ଖାନ
ଭାରତବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଶ୍ରୀକଥାରେ
ଅପଣା ପରବାରକୁ ଅତିବା କାରଣ ତେସ-
କନକୁ ଦୁଇଜଣ ସରଦାର ପଠାଇଥିଲେ ।
ତୁରଙ୍ଗସ୍ଥାନରେ ଥିବା ରୁଣିୟୁ କର୍ମଗୁରୁମାନେ
ସରଦାରମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ପୂର୍ବକ ସମରକନରୁ
ଦେଇ ଗଲେ ଏବ ତହିଁର ସମ୍ପାଦ ରୁଣିୟୁ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ନିକଟକୁ
ପଠାଇଲେ । ଯେତେବେଳେ ଅମୀରଙ୍କ ପର-
ବାର ଭେଷକନରୁ ଯାତ୍ରା କଲେ କେତେଜଣ
ରୁଣିୟୁ କର୍ମଗୁଣ୍ୟ ଭାବକ ସମରକଦ୍ୱାରରେ
ଅସିଲେ ଏବ ତୁରକସ୍ଥାନର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସମ୍ମାନସ୍ତମ୍ଭ
ଅମୀରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲେ । ଏହି କର୍ମ-
ଗୁରୁମାନେ ଅପଗନସ୍ଥାନର ସୀମା ଭାବରକୁ

ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସିଥିଲେ ମାତ୍ର ସେହି-
ଠାରୁ ଚାହୁଁ ବହୁତାଳ ଦିଅ ଗଲ । ଅମା-
ରକ ନିକଟକୁ ଅସିବାକୁ ଅନୁମତି ପାଇଲେ
ନାହିଁ । ଅମାର ଏ ସମସ୍ତ ଗୁଣକୁ ଗ୍ରହଣକ-
ର୍ତ୍ତାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ସୁତରା-
ଏଥିରେ କୌଣସି ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାଶ
ପାଇ ନାହିଁ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେହିଠାରେ ନୂତନ ନି-
ୟମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଚଳଇମାସ ତା ୧ ଉ-
ତ୍କଳ ପ୍ରଗୁର କରିଅଛନ୍ତି । ଏଣିକି ଏହି
ନିୟମାନୁସାରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ସେହିଠାରେ
କରେ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ପାରିବେ ଯେ କୌ-
ଣସି ଲୋକ ଇଚ୍ଛା କରିବ ସେ ଅପଣା ନିମିତ୍ତ
କମ୍ପା ଅପଣା ଅଧିକସ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଲୋକ
ନିମିତ୍ତ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ପାରିବ ମାତ୍ର ଏକବ୍ୟକ୍ତି
ତୁଲ୍ୟ ଭିନ୍ନ ପୁଅକୁ ଦେବାବେଳେ ଜମା କରି ପାରିବ
ନାହିଁ । କୌଣସି ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଏକଥରରେ
ଏକଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ଏକବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଜମା କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।
ଅମାନଦ ଟଙ୍କା ଉପରେ ଶୁଳ୍କର ଟ ୫ ଲେ-
ଖିଏ ସୁଧ ଦିଅ ଯିବ ଏବଂ ଏକବର୍ଷର ସୁଧ
ଅନ୍ୟ ବର୍ଷର ଅସଲ ସଙ୍ଗରେ ମିଶି ମୋଟ ଟଙ୍କା
ଉପରେ ସୁଧ ଦିଅ ଯିବ । ଯେଉଁ ଲୋକ
ଟଙ୍କା ଅମାନଦ କରିବ ସେ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା କମ୍ପା
ଠାରୁ ଅଂଶ ପ୍ରୟୋଜନ ମତେ ଯେବେ
ଇଚ୍ଛା ଯେଉଁ ପାଇ ପାରିବ ମାତ୍ର ଏକମାସ
ମଧ୍ୟରେ ତୁଲ୍ୟ ଶର୍ତ୍ତ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ସେହି-
ଟଙ୍କାକୁ ସଂସ୍କର ଅଛି ଯେ ଉପସ୍ଥିତ କାରଣ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଅମାନଦ ନେବାକୁ
ଅର୍ଥାତ୍ କରି କରିବେ କମ୍ପା କାହାର ଦେବାବ
ବଦ କରି ପାରିବେ । ଟଙ୍କା ଅମାନଦ କରିବା
ବ୍ୟକ୍ତି କେହି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କାଗଜ କପୁ କର-
ବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଇହିଁ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି
ପାରିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କାଗଜ କଣି ଦେବା
ସକାଶ ଶୁଭକର ଟା ଲେଖିଏ କମିଶନ ଦେ-
ବାକୁ ଦେବ । ଏହିମାନ ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର
ସାର କଥା ଅଛି । ଅମାନଦର ଉର୍ଦ୍ଧ ସଂଖ୍ୟା
କେତେ ଦେବ ତହିଁର କୌଣସି ନିବର୍ତ୍ତନ
ଏଥିରେ ନାହିଁ ।

କଲକତା ନିକଟ ଶିବପୁରଠାରେ ମାନ୍ୟବର
ଇଡ଼ନ ସାହେବଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ଇ-
ଞ୍ଜିନୀୟର କଲେଜ ପିଠିଅଛି ଇହିଁରେ ଏକ
ଗୁରୁତର ମାମଲ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ସେଠା
କାରଖାନାର ଶିକ୍ଷକ ଫୋରଏକର ସାହେବ
ଦେଶୀୟ ଶୁଳ୍କକୁ ଅପମାନ କରିବ ବୋଲି
ଶୁଣିମାନେ ମିଶି ତିରେକ୍ତୁର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ
ଆବେଦନପତ୍ର ପଠାଇଥିଲେ । ତିରେକ୍ତୁର ସେ-
ମାନଙ୍କ ଗୃହାର କୌଣସି ଅନୁସନ୍ଧାନ ନ କରି
ଏବଂ ବୋଧ ହୁଅଇ କେବଳ ଫୋରଏକର
ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ଗୋପନରେ ଜବାବ ନେଇ
ଶୁଣିମାନଙ୍କୁ ଅବାଧ ବୋଲି ଦେଖା କରି ଏହି
ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ କି ଯେଉଁ ଶୁଣିମାନେ ଦରଖା-
ସ୍ତରୁ ଆପଣା ନାମ କଟାଇ ଫୋରଏକର ସାହେ-
ବଙ୍କୁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବେ ଏବଂ ଟଙ୍କା ଲେ-
ଖିଏ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେବେ ସେମାନେ କଲେଜରେ
ରହି ପାରିବେ ନଚିବା ବହୁସ୍ଵତ ଦେବେ
କେବଳ ଉକ୍ତକଣ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ହେଲେ
ଏବଂ ପ୍ରାୟ ୨୨ ଜଣ ଅସମ୍ମତ ହୋଇ ନାମ
କଟାଇଲେ । ତିରେକ୍ତୁର ବୋଲିକ୍ତ ଫୋର-
ଏକର ସାହେବ କେବଳ ଜଣେ ଶୁଣିର ଦାବ
ଧର ତାହାର ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ଟାଣି ଅଣି-
ଥିଲେ ଏଥିରେ ଯେବେ ତାହାର ଅପମାନ
ହୋଇଥିଲା ତେବେ ସେ ଏକା ଗୃହାର
କରିଥାନ୍ତା କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ଶୁଣିକର ଯୋଗ ଦେବା
ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଶୁଣିମାନେ କହନ୍ତି
କି ସାହେବ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମସ୍ତରେ ଅପମାନ
କରିଥିବାରୁ ସେମାନେ ଏକତ୍ରରେ ଗୃହାର କରି
ଅଛନ୍ତି । ଏସ୍ତଲେ ଭଲ କରି ଅନୁସନ୍ଧାନ ନ
କରି ଯେ ତିରେକ୍ତୁର ସାହେବ ଶୁଣିମାନଙ୍କୁ
ବାଦାର କରି ଦେବାର ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ ଏହା
କିଶ୍ଵରସ୍ଵଗତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉ
ଅପ୍ରେମାନେ ଶୁଣି ଅନୁଭବ ଦେଲୁଁ ଯେ
ମାନ୍ୟବର ଲେଖନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଏକସମ୍ପର
ଇଦନ୍ତ ନିମିତ୍ତ ତାରିକଲଠାରୁ ଅଜ୍ଞା ପଠାଇ-
ବାରୁ ଇଦନ୍ତସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି ।
ଫଳାଫଳ ଏସ୍ତଲେ ଜଣା ପଡ଼ିବ । ଶୁଣିମାନଙ୍କର
କିଷ୍କିନ୍ଦା ଅବାଧପଣିୟ ଗୁଣ ଗୁରୁତର ଦୋଷ
ଅଛି ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେଖାଇ ନ
ଦେଲେ ସେମାନେ ବସର ତାହା ଜାଣି ପାରିବେ
ତିରେକ୍ତୁର ସାହେବ ତାହାଙ୍କର ମନ ମନା-
ଦାର ବହୁମାତ୍ର ତେଣୁ ନ କରି କଠିନ ଅଜ୍ଞା
ଦେବାରୁ ସ୍ଵଭବତଃ ସେ ଅଜ୍ଞା ପ୍ରକାଶନ

କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ସେମାନେ ଜାଣି
ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ତନନଯାତ୍ରା ଓ ପୁଲସ ।

ଗଜ ସମବାସ ଏ ନଗରର ତନନଯାତ୍ରା
ଶେଷ ହେଲା । ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କଠାରୁ ଯାତ୍ରାର
ସମାନ୍ତେ ଅଧିକ ଦୋର ନ ଥିଲେଦେ
ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଯାତ୍ରା ଏ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା
ଏବଂ ଲୋକେ ପୂର୍ବ ପ୍ରାୟ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ
କରିବାର ସମସ୍ତ ଆୟୁଜନ କରିଥିଲେ ।
ମାତ୍ର ପୁଲସର ଅନ୍ୟାୟର ଯୋଗ ତାହା କିଛି
ଦୋର ପାରିଲା ନାହିଁ । ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପୁଲସର
କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଅପ୍ରେମାନେ ଜାଣିଥିଲୁଁ
ମାତ୍ର ଅଦାରଣ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଅଶାନ୍ତି
ଜାତ କରିବା ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ବୋଲି
ଏଠା ପୁଲସ ରୁହି ଥିବାର ଜଣା ଯାଏ । ଯାତ୍ରା-
କାରମାନେ ନିୟମିତରୂପେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ଜଣା-
ଇ ଅନୁମତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପରି ଯାତ୍ରା ଦେବ
ବୋଲି ସ୍ଵଳ୍ପ ଅନୁମତି ଲେଖି ଦେଇଥିଲେ ।
ମାତ୍ର ନୂତନ ପୁଲସ ସୁତରାଫେରେ ଉକ୍ତ
ସାହେବଙ୍କ ମନକୁ ତାହା ଅସିଲ ନାହିଁ ଏବଂ
ସେ ଜଣେ ପଲଟିଶିୟା କର୍ଣ୍ଣେଲ ଥିବାରୁ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଜ୍ଞା ପ୍ରତି କିଛି ମାତ୍ର ଶାବର ନ
କରି ତୁଲ୍ୟନ ଯାତ୍ରା ଉତ୍ତରୁ ତୁଳସୁ ବନ
ଗୁଣରେ ଚନ୍ଦ୍ରସେକ୍ତରକୁ ପଠାଇ ଯାତ୍ରା ବନ
କରି ଦେଇ ଗଲେ । ପଞ୍ଚାସ ଲୋକମାନେ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ଜଣାଇବାରେ ସୁଦ୍ଧା ସେ କିଛି
ରୁହିଲେ ନାହିଁ । ପୁଲସ ସାହେବ ଅବା ନୂତନ
ଲୋକ ବୋଲି ଏଠା ଗୁଣିମାନେ ଜାଣି ନ ଥିଲେ
କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବସୟ ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ତାହାଙ୍କର ବ୍ରମ ନ ଗୁଣି ତାହାଙ୍କର ଅନ୍ୟାୟ
ପରମର୍ଶରେ ଅପେଦେଇଥିବା ଅଜ୍ଞାର ମର୍ଦ୍ଦିନାବା
କିଛି ମାତ୍ର ରଖିଲେ ନାହିଁ । ଯାତ୍ରାପ୍ରତି ଅଦା-
ରଣ ପୁଲସର ଦୁସ୍ଵଭେଷରେ ସର୍ବସାଧନ
ରଣକର କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନସ୍ତାପ ହେଇଅଛି
ତାହା ଅପ୍ରେମାନେ ବ୍ୟକ୍ତି ବର ନ ପାରୁଁ
ଏବଂ ଦୁଃଖର ବସୟ ଯେ ଜଣାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
କହୁ ମାତ୍ର ତାହା ଅନୁଭବ କରି ପାରିଲେ
ନାହିଁ । ବାକୀ ବାକିଲେ ନିଦର ବ୍ୟାପକ
ଦେବ ବୋଲି ପୁଲସ ସାହେବ ବାଜା ବନ
କରି ଦେଲେ ଏବଂ ବାଜା ଉପରେ ତାହାଙ୍କର
ଏମନ୍ତ ଗୁଣ ଦେଲ ଯେ ଇହିଁପାଇଁ ଜଣେ

ସୁଯୋଗ୍ୟ ହେଉକଳକ୍ଷୁଦ୍ରକୁ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ମଜ୍ଜା-
ଲ କଲେ । ଏହି ପୁଲସ ସହେବ ଆଉ କଣେ
ସୁଯୋଗ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରପେକ୍ଟରକୁ ଅନ୍ୟଦିନ ଦେଲ
ଅକାରଣ ମାଜୁଲ କରିଅଛନ୍ତି । ହୁଏ କର୍ମରୁଷ୍ଟି-
କର ଯେଉଁ ସରଦାର ହାତରେ ଏପରି ଦୁର୍ଲଭା
ସେ ବସ୍ତୁକାରର ଲୋକ ତାହା ପାଠକମାନେ
ବିବେଚନା କରି ପାରନ୍ତେ । ଯେବେ ମାଜୁଷ୍ଟି
ଏବଂ କର୍ମଗନରମାନେ ପୁଲସ ସାହେବକର
ଏପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନ କରିବେ
ତେବେ ପ୍ରଜାମାନେ ବସନ୍ତ ସୁଖସୁଖରେ ରହି-
ବେ ଅମ୍ଭେମାନେ କହୁ ସ୍ତ୍ରୀ କରପାରୁ ନାହିଁ ।

ପଦ୍ମାକର ପଦ୍ମା ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ପଦ୍ମେ ଯାହା
ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ
ଧର । ମୋଟକଥା ଏହି କ ଗଣ ପ୍ରାଇମେର-
ପଦ୍ମାରେ ପ୍ରାୟ ଦେଖିବେ ଜଣ ଶୁଣ ମଧ୍ୟରୁ
ଜ ୧୫ । ୧୬ ଶବ୍ଦ ପଦ୍ମାକମାନେ ପାସ
କଲେ । ଉପାପ୍ରସାଦ ବନ୍ଦୁ ତେପୁଟା ପଦ୍ମାରେ
ସ୍ଵାଧିକାରଣେ ବନ୍ଦୁ ହାତକାନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ-
କଠାରୁ କାଗଜ ମାଗି ନେଇ ସ୍ଵୟଂ ପଦ୍ମା
କରି ଆଉ ଜ ୧୭ ଶ ପାସ ଯୋଗ୍ୟ ଥିବାର
ବିବେଚନା କଲେ । ଏ ବିଷୟ ସେ ମାଜୁଷ୍ଟି
ସାହେବକୁ ଜଣାଇବାରେ କମିଟି ବସିଲ ଏବଂ
ପଦ୍ମାକମାନଙ୍କୁ ସୁନଦୃଷ୍ଟି ନିମିତ୍ତ ଉଲ୍ଲ
ଜ ୧୭ ଶ ଶୁଭର ଉତ୍ତରମାନ ବସ୍ତୁଗଲ ।
ପଦ୍ମାକମାନେ ସୁନଦୃଷ୍ଟିରେ ଆପଣା ପ୍ରବନ୍ଧ
ପରକର୍ତ୍ତନ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଦେଖି-
ଲେ ନାହିଁ । ଶୁଭକର ପ୍ରଥମ ନମ୍ବର ଯେଉଁ
କାଗଜରେ ଲେଖାଥିଲ ସେ କାଗଜ ଦ୍ଵା-
ବାରୁ ମାଜୁଷ୍ଟିକ କତେରୀରୁ ସୁନଦୃଷ୍ଟି
ସମୟରେ ଅଣ ଇଥିଲେ । ଉପାପ୍ରସାଦ ବନ୍ଦୁ
ସେ କାଗଜର ଏକ ସ୍ଥାନରେ କାଟିକୃଟ ଦେଖି
ମାଜୁଷ୍ଟି ସାହେବକଠାରେ ଦ୍ଵା-
କାମରେ ଅଭିଯୋଗ କଲେ କି ଦ୍ଵା-
ପୁରୁଷା ରଖିବା ସକାଶେ ଏପରି କାଟିକୃଟ
କରିଅଛନ୍ତି । ଅପର କଣେ ପଦ୍ମାକ ବାବୁ ତା-
ଣୀଚରଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏ ବିଷୟରେ ସାକ୍ଷ ଦେଲେ
ଯେ ପ୍ରଥମେ ସେ ଉକ୍ତ କାଟିକୃଟ ଦେଖି ନ
ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପଞ୍ଚମ ଉପାପ୍ରସାଦ ବାବୁକଠାରେ
ତାହା ଦେଖିଲେ । ମାଜୁଷ୍ଟିକ କର୍ତ୍ତା ସାକ୍ଷ
ଦେଲ କି ପ୍ରଥମେ କାଗଜ ପାଇଥିବା ସମ-
ୟରେ ଉକ୍ତ କାଟିକୃଟ ନ ଥିଲ ଓ ମଧ୍ୟ ସେ
କର୍ତ୍ତା ନକଲ ରଖିଥିଲ କି ଇହିଁ ସଙ୍ଗେ

କର୍ତ୍ତାମାନ ମେଲ ହେଉ ନାହିଁ । ଦ୍ଵା-
ସାକ୍ଷରେ ସ୍ଵାକ ଜବାନବନ୍ଦୀ ଶେଷ ହେଲ
ଉତ୍ତରୁ ତାହାକର ଲିଖିତ ଉତ୍ତର ମାଜୁଷ୍ଟି
ସାହେବ ନେଲେ ଏବଂ ତାରଣୀ ବାବୁ କେହି
ଉତ୍ତରକଳକ୍ଷଣରେ ଉପପ୍ରକାର କହିଥିବାର
ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ଦ୍ଵା-
ମାଜୁଷ୍ଟି ସାହେବ ପ୍ରସଙ୍ଗ କରି ଆପଣା ମନ୍ତବ୍ୟ
ଲେଖି ଉପେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ
ଉପୋକ୍ତ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । କଥିତ ଦୁଅଇ
ଯେ ସେ ଉପୋକ୍ତ ଦ୍ଵା-
ବାବୁଙ୍କ ଅନୁକୂଳରେ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଉପରେ ଯାହା ସଂକ୍ଷେପରେ
ଲେଖିଲୁ ତାହା ଶୁଣାକଥା କୌଣସି କାଗଜ
ଦେଖି ନାହିଁ ଅଥଚ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବାରୁ ଇହିଁ
ଉପରେ ମତାମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରି ନ ପାରୁ ।
ଉପେକ୍ଟରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉତ୍ତରୁ ପ୍ରକୃତ କଥା
ଜଣା ଯିବ ଓ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଠକମାନେ ମଧ୍ୟ
ଧୈର୍ଯ୍ୟବାଳମନ କରିବେ । ପ୍ରମାଣର ଅବସ୍ଥା
ଶୁଣି ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅମ୍ଭେମାନେ ସ୍ଵୀକାର
କରୁଅଛୁ ଯେ ମୋକଦ୍ଦମାର ପ୍ରକୃତ ମର୍ମ ରୁହି
ପାରୁ ନାହିଁ । ଅଧିକ ଶୁଣି ପାସ କରୁବାରେ
ଉପାପ୍ରସାଦ ବାବୁଙ୍କର ସ୍ଵାର୍ଥ ଅଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
ଇହିଁ ପକ୍ଷରେ ତେଣୁ କରି ପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏକ
ଜଣ ଶୁଭର ପାସ କରିବା ନ କରିବାରେ କି
କ୍ଷତି ଲାଭ ହୋଇ ପାରେ ଏହା ଅମ୍ଭେମାନେ
ଅଦୌ ସ୍ତ୍ରୀ କରି ପାରୁ ନାହିଁ । କୌଣସି
ମତେ ଯେବେ ମାଜୁଷ୍ଟିକର ଅପରାଧରେ
ବିଶ୍ଵାସ ହେଲ ତେବେ ଫରାକଦାଣ୍ଡ ସ୍ଵାର୍ଥ କି
ସକାଶେ ନ କଲେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅସମାପକ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଦ୍ମ ସାହେବ ଚଳତ ମାସ
ତା ୨୧ ଉପଠାରୁ ଉପମାସର ହିଟା ନେଇ ଅଛନ୍ତି ।
ସୁଦର ଏବଂ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରାଣ ସାହେବ ବଡ଼-
କର ଏବଂ ମାଜୁଷ୍ଟି କଲେକ୍ଟର ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଖୋରଧାର ଲବଣମାଜୁଷ୍ଟି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସତ୍ୟେ ସାହେବ
ପୁରର ଏବଂ କଲେକ୍ଟର ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ମୁଦେରର ତେପୁଟା କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିତ୍ତଲ୍‌ଟନ୍ ସା-
ହେବ ଖୋରଧାର କତର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥର ସ୍ଵୟଂ କୃଷିକ ଅବଶିଷ୍ଟା ପରଦାଣ
କରି ଏଠାକ ସଦର ମୁକାମର ତେପୁଟା କଲେକ୍ଟର ସତ୍ୟ
କର୍ମ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାଜୁଷ୍ଟି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପିତୃକୃତସାହେବ
ଏଠାକ ସେହି ଅଧିକାର ସେ ହେଉପାରେ ପ୍ରଥମ ହେବେ
କୋଇ କଥିତ ଦୁଅଇ କାରଣ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବେ, ଜ, ଗୁପ୍ତ ଚନ
ନାସର ହିଟା ନେବେ ।

ଏଠା ସେକ୍ସନ୍‌ସା ମହକ୍ତମର ଯେଉଁ ମୋହର
ପଦାପାତ ସହର ବଦାସ୍ ହୋଇଅଛି ସେ ସୁନଦୃଷ୍ଟି କର୍ମ
ପାଇଥିବାର ଏପ୍ରକାର ଲେଖିଥିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିଲୁ ଯେ
ସାହେବ ତାହାକୁ ନିୟୁତ ନ କରି କର ଏପରି ଶୁଣିବନ
ଦେବାର ପଦ୍ମାକର କହିଅଛନ୍ତି କି ସେ ଅଇ କେବେହେଁ
ସରକାର କର୍ମ ପାଇବ ନାହିଁ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ମଧ୍ୟ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଚଳନ ନେବ
ଇତ୍ୟୁ ହୋଇ କଲ ପଦକମାଣ ନରୁଅଛି କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତମ
ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ । ଗତ ଗୁରୁବାର ଅପରାଧ କାଳରେ
ଭଗ୍ନ ନେବ ଉଠାଇଥିଲ ଏବଂ କଲ ପଦକରେ ପରେଟି
ପଦକର ଗୋଟାଏ ବନ୍ଧୁ ଗର୍ଭ ଗର୍ଭ ମାଣ ବୁଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ
ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଏବଂ ଏକପରି ଅବସ୍ଥା ।

ସାକ୍ଷରେ ଉତ୍ତମ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିବାରୁ ଲୋକମାନେ
ଗୁଣକର୍ମରେ ନିୟୁତ ଅଛନ୍ତି ଗୁରୁତ ମୋଟ ପିଟ ୧୭
ସେ ୨୦ ଓ ସର ସେ ୧୧ ର ହୁଏକ ପ୍ରାୟ ହେଉଅଛି ।
ଅଧିକ ମଧ୍ୟ ଦଶେଶ ପ୍ରାୟ ହେଉଅଛି ।

ଏଠାରେ ବସନ୍ତ ଶେଷର ଦଶେଶ ପ୍ରାୟ ହେଉଅଛି
ଉତ୍ତମ ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି ଏ ଶେଷରେ ମଧ୍ୟ
ଅନେକ ଗୋରୁ ନଷ୍ଟହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଏଠା ବାରତ୍ତ୍ୟାଣ ଦେବଦାମ ଜଳ ଅଧିକ ବସନ୍ତ ହୋଇ
ନାହାନ୍ତି ତଳ ପରେ ଜଳକୁ ଶିବାର ବରୁର ସାର
ହୋଇଅଛି ।

ଏଠାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସକାଳ କତେରୀ ହେଉ ଥିବାରୁ
କେହି ବାକମ ମକାନ ଅପଦ୍ୟାଠାରୁ ଅପରାଧ ଉତ୍ତ-
ରଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କତେରୀ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଅମର ଓ
ମୁକ୍ତାର ଓ ମରକଳ ପ୍ରଚଳନର ବଶେଷ କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ।

ପୁର ନଗର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ମିରନସିପାଳଟ ହେବାରୁ
ସେଠା ଲୋକମାନେ ଅଧିକା ଶାନ୍ତ ହେଇ ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ
କୋଇ ଗୁରାବ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅଇନ କର୍ମ ସମୟ
ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଅପତ୍ତି କର ନାହାନ୍ତି । ହୁଏପେକ୍ଟି
ପୁରନାଟିକ ଅବଶିଷ୍ଟରେ ଅବେଦନ କରିବାରୁ ପଦ୍ମାକ
ଦେଇ ନାହିଁ । କେବଳ ଅର୍ଥତ୍ଵ ସାହେବକ ଇଚ୍ଛା ହେବାରୁ
ସୁନଦୃଷ୍ଟି । ଏବଂ ଶେଷ କରିବାରୁ ହୋଇଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ଵର ନଗରରେ ଅପତ୍ତି ଏବଂ ବାତ ବୋଲି
ଉପରେ ଶାନ୍ତ କରିବାର ଯେଉଁ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲ ତାହା
ଏବଂ ସକାଶେ ସହର ହେବ କର୍ତ୍ତାମାନ ସେଠା ମିରନସିପାଳ
ପ୍ରଗ୍ରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଟକା ଅଛି । ସୁଦର ବସନ୍ତ ଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଚଳନ ଉତ୍ତମ
ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲ । ବଲରେ ବସୁର ଜଳ ଜମା ହୋଇ
ବୁଦ୍ଧିକାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟାପାର କରୁଅଛି ।

ବରତ ଉପସ୍ଵର ମାସରେ କାପାଳର ଟୋକଟି ନଗରର
୪୧୦ ଜଣ ବଦାସ୍ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ୩୭୦ ଜଣ ଉତ୍ତମ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ସ୍ଵାମିନାଥକର ଦାଉପ୍ର ଏବଂ ବଦାସ୍‌କର
କାରଣ ଗଠି । ଯେଉଁ ଦେଶରେ ବଦାସ୍‌ର ପଦକକଳ
ଏବଂ ଶିଥିଲ ସେ ଦେଶର ମତ ସେ ଉପେକ୍ଟ ହୁଅଣି
ତାହା ମଧ୍ୟ ବୋଧ ହୁଏ । ସ, ସ,

ପଦକର୍ମକୁ ଲୁଗାଦେ ହେଉଁ ମେକମସୁରର
ଉତ୍ତମ ଏବଂ ମାଜୁଷ୍ଟିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତଦାତ ଉପେକ୍ଟି
ହୋଇଥିଲ ଅସମାପକ ସ୍ତ୍ରୀ ଗଠି ହୁଅଣି ହେଉଅଛି
ସେ, କେବଳ ଓନାଟସନ କମାଳକୁ ସୁଦ୍ଧି ରଖିବା କମରେ
ସେଠାକ ମାଜୁଷ୍ଟି ଗ୍ରାମର ସାହେବ ଉତ୍ତମମାନଙ୍କ ପ୍ରତ
ଲୁଗାସ୍ କରୁର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅରେ ମାଜୁଷ୍ଟି-
ମାନଙ୍କ ବ୍ୟାପାରରେ ଗଠି ହୋଇଥିଲୁ । ସ୍ତ୍ରୀ କ ସେହି

ଦେବ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ବଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାର ବର୍ତ୍ତମାନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଉଚିତ ହେଉନାହିଁ ଯେ ପଦ ପ୍ରାୟତଃ ସାଧୁଙ୍କ ଓଷାଧିକାର ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରତି ଛବି ବଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଉନ୍ମତ୍ତାଦି ବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି, ତେବେ ତାହାଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ର ସେହି ସ୍ଥଳରୁ ପରବର୍ତ୍ତନ କରି ତାହାଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ଭଲ ଲୋକ ପ୍ରେରଣ କରନ୍ତୁ । ଏ ବସ୍ତୁରେ ପ୍ରଜାମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଅନେକଦିନ କରୁଛନ୍ତି; ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅବଶ୍ୟକ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣାକ୍ରମେ ପ୍ରତି ସୁବର୍ଣ୍ଣର କରନ୍ତେ ।

ଅସମ୍ଭାଗେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବେଦାନ୍ତରାୟ ଗୁପ୍ତ ନିହାଣିକ ସେତେବେଳେ ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅଲେ, ତେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଘଟଣାକ୍ରମ ଚୋରୀୟାପତ୍ର ଧରେ ବନ୍ଦୁର ନିମନ୍ତେ ଅସିଥିଲା । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରୀଧରୀନାଥରେ ଅଛିର ହୋଇ ଖଣ୍ଡେ ଚୁଟି ଲେଖି କରୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଅସମ୍ଭାଗଦଳରେ ଅପରାଧ ଦୋଷ ସ୍ୱୀକାର କରି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କୁ ଘେରଇ ବାଉଣ ଜଣାଇଲେ । ତାହାର ଦୁଃଖର କାରଣ ସୁଖି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଧୂରସ୍ୱ କାତର ହୋଇ ଉଠିଲା, ବନ୍ଦୁ ସେ ବନ୍ଦ କରନ୍ତେ ଘେରଇ ଶାସ୍ତ୍ର ନ ଦେଇ କରୁଥିଲେ ତେବେ । ସେ ଅଭିନୟ ଶକ୍ତି ଅବଳା କରି ନ ପାରିଲେ । ତାହାକୁ ବାଧ୍ୟକାରରେ ଦେବୀର ସଙ୍ଗତ କଲେ ତାକୁ କଲେ ନାହିଁ, ସୁତରାଂ ତାହାକୁ ୫୦ ଟଙ୍କା ଜରମାନା କଲେ । ଏହି ଜରମାନା ଟଙ୍କା ନିଜ ପକେଟରୁ ଦାନ କଲେ । ଧନୀ ସାଧୁତା ! ଏହିପ୍ରକାର ନ୍ୟାୟପଦସ୍ୱରୂପ ବସ୍ତୁର ବ୍ୟବହାର କେତେ ନିମ ଦେଖାଯାଉ । ସେହିମାନେ ବନା ବାଉଣରେ ନିଜକୁ ବ୍ୟକ୍ତିକ ଉପରେ ଅଦ୍ୟାୟର କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅଧିକ ଦେଖନ୍ତୁ ।

ଅସମା ସେତେବେଳେ ମାସର ବଲିର ନିମନ୍ତରେ ଉପାଦେୟ ପତ୍ରପାଠକର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ସମ୍ପଦ ଦେବୀ ସମସ୍ତ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ଶାସ୍ତ୍ର ଲେଖି ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଅଗିଷ୍ଟର ସମସ୍ତ ଦେଶପାଠ ଗୋଟିଏ ବର୍ତ୍ତମାନା ହୋଇ ପାରେ ତ ନାହିଁ ସେ ବସ୍ତୁର ଦକ୍ଷେତରା ହେବ । କିମ୍ପେ ସମସ୍ତ ସୁଧାରେ ବସିରି ଗୋଟିଏ ସଂସାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ ତାହାହିଁ ସେମାନଙ୍କର ବକ୍ଷେତ୍ୟ ।

ଘଣ୍ଟାରେ ମୁତଦେହ ଦାହ କରିବାର ଘଟଣା ବନ୍ଦ ଅଦ୍ୟତ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ହୋଇ ପଡ଼ୁଅଛି । କିମ୍ପେ ପାଠକ ଶକ୍ତିରେ ୮୫ ଗୋଟି ମୁତଦେହର ଅଗ୍ନିସ୍ଥଳର ହୋଇଅଛି । ଦୁର୍ଘାକ୍ତ ମୁତ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଦେବୀ ବଡ଼ ଭୂମିକା ଏବଂ ସମଦାୟାତନ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ତାହାକୁ ହସ୍ତଗତ କରି ନ ପାରିଲେ ସେ ୮୫ ଗୋଟି ଘୋର ଅଧିକ ଲୋକର ମାରଣ ହେବ ।

ଉଦୟମାସ ତା ୧୦ ଉଷରେ ଉତ୍କଳ ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶରେ ଗୁଣ୍ଡ ବୃକ୍ତି ଓ ତୋପାନ ହୋଇଅଛି । କଲକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ବସ୍ତୁର ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଜଳ ବନ୍ଦ କରାରେ ବସିଥିବା ତୋପାନରେ ଅନେକ ପଦ ବସ୍ତୁ ଉଦ୍ୟାତ ଭକ୍ତ ହୋଇଅଛି । କେବଳ ସୁଖ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଚାପ ଅଦ୍ୟତ୍ତ ଲକ୍ଷା ପଡ଼ୁଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ମିଶ୍ରଧର୍ମପାଠିକର ଅବସ୍ଥା ଅଦ୍ୟତ୍ତ ଭଲ ଜଣା ଯାଏ । ଏବର୍ଷ ଶେଷରେ ସେଠାରେ ଅଦ୍ୟତ୍ତ ଟଙ୍କା ଉଦ୍‌ଘର୍ଷ ହେବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି ।

ମହାପୁରର ଦେବୀନ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପି, ରଜାରାଜୁର ବେଠର ମାସକୁ ୫ ୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖିବ ଶିର ହୋଇଅଛି । ବସୋଦର ଦେବୀନ ସର୍ବ ମାଧବ ସ୍ୱପ୍ନ ବେଠର ମାସକୁ

୫ ୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖିବ ଅଛି । ମହାପୁରର ଅପ୍ତ ବସୋଦାରାଠାରୁ ବସୁର ଲକ୍ଷା ନୁହେଁ ।

ତାଙ୍କୋର ଉତ୍କଳରେ ଗରବର୍ଷ ପ୍ରବଳ ବଦିତାଏ ଯୋର ହୋଇ ଥିବାରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଉପସ୍ଥିତି ଦେବୀର ମଞ୍ଚରୁ ବଦିଅଛନ୍ତି ।

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅନେକ ଶାଳରେ ବସନ୍ତସେତର ବଡ଼ ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ହୋଇଅଛି ।

ବସୋଦର ଗରାସ୍ତା କାଦାସ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବସନ୍ତା ବନ୍ଦା ହେବାରୁ କଥା ଏପ୍ରକାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲୁଁ । ଉକ୍ତ ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ସେହିମାନେ ବସନ୍ତା ବନ୍ଦାହାର ବସୋଦା ସେମାନେ ଶ୍ରବଣରୁ କର ଉକ୍ତ ବସନ୍ତା ନାମରେ ଏକ ଗୋଟିଏ ଅଭିଯୋଗ ଅସିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଅଛି ।

ବନ୍ଦର ଗୁଧାନ ମନ୍ଦା ଶ୍ରୀତେଜୋନ ସାଧୁଙ୍କ ଏ ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ ବହୁତ ଗୀତର ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଅଦ୍ୟତ୍ତ ଭଲ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବନାରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ ଘୋରମାଲ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଘୋରମାଲ ମୂଲ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଦେବେ ବନ୍ଦୁ ଲୋକ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ଉପରେ ଅନିରକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନେ ଘଟିଗଲାପେ କର ଅଦ୍ୟାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସୁଶ୍ରୀ ସମ୍ବଦପୁରରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୨୨ ର ଏବଂ ରାଏ ପୁରରେ ସେ ୩୧ ର ଗୁରୁର ବନ୍ଦୁ ହେଉଅଛି ।

ଭୂମିସ୍ୱର ସମ୍ରାଜ୍ୟରୁ ତୁଳନା କରନ୍ତା ଅଦ୍ୟତ୍ତରେ ଗୁରୁଜଣ ସୁରୁଷ ଏବଂ ଦୁଇଜଣ ଶ୍ରୀ ଦୋଷୀ ହୋଇ ପାଣିର ଚଗାଜ ପାଉଅଛନ୍ତି । ସୀମାକଳର ସମତୋତ୍ତମତାରେ ସୋକ ଦେବୀ ସାମାନ୍ୟ କଥା ନୁହେଁ ।

ପ୍ରେମକାବିତା ।

ପରମ ମାନସକର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ରାଜ୍ୟର ମହାଶୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ !

ଅପଣ ଏହି ଶୋକସମ୍ପର୍କରୁଟିକି ଅପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଥାନିଦାନ କରିବା ଦେବେ ।

ଆଜ୍ଞା ! ଜଗନ୍ନାଥର ମହାଗୁଣାଧ୍ୟାୟକ କଳାଦାଶ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରାଳୟରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମ୍ପଦରେ ଅପଣା ଧମକୁ ନେଇ ସିଂବକୋଳି କାଦାରି ମନେ ନ ଥିଲ ମହାଗୁଣା ବୈଶାଖ ବୁ ୫୮୩ ବାରରେ ପରଲୋକ ଗଲେ । ମହାଗୁଣା ଅଧୁନା ସେପ୍ରକାର ନୁପତିମସ୍ତକରେ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ସମାଦୃଷ୍ଟ ହଲେ ତାହା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଜାଣନ୍ତି । ମହାଗୁଣାଙ୍କୁ ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶର ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣା ସାହି-ଅଲ୍ଲ ମହାଗୁଣାଙ୍କ ଅଲ୍ଲବରେ ଏ ପ୍ରଦେଶର ଲୋକେ ସାଜିପାୟ ଲାଭର ଅଛନ୍ତି ମହାଗୁଣାଙ୍କ ଗୁଣ ଶାର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ବସିଲେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁଣ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମହାଗୁଣାଙ୍କ ପୁରୁଷର ଗୁଣା କଣ୍ଠି, ବଳା ଓ ଦୁରିତହୀନ ଉଦ୍ୟାତ ଗୁଣାମାନଙ୍କ ସହିତ ଭୁଲନା ସେ ଗ୍ୟ । ଏସର ଗୁଣସମ୍ପନ୍ନ ମହାଗୁଣାଙ୍କୁ

କଥାଯା ଯେ ଆଶୁ କେଉଁଗଲେ ଏହା କାଦାରି ଭୂର୍ଦ୍ଧିବ ନାମର ଗୁଣ ବୋଲିବାରୁ ହେବ ଯାହା ଦେହୁ କଳାଦାଶ୍ରୀ ମହାଗୁଣାଧ୍ୟାୟକ ସେହି ଗୁଣମାନେ ଅବଲୁ ହେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀର ଭରଗାଣା କରିବେ ନୋହଲେ ସାଧାରଣ ହୁକ କାଦାଶ୍ରୀ ହେବ ? ମହାଗୁଣାଙ୍କ ଗୁଣ ଶାର୍ତ୍ତନ ଅଧିକ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମାତ୍ର ଯେହେତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣନପୁ-ପର ଜଗତରେ ଖ୍ୟାତ ଅଛି ଭଲ ।

୧୦୩୮୧ ବସନ୍ତ
ସମ୍ବଲପୁର ଶ୍ରୀ ଦୈତ୍ୟନାଥଙ୍କୁ
ବିଜ୍ଞାପନ ।

କର୍ମଚିତ୍ର ।

୧୭ ପ୍ରମାଦ ପୁସ୍ତ ଓ ଉତ୍କଳ ଅର୍ଥାତ୍ ଗର ପଦାଧିକାର ପାଠକେତା ଅଧିକରେ ବଡ଼କ ପ୍ରେମିକାମାନଙ୍କ ଉଦ୍ୟତ୍ତରେ ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇ ବନ୍ଦୁ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୦୦ ଟଙ୍କାରେ ନେଲେ ମାସର ଶେଷପତ୍ର ୫ ୦୦୦ ଟଙ୍କା ।

୨୦୩୮୧ ଶ୍ରୀ ରଜାରାଜା ସାହି ।
ଏହାକୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜାତ କରି ଦେଖିବା ପେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ପାଠିକା ସାଧୁଙ୍କୁ କାଦାଶ୍ରୀ ମହାଗୁଣାଧ୍ୟାୟକ ଉତ୍କଳ ପାଠିକାରେ ସୁବନ୍ଦୁର ପାଠକପୁସ୍ତକ ପଦାର୍ଥର ଓଡ଼ିଆ ନେତାରେ ସୁଲରେ ବନ୍ଦୁସାଧି ପ୍ରମୁଦ ଅଧିକ ପଦ-ବେତ୍ତମାନେ ନିମ୍ନଶାଳରେ ଅଦ୍ୟତ୍ତର ଭଲେ ସାଧାରଣ ପାଠକ ହେବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୦୦ ମାତ୍ର ।
ତା ୨୮ ଉଷ ମଞ୍ଚ ୧୮୮୧ ମସିହା

ଶ୍ରୀ କାହୁ ଅଧିକାର ଦୋଷ ପ୍ରଦେଶ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ୟତ୍ତ ପଦାଧିକାର ଅଦ୍ୟତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସନ୍ତାଧିକାର ହୋଇ ପାଠକ ଉଷ ବଦର କରିବେ ଅର୍ଥାତ୍ ପାଠକ ବନ୍ଦି-ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ୟତ୍ତ ଉଷ ବଦର କରିବେ ଏକମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ୟତ୍ତ ବାହୁ ବୁଦିବସର ବନ୍ଦୁ ପଦା-ଅଧିକାର ବ୍ୟାରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମ୍ପଦରେ ପଦୁରୁଣ ମହା-ପ୍ରକାର ରୋଗର ଉଷ ନିତ ପାରିବ । ଉ ।

AUCHHUTANUND Book.

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିକୋନା ଫେବ୍ରୁଆରୀ ।

ଏହା କୁଦ୍‌ଘେତରେ କୁଦ୍‌ଘେତର ପଦବର୍ତ୍ତରେ ଉକ୍ତ ଉଷ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର । ବସନ୍ତାଧିକାର ପ୍ରକାର ଉଦ୍ୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟତ୍ତୀୟ ଏବଂ ତୋପୀୟ ଉଷାଧିକାର ବନ୍ଦୁ ହେବ । ବିରହତା ବୋଧାନ୍ତରୁ ବାରିକର ସୁପଦାଧିକାର ବନ୍ଦୁ-ହରେ ଉଦ୍ୟତ୍ତର ବରରେ ମିତପାରେ ଘଟା ;

ତାହାମାନେ ମୁଦ୍ରଣ ଅଧିକାରକୁ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା । ଶେଷପତ୍ର ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା । ୧୭ ଅଧିକାରକୁ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା । ମୂଲ୍ୟ ୫୦୦୦ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ବାବୁ ସୁଦର୍ଶନ ଦାମ ବଡ଼କ ବସନ୍ତା ୫ ୦୦୦ ମାତ୍ରକର ଗୋଟିଏ ବଜର ଅର୍ଥମ ୫ ୦୦୦

ଶ୍ରୀ ଏହି ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପଦ ବଡ଼କ ପଦାଧିକାର ବଡ଼କ ପ୍ରବିକାମାନଙ୍କ ସାଧାରଣରେ ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମାଜ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ପୃ ୧୨

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ମସିହା । ମୁ. ଦେଖିବ ୨୪ ଓ ୨୫ ୧୨୮୮ ବାଲ ଶହବାଇ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୫୦
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪ ୨୦
ମଫସଲପାଠ ଜାକମାସୁଲ ୪ ୧୫୦

ସମ୍ବାଦିକା

ଉତ୍କଳା ଲେଖକଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଧୀନ
ରକ୍ତର ସଂଗ୍ରହଣ ଲେଖକଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି । ସର୍ବମୋଟ ୨, ୮୭, ୫୦, ୪୪୩
ଅଟଇ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କିଛି ବଙ୍ଗଳାର ଅଳ୍ପ
୫, ୫୯, ୫୪, ୮୭୪ ବେଢ଼ାର ୨, ୨୮, ୯୭, -
୨୧୨ ଓଡ଼ିଶାର ୫୧, ୮୪, ୦୭୭ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ନାଗପୁରର ୪୭, ୧୦, ୨୯୧ ଅଟଇ । ସନ ୧୮୭୨
ସାଲର ଲେଖକଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଳ୍ପ ୪୩,
୧୭, ୧୧୧ ହୋଇଥିଲା । ସତରଂ ଗତ ଦଶକ-
ରେ ଓଡ଼ିଶାର ଜନସଂଖ୍ୟା ୭, ୨୭, ୦୭୭ ବୃଦ୍ଧି
ହୋଇଅଛି ।

ଖୁଆଟି ଏକଲକ୍ଷ ପଠକମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତାଲେଖାଏ
ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୁସ୍ତକ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ସମାଜର କଲେଜର ମାମଲ
ସାଧୁ ଭଦ୍ରାଠାରୁ ବିଷୟ ଅନୁମୋଦନ ଗତ
ସପ୍ତହରେ ଲେଖିଥିଲୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣା ଯାଏ
ଯେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ତାଲିକାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
କପଟି ସାହେବ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଯେମନ୍ତ
ଦାଈଲିଂରୁ ଦୌଡ଼ ଅପିଥିଲେ ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟ
କଲେ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଅସମ୍ଭାବରେ
ଏକତରଫା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ପୁସ୍ତକକୁ
ପୁସ୍ତକ ରଖିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଶୁଣୁ ବାଦାର
କରି ଦେବାର ଆଜ୍ଞା ଦେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
ଲେଖିଲେ ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ
ସବୁସାଧାରଣଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷ ଜାତ ହୋଇ-
ଅଛି ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ଏକାନ୍ତ ଅଣା କରୁଁ
ଯେ ମାନବର ଲେଖକଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣିତ ସାହେବ
ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ଦୃଢ଼ସେପ
କରିବେ ।

କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ । କିନ୍ତୁ ପୁସ୍ତକ ସାହେବ
ସେ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରତିପାଳନ ନ କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉନ୍ମତ୍ତରେ ଜେନରାଲଙ୍କ ନିକ-
ଟକୁ ଉପୋକ୍ତ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ବୋଧ
ହୁଅଇ ଏଠାର ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁସ୍ତକ ସୁପରିଦେଖଣ
ସାହେବ ଆପଣାକୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଧୀନ
ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଏ କଥା
ବଡ଼ କଠିନ ଅଟଇ ଆଗେ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରତିପାଳନ
କରି ପଛେ ଜିଦ ରଖିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବା
କି ଭାବକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନ ଥିଲା ?

ଅପରାଧ ସ୍ୱରୂପ ଧର୍ମବାଦ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ
ପାରିମେୟରେ ଭାଗ ଭରଣକର ହୋଇଥିଲା
ଏବଂ ସର୍ବ ପ୍ରେତରକର ବର୍ତ୍ତକ କାକୁଲ ସମ୍ପର୍କୀୟ
କାର୍ଯ୍ୟକୁ କେହି ଶୁଣୁଥିବାରରେ ଅନୁମୋଦନ
କରିଥିଲେ । ଯଦ୍ୟପି କି ଧର୍ମବାଦ ଦେବକୁ
କାହାର ଅନୁମତି ଥିଲା ମାତ୍ର କାକୁଲ ସମ୍ପର୍କରେ
ଉର୍ତ୍ତ ବିକଳୁଫିଲୁଜଙ୍କ ରାଜମାତ୍ର ବିରୋଧୀ
ଅନେକ ଲେଖ ହୋଇଥିଲେ । ପରଶେଷରେ
କେବଳ ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣିତ ଜେନରାଲଙ୍କୁ ଶୁଣି
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମବାଦ ଦେବାର ପୁସ୍ତକ ହେଲା
ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣିତ ଜେନରାଲଙ୍କୁ ଧର୍ମବାଦ ନ
ଦେବାର ଏହି କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଲା କି
ସେମାନେ ସିକଲିୟାନ ଅଟନ୍ତି । ଯାହା ହେଉ
ସର୍ବ ପ୍ରେତରକର ବର୍ତ୍ତ ଏବଂ ସର୍ବ ତୋନାଲିତ

ତନନଯାଗା ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ଦେଉଳ-
ନଷ୍ଟକଲକୁ ପୁସ୍ତକ ସାହେବ ଅକାରିଣ ମାକୁଲ
କରିଥିବାର ଅନୁମୋଦନ ଗତ ସପ୍ତହରେ
ଲେଖିଥିଲୁ ଶୁଣିଲୁ ଯେ କାହାର ଅପିଲମତେ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ କାହାକୁ ଭାବୁଣ ଦୋଷୀ
ଜ୍ଞାନ ନ କରି ଉକ୍ତ ମାକୁଲ ଆଜ୍ଞା ରହିବ ପୁସ୍ତକ

ଅନୁ ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଦୁଃଖର ସହିତ ପାଠକମା-
ନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି ଯେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ମହାମାନବ
ଗବର୍ଣ୍ଣିତ ଜବଲିଉ ପି, ଆତମ ସାହେବ
ଗତ ମାସ ତା ୨୪ ରଖ ମଧ୍ୟାହ୍ନ କାଳରେ ସୁରୀ-
ରୋଡ଼ି କଲେ । ଆତମ ସାହେବ ବଡ଼ ଶାନ୍ତ
ପ୍ରକୃତିର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ବିନା-
ଅତମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ଥିଲେହେଁ ଅଳ୍ପଦିନ
ମଧ୍ୟରେ ଭାଗ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇ ସବୁସାଧା-
ରଣଙ୍କର ମନକୁ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଭାଗ-
ଭବର୍ଷକୁ ଅସିଲା ଦିନ ଏହାଙ୍କ ଶରୀର ଭଲ ନ
ଥିଲା ମାତ୍ର ଏପରି ଦୁର୍ଘଟନାର କୌଣସି ଅସଙ୍କା
ନ ଥିଲା । ପରଶେଷରେ ଉତ୍କଳମୁଣ୍ଡଠାରେ
ଅକସ୍ମାତ୍ ସେ ଅଚେତନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଯେ
ଅଉ ଚେତନା ହେଲା ନାହିଁ । ଏହାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ
ହେଉ ଶ୍ରୀମତୀ ଭବିଷ୍ୟଦେବୀଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ଉପ-

ଲକ୍ଷରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସମ୍ମାନ-
 ଠାରେ ଯେଉଁ ନାମାନ୍ତର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରୁଥିଲେ ତାହା ହୋଇ ପାରିଲ ନାହିଁ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଶୋକାବସ୍ଥା ଧାରଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

କଳକା ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ବରୁଣରେ ଯେଉଁ
 ମୋକଦ୍ଦମା ଦାବୀର ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ଶତ
 ମାସ ତା ୨୨ ଉତ୍କଳରୁ ତା ୩୦ ଉତ୍କଳ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ମୁଦେଇ ପକ୍ଷର ଚାଲିଗଲା ଗୁହାଙ୍କର ଯୋବାନ-
 ବନୀ ହୋଇଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କର କେବଳ ଯଶା
 ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ମୁଦେଇ ପକ୍ଷରୁ ଆଉ
 ଗୁହା ଉପସ୍ଥିତ ହେବା କାରଣ ମୋକଦ୍ଦମା
 ମୁଲତ୍ୟ ରହିଅଛି । ମୁଦେଇ ପକ୍ଷରୁ ସରକାର
 ଉତ୍କଳ ବାବୁ ଦୁଇବର୍ଷର ଦୋଷ ଏବଂ ଅସାମି
 ପକ୍ଷରୁ ବାବୁ ଦୁଇବର୍ଷର ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ଉତ୍କଳ
 ମିଶ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । କେବଳ ଉତ୍କଳ
 ନେତା ଅଭିଯୋଗ ସମ୍ମୁଖରେ ଉକ୍ତ ଗୁହାଙ୍କ
 ଯୋବାନବନୀ ହୋଇଅଛି । ମୋକଦ୍ଦମା ସାମ୍ପ-
 କାଳ ଚାଲିବାର ସମ୍ଭବ୍ୟ ଏବଂ ତହିଁରେ
 ଉତ୍କଳ ପକ୍ଷରୁ ବ୍ୟୟ ହେବ କାରଣ
 ଶ୍ରୀମାତା ଯେ ସରକାର ଉତ୍କଳ ପ୍ରତିବନ୍ଧ
 ଟ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଏବଂ ଅସାମିଙ୍କ
 ଉତ୍କଳପକ୍ଷରେ ଟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଯିବ
 ନେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ମୁଦେଇ ପକ୍ଷର
 ଖର୍ଚ୍ଚା କିଛି କଳକାରୁ ଦୟାସିଦ୍ଧ ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମା-
 ନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉପରେ
 ପଡ଼ିବାର ଉଚିତ ଅଟଇ ।

ବାକିର ଚିନ୍ତା ସଦ ଏତେ ଦିନେ ପୁଣିବାର
 ସ୍ଥିର ହେଲା । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଙ୍ଗାଳରୁ ଆଦେଶ
 ଆସିଅଛି ଯେ ଅଗାମୀ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୨ ସାଲ
 ଅପ୍ରେଲ ମାସ ଅରମ୍ଭରୁ ବାକି ଶୋରାଧା ସଙ୍ଗେ
 ଯୋଗ ଦେବ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅଭିନିତ୍ୟ ଭାବେ
 କରବା କାରଣ ଅତିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର
 ଗୋଟିଏ ଅଭିନିତ୍ୟ ଦେବ । ଉତ୍କଳପକ୍ଷକୁ କ
 ବନୋବସ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିବ ଅର୍ଥାତ୍ କ ପ୍ରକା-
 ର ମହଲୁମା ବାକିରେ ରହିବ ତହିଁର ବିଶେଷ
 ଅଜ୍ଞା କିଛି ଆସି ନାହିଁ ଶ୍ରୀମାତା ଯେ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ପର ସବୁ ଠିକ ରହିବ କେବଳ ଶୋର-
 ଧାରେ ଗୋଟିଏ ମୁଲସର୍ତ୍ତୀ କରେଣ ଦେବ ଯେ
 ସେଠାରେ ଦେଖିବା ମକଦ୍ଦମାମାନ ଦେବ ।
 ବାକିବାସିଦ୍ଧ ଏ ବିଷୟରେ ଯେସମସ୍ତ ଅପତ୍ତି
 ଅଛି ତାହା ଅମ୍ଭମାନେ ପକ୍ଷରୁ ଜଣାଇଅଛୁ ।

ବୋଧ ହୁଅଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେ ସମସ୍ତ ଶୁଣିଲେ
 ନାହିଁ । ଅନ୍ତତଃ ବାକି କଟକ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ
 ହୋଇଥିଲେ ସେଠା ଲେକଙ୍କର ଅଧିକ ସୁବିଧା
 ହୋଇଥାନ୍ତା । ପୁଣ୍ୟ ଏକ ସମୟରେ ଏହି
 ପର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
 କମିଶନର ମତରେ ତାହା ହଲ ନୁହଇ ସୁତରାଂ
 ଆଉ କାହାର କଥା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶୁଣିବେ ?
 ବାକି କଟକଠାରୁ ଖୋରାଧାକୁ କିଛି ନିକଟ
 ମାତ୍ର କଟକକୁ ଯିବା ଆସିବାର ଯେମନ୍ତ ସୁବିଧା-
 ମାନ ଅଛି ଖୋରାଧାକୁ ସେପରି ନାହିଁ ଏବଂ
 ଗଜକାଉଳ ମୁଗଲବନୀର ସମକକ୍ଷ କରବାର
 ଚେଷ୍ଟା କଲେ ପ୍ରକୃତ ମୁଗଲବନୀ ସଙ୍ଗେ ଅଧିକ
 ସମ୍ପର୍କ ବସାଇ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ଖୋରାଧା
 ଅବଧି ଏକପ୍ରକାର ଗଜକାଉଳ ପରି ରହିଅଛି ।

କଳକା ସବୁପୋଷ୍ଟୀ ବାବୁ ଗଣେଶପ୍ରସାଦ
 ସିଂହଙ୍କ ବରୁଣରେ ଯେ ନାଲିଶ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏଥି
 ପୁଣ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା ନିସ୍ତୁତି
 ପାଇଅଛି । ସବୁପୋଷ୍ଟୀ ବାବୁ ଶ୍ରୀନାଥ ଚନ୍ଦ-
 ବର୍ତ୍ତୀ ଉଦନ୍ତ କର ରପୋର୍ଟ କଲେ କ ନାଲିଶ
 ଶାଲକମି ବା ଗାଡ଼ିଆର ପଞ୍ଚା ପ୍ରକାଶୀ ସାହୁକୁ
 ନ ଦେଇ ଦରଖାସ୍ତକାରମାନଙ୍କୁ ଦେବାର ଉଚିତ
 ଗଣେଶ ବାବୁ ପ୍ରକାଶୀ ସାହୁଠାରୁ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା
 ଲେଖି ନେଇ ଉକ୍ତ କମିର ପଞ୍ଚା ବାବୁ ଦେବା
 ଓ ବନୋବସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରତିମାଣରେ ଟ ୦୮
 ଲେଖାଏଁ ନେବାର ଯେ ଦରଖାସ୍ତକାରମାନେ
 ଲେଖନ୍ତି ଏହା ସଧ୍ୟ ନୁହେଁ କେବଳ ଗଣେଶ
 ବାବୁ ଦରଖାସ୍ତକାରମାନଙ୍କୁ ସିଆଦାଙ୍କଦ୍ୱାରା
 ବାହାର କରି ଦେବା ଓ ଉକ୍ତ କମିର ପଞ୍ଚା
 ସେମାନଙ୍କୁ ନ ଦେବା ଓ ସିଆଦାମାନେ ସେମା-
 ନଙ୍କ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗ କରବାରୁ ସେମାନେ
 ଏପରି ନାଲିଶ କରିଅଛନ୍ତି । କଲେକଟର ସା-
 ଦେବ ପ୍ରକାଶୀ ସାହୁ ସହଜ ଉକ୍ତ କମିର
 ବନୋବସ୍ତ ରଦ କରି ତାହା ଦରଖାସ୍ତକାର
 ଓ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ପାଇ ରଖିଲେ ।
 ଅମ୍ଭମାନେ ଶ୍ରୀନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଉଦନ୍ତରେ ବା
 କଲେକଟର ସାଦେବଙ୍କ ଅଜ୍ଞାରେ ସମସ୍ତ ହେଉ
 ନାହିଁ । ଜଣେ ଦାବିମ ନାମରେ ଲେଖି ଦୁର୍ଜନ
 ସାମାନ୍ୟ କଥା ନୁହେଁ । ତାହା ଉତ୍କଳ ରୂପେ
 ଉଦନ୍ତ ଦେବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ତାହା ସନ୍ଧ୍ୟ
 ହେଲେ ଦାବିମ ସେପରି ବସ୍ତୁର ଉପସ୍ଥଳ ସିଆଦା
 ହେଲେ ଦରଖାସ୍ତକାରମାନେ ସେହିପରି ଦଣ୍ଡ-
 ର ଉପସ୍ଥଳ । ଶ୍ରୀନାଥ ବାବୁ ସିଆଦାଙ୍କ ଉପରେ

ଦୋଷ ଦେଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ଦୋଷ କ
 ପ୍ରକାର ଓ କପର ଦୋଳଅଛି ସ୍ପଷ୍ଟ ନ ଲେଖିଲେ
 ଓ କଲେକଟର ସାଦେବ ସେ ପକ୍ଷରେ କିଛି
 ବିଶେଷ ଅଜ୍ଞା ନ ଦେଇ ତୁନି ହୋଇ ରହିଲେ ।
 କଥାଟି ଏହିପରି ଗୋଲମାଲରେ ଗଲା । ଏହା
 ଉଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ସିଆଦାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ
 ପାଇ କ କେହି ଦାୟୀ ନୁହେଁ ? ଏପରି ହେଲେ
 ଦୁଃଖୀ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଦେହ ରକ୍ଷାରକ୍ଷଣ ଦେବ !!

ଜଣେ ଦାବିମ ଏବଂ ଉତ୍କଳଙ୍କ
 ବଦାଦ ।

ଗତମାସ ତା ୨୩ ଉତ୍କଳ ଡେଲିଗୁମରେ
 ପାଠ କଲୁ କ ଅଲିସୁର ଅଦାଲତର ଜଣେ
 ଉତ୍କଳ ବାବୁ ଅସମ୍ଭବମାତ୍ର ମିତ୍ର ସେଠା
 ଜନ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ମାକପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଦେବଙ୍କ ସା-
 ଶାଳରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରାକର ସବୁଠିନେଟ ଜନ
 ବାବୁ ଉଦନ୍ତରୁ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ବରୁଣରେ ଆ-
 ପଣା ଅପିକେକଟ ସହଜ ଏହି ଦରଖାସ୍ତ
 କଲେ କ "ଅମ୍ଭେ ଏକ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଉତ୍କଳ
 ଆଉ ଗୁହାଙ୍କୁ କେବଳ ସମୟରେ ଏକ ସମାଲ
 କରବା ବେଳେ ସବୁ କଳ କହିଲେ କ ତୁମ୍ଭେ
 ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟକ ଅଦାଲତର ସମୟ ନଷ୍ଟ କରୁଅଛ
 ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟଇ । ଅମ୍ଭେ ଉତ୍କର
 କଲୁ କ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣିଲେ ସେପରି ବୋଧ
 ହେବ ନାହିଁ ଓ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଦାଲତକୁ କଣା-
 ରଲୁ ମାତ୍ର ସବୁ କଳ ସ୍ତବ ଏବଂ ଅସମାନ
 ସ୍ତରରେ କହିଲେ କ ତୁମ୍ଭେ ଅଦାଲତର ସମୟ
 ନଷ୍ଟ କରୁଅଛ ଅମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭକୁ କାଳିନକ ପ୍ରଶ୍ନ
 କରବାକୁ ଦେବୁ ନାହିଁ ଅମ୍ଭେ ଗୁହାକୁ ବିଦାୟ
 ଦେଲୁ ଏହା କହି ସେ ମୌଖିକକୁ କହିଲେ
 'ଅମ୍ଭେ ଏ ଉତ୍କଳକୁ କେବଳ ସମାଲ କରବାକୁ
 ଦେବୁ ନାହିଁ ତୁମ୍ଭେ ଅନ୍ୟ ହଲ ଉତ୍କଳ ନିୟନ୍ତ୍ର
 ବର ।' ଏଥିରେ ଅମ୍ଭେ କହିଲୁ କ ଅମ୍ଭର
 ଅନେକ ସମାଲ ଅଛି ଅପଣ ଯେବେ ନ ନେବ
 ତେବେ ନଥିରେ ତାହା ଲେଖନ୍ତୁ ମାତ୍ର ସେ
 ତାହା ଲେଖି ରଖିଲେ ନାହିଁ ଏହା ଅମ୍ଭର
 ଦୂର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏଥି ଉତ୍କରୁ ଅନ୍ୟ ଗୁହା
 ଉଲ୍ଲବ ହେଲ ଏବଂ ଅଦାଲତ ତାହାକୁ କେବଳ
 ସମାଲ କରବାକୁ କହିବାରେ ଅମ୍ଭେ କହିଲୁ
 କ କଣକର ଶେଷ ଦେବା ପୁଣ୍ୟ ଅନ୍ୟର
 କର ନ ଥାରୁ ଏଥିରେ ଅଦାଲତ ଅମ୍ଭ ମୌ-
 ଶାଳକୁ ତାହା କରବା କାରଣ କହିବାକୁ
 ଅମ୍ଭେ ବାହାର ଆସିଲୁ । ବାବୁ କେବାରନାଥ

ଅଦାଲତ୍ ଜଣାଇଲେ କି ଏ ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ଏକଇତ୍ତଫା ବିଚାର ନ କରି ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଯାହା ଘଟିଲା ତାହା ସଜାଡ଼ି ନେଉଁନୁ ମାତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଦାଲତ ଉତ୍ତର କଲେ କି 'ସେ ଉତ୍କଳ ଅତି ମୂର୍ଖ ତାହାର ସାମାନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ।' ଅତିତେବିଷ୍ଟ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉତ୍ତରୁ ଜଳ ସାଦେବ ମୋକଦ୍ଦମାର ସମସ୍ତ ବିବରଣୀ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରି ସବୁ ଜଳଜ୍ଞଠାରୁ କରୁଥିବୁ ତଳକ କଲେ ତେତେବେଳେ ସବୁ ଜଳ ଆପଣା ଭ୍ରମ ଜାଣି ପାରି କତେଣୁ ମଧ୍ୟରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବିମାତୃତ୍ଵରେ ଅନ୍ୟ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଉକ୍ତ ଉତ୍କଳଜ୍ଞଠାରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଏକ କହିଲେ କି ଏ କଥାକୁ ସେମାନେ କେହି ନ ଦେଖି ପୁଣ୍ୟ ଅନୁଗ୍ରହ ତାହାଙ୍କଠାରେ ସରଳଭାବରେ ରଖିବେ ଏଥିରେ ସବୁ କଥା ମୀମାଂସା ହୋଇ ଗଲା ।

ପୁସ୍ତକ ମନ୍ଦିରର ଅବସ୍ଥା ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଏହି ମନ୍ଦିରରୁ ଦୂରଦର୍ଶୀ ଠାକୁରଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଅଳଙ୍କାର ଚୋଷି ଯାଇ ଥିବାର ଜଣାଇ ଅଛୁ ସମ୍ପ୍ରତି ଅବଗତ ହେଲୁ କି ଗଜମାସ ତା ୨୪ ଉତ୍ତରେ ଠାକୁରମାନଙ୍କର ବଜ୍ରସିଂହାର ଭୋଗ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତହିଁର କାରଣ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହଇ କେବଳ ସେବକମାନେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଏକ ବୋଧ ହୁଅଇ ଭାଙ୍ଗି ପିଇ ଭାଙ୍ଗି ମୋକ୍ତରେ ଥିଲେ ସେ ଚହିଁ ଆରଦନ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ପୂର୍ବରୁ ସେମାନଙ୍କର କଥା ଭଙ୍ଗ ହେଲା ନାହିଁ । ପୁରୁଷ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଭୋଗ ମାତ୍ର ଯିବାରୁ ନିୟମାନୁସାରେ ମାଟ୍ଟରେ ଘୋଡ଼ା ଗଲା । ଏଣିକି ସାଧାରଣରୂପେ ଠାକୁରଙ୍କ ସମସ୍ତ ନୀତି ସମାପନପୂର୍ବକ ନ ହୋଇ ସକାଳ ନୀତି ଦୂରପ୍ରହର ଦିନରେ ହେବାର କଠିନ ହୋଇ ଅଛି । ବାର୍ଷିକ ତଳନୟାଗା ମଧ୍ୟ ଏବର୍ଷ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନାୟ ପ୍ରକାରରେ ନିର୍ବାହ ହୋଇ ଥିଲା ।

ପୁସ୍ତକ ଗଜା ମନ୍ଦିରର ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ତରାଧିକାରକ ହେଉଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଜା ନାବାଲଗ, ମଦ୍ୟାଧିକ ଥି ଲୋକ ଏକ ଦରବାରରେ କେହି ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ନାହିଁ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମନ୍ଦିରର ସେ ଉପର ଲିଖିତ ଅବସ୍ଥା ଘଟିବ ତହିଁରେ ବିଚିତ୍ର କି ଅଛି । ଗଜାଙ୍କର ଜଣେ ସମଲ ସର୍ବଦା ମନ୍ଦିରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ

ନୀତିମାନ ସମାପନପୂର୍ବକ ସେବକଙ୍କଠାରୁ କରାଇ ନେଉ ଥିବାର ବିଧି ଅଛି ଏବଂ କୌଣସି କୃଷି ହେଲେ ତାହା ଉପରେ କଠିନ ଦାୟିତ୍ଵ ପଡ଼ଇ ମାତ୍ର ଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଏବଂ କ୍ଷମତାପଦ ବ୍ୟକ୍ତି ନ ଥିବାରୁ କାହାର ଦାୟିତ୍ଵ ଠିକ ରହି ପାରୁ ନାହିଁ । ବାବୁ ସମସ୍ତ ସାଦସିଂଦ୍ଧ ମାନେଜର ଥିବା ସମୟରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ନୀତି ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ପାରୁ ନ ଥିଲା ଏତେବେଳେ ଗଣ୍ଡୀ ତାହାକୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ସାମାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ତହିଁରେ ଯେଉଁ ଫଳ ଫଳିବାର ଆଶା କରୁ ଯାଇପାରେ ତାହାର ପ୍ରତିଧ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ସ୍ଵୟଂ କମିଶ୍ନର ଗମ୍ଭୀର ଯାଇଥିବା ବେଳେ ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ ଏବିଷୟରେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସେ କିଛି ବିଚାର କଲେ ନାହିଁ । ଇତର ଓ ଦୁଷ୍ଟଲୋକଙ୍କ କୁପସମର୍ପଣ ଓ କୁପ୍ରଭୃତିର ବଶୀଭୂତ ଏବଂ ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ସଂସାଯୋଗ୍ୟ ଅଭିଭାବକ ଅଭାବରେ ଶିକ୍ଷାର ପରମ ଉପକାରକୁ ବହୁତ ହୋଇ ପୁସ୍ତକ କଲ୍ୟାଣଜ୍ଞା ଅଜ୍ଞାନ ପଶୁପ୍ରାୟ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଥିଲେହେଁ ଶର୍ବଣ୍ଣିମେଘ କର୍ମଗୁଣମାନେ ତାହାକୁ ଉଚ୍ଚତମ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ଭଲମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟା କଲେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେହି ସଜ ଦରବାର ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ବିନା ଉତ୍ତର ହେଉଅଛି ଏବଂ ସେହି ଗଜାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଶିକ୍ଷାଭିତ୍ତୁ ବହୁତ ହେଉ ଅଛନ୍ତି କି ଯଦ୍ଵାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତାରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ମନଃକ୍ଷମା ଘଟି ପାରେ ଏଥିର ଦାୟିତ୍ଵ କି ସ୍ଥାନୀୟ ଦାକମକ ଉପରେ ନାହିଁ ? ବାସ୍ତବରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଶୁକାର କରୁଅଛୁ କି ସ୍ଥାନୀୟ ଦାକମକର ଏବିଷୟରେ ଉଦାସୀନ ରହିବା ଗୁରୁତର ହୁଏ ଅଟଇ । କମିଶ୍ନର ସାଦେବ ଗମ୍ଭୀରୁ ଯାଇ ଯେବେ ଏପରି ଗୁରୁତର ବିଷୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ ନ କଲେ ତେବେ ଅନର୍ଥକ କାୟୁକ୍ଳେଶ କରି ଯିବାର କି ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲା ଆମ୍ଭେମାନେ ବୋଧ କରୁଁ ଯେ ପୁସ୍ତକ ଗଜାଙ୍କ ବିଷୟ କୌଣସି ଅର୍ଥୋପାର୍ଜସରେ ନ ଅସିଲେ କଦାଚ ମଙ୍ଗଳ ନାହିଁ ଏବଂ କମିଶ୍ନର ସାଦେବଙ୍କର ଏବିଷୟରେ ଶୀଘ୍ର ମନଯୋଗୀ ହେବାର ଅଭ୍ୟନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଅଛି ।

ଭେକାନାଲର ବନୋବସ୍ତ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ସନ ୧୮୭୮ ଠାରେ ସାଲର ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନରୁ ଭଲଲିଖିତ ଅଂଶଟି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆବର ସହଜ ପାଠକମାନଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ଉକ୍ତ କଲୁ ଯଥା;—

"କ ୩୪ ଶ ପୂର୍ବେ ଭେକାନାଲର ସେଇ ବନୋବସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ତହିଁ ପରିକାରରେ ନୂତନ ବନୋବସ୍ତ ହେଉଅଛି । ଛତ୍ରପ୍ରଦାନର ବନୋବସ୍ତ ଶେଷ ହୋଇ ପ୍ରକାଶଠାରୁ କରୁଥିବୁ କି ଅ ଯାଉଅଛି ଅନ୍ୟ ଚଳପରଗଣା ଏବଂ ଅଇ ଦୂରପରଗଣାର କେତେକଂଶର ଜମାବଦୀ ଶେଷ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶଠାରୁ କରୁଥିବୁ କି ଅ ଯାଉ ନାହିଁ । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନୋବସ୍ତ ଶେଷ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଗତ ବନୋବସ୍ତରେ ମା ୨୧୩୪୧ ଏ ରୁମି ଗୁଣ ହେଉଅଛି ଓ ତହିଁର ଜମାବଦୀ ୪ ୨୦୨୧୭ ଜା ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋବସ୍ତରେ ଗୁଣ ରୁମିର ପରିମାଣ ମା ୩୧୧୦୦ ଶ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏଥି ଉପରେ ୪ ୩୨୩୧୧୧୦ ଜା ଜମା ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଅତଏବ ପ୍ରକାଶ ଯେ ବେବଲ ଅଧିକା ଗୁଣବଦୀ କରି ହେଉରୁ ଜମା ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋବସ୍ତ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ଲୋକଙ୍କ ନଷ୍ଟକର ହୋଇ ନାହିଁ ତହିଁର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ଏହି ଅଟଇ ଯେ ଜମାବଦୀ ପ୍ରତ ଶ୍ରୀବ ସୁଭା ଅପରି ଦରଶାସୁ ସୁପର-ଘୋଷେଘ ସାଦେବକ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଦୂରଦୃଷ୍ଟ ଜମା ମାତ୍ର ପ୍ରତ ବେବଲ ୪ ୩୨୩୧୧୧୦ ପରିପତ୍ର ।"

ଉପରଲିଖିତ ବନୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଭେକାନାଲର ସୁଯୋଗ୍ୟ ମେନେଜର ବାବୁ ବନମାଳୀ ସିଂହ ସ୍ଵୟଂ ହାତରେ ରଖି ନିର୍ବାହ କରୁଅଛନ୍ତି ପ୍ରଜାପାଳନ ବିଷୟରେ ଭେକାନାଲର ମୃତ ମହାରାଜାଙ୍କ ଭୂଲ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ଗଜ-ଜାତରେ ଦେଖା ନାହିଁ । ସେ ବାବୁ ବନମାଳୀ ସିଂହଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ଜ୍ଞାନ କରି ଆପଣାର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦରେ ବରଣ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଯଦ୍ୟଦିକ ସେ ଅକାଳେ ସ୍ଵର୍ଗଗାମୀ ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଅବଧି ସେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ତାହାଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣର ଏବଂ ଦୟାରୁ ନୈରାଶ୍ୟ କରି ନାହାନ୍ତି । ବାବୁ ବନମାଳୀ ସିଂହ ମାନେଜର ଥାଇ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ସେହି-ପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଅବକାଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କ ୩୪ ଶ ପୂର୍ବେ ପ୍ରଜାମାନେ ଯେଉଁ କର ଦେଉଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତହିଁର ଦୁଗୁଣ ନେଲେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥଳରେ ଅନ୍ୟାୟ ବୋଧ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଗଜଜାତ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର କ୍ଷମାଗତ ଆପଣା ଘୋଡ଼ାକୁ କରବାର ସୁଯୋଗ ଅଛି କାରଣ ସେଠାରେ ପତ୍ରକୁ ଜମିର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଏଣୁକରି ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଯେତେ ଯୋଗ ସୁବେ ଥିଲା ତହିଁର ଦେବା ଅଥବା ଦୁଗୁଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଗୁଣ

କରୁଅଛୁ । ଏପରି ସ୍ତ୍ରୀଲେ ପ୍ରଜା ଉପରେ ପୁତ୍ର
 ଯୋଗର ବୃଦ୍ଧି କର ଏବଂ ସେହି ଉତ୍କଳରେ
 ଅଧିକା ଜମିର ଖଜଣା ନେଲେ ପ୍ରଜାକୁ
 ମୋଟରେ ପୁତ୍ରାପେକ୍ଷା ଅନେକ ଅଧିକ ଦେବାକୁ
 ପଡ଼ିବ ଏବଂ ତାହା ଦେବାକୁ ତାହାର ବିଶେଷ
 କଷ୍ଟ ହେବ । ଏହି ବିବେଚନାରେ ହାକୁ
 ଖଜଣାର ଉତ୍କଳ ବୃଦ୍ଧି ଦିଗକୁ ମନ ନ ବଳାଇ
 କେବଳ ସମସ୍ତ ଗୁଣଜମି ଉପରେ ଉଚିତ କର
 ବସାଇବାକୁ ଅଧିକ ଯତ୍ନବାନ୍ ହୋଇଅଛୁ ।
 ଏପରି ବିଚାରରେ ପ୍ରଜାମାନେ ଯେ ଆନନ୍ଦ
 ଦେବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ କ ? ପ୍ରକୃତରେ
 ପ୍ରଜାମାନେ ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତକୁ ଲାଭକର ଜ୍ଞାନ
 କରିବାରୁ କେହି ଅପତ୍ତିକାଣ୍ଡ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।
 ବରଂ ସେମାନେ ଅପଣା ଚଳାଇ ଅଧିକ
 ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହୀତ ହେବେ ଏବଂ ଏଗିକ
 ସଫଳର ମୁଖ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ଯେତେ ଅଧିକା ଲାଭ
 ହୋଇଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଏକା ସେମାନଙ୍କ
 ହାତରେ ରହିବାରୁ ଅପଣା ଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ
 ଅବସ୍ଥା ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ଅଧିକ ସମୟ ଦେବେ
 ଯେବେ କଟକର ଶାସନାଳୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ-
 କର୍ତ୍ତାମାନେ ଏହି ବିଚାରକୁ ଅନୁସରଣ କରିଆ-
 ନ୍ତେ ତେବେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷ ଜାତ
 ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଜଜାତ
 ଶିଳାମାନେ ଏହି ବିଚାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ
 ସୁପରିଶ୍ରେୟ ସାଦେବ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧରେ
 ଏତେ ଗୁହାରି ଶୁଣନ୍ତେ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାହିକସଂବାଦ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଗତ ରବିବାର ପ୍ରସ
 ସପ୍ତକ ବ ନଗରକୁ ଫେରା ଅସିଲେ । ଏଥର କେବଳ
 ଅଠହଳ ସେଠାରେ ରହଣି ହୋଇଥିଲା ।
 ସୁଦୂର କଲେକଟର ଗ୍ରାମ ସାହେବ ଏମାନ ତା ୨ ର-
 ଘରେ ଏଠା କଲେକଟରର ଗର୍ଭ ନେବେ ଓ ଏଠା
 କଲେକଟର ପରି ସାହେବ ତା ୮ ରଘରେ ଏଠାକୁ ପ୍ରତ୍ୟା
 କରଣେ ଗ୍ରାମସାହେବ ଗତହାର ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଅଛନ୍ତି ।
 ଏଠା ଚରଣ ଓକରପିଅର ବାବୁ ସେନାମୋହନ ସମ୍ପ
 ଅନୁକାଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟା ସହର ବରଗାମ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ
 ରଖାଣି ହୋଇ ଅପଣା କର୍ମରେ ବାହାର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଅସ୍ମେମାନେ ଅଣା କରୁଁ କ ସେ ଶାସ୍ତ୍ର ପୁଣି ବେତନ
 ପାଇବେ ।
 ଗଠ ପ୍ରଭୃତୀର ଏ ନଗରରେ ରତ୍ନର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ
 ତାପିର ଦୁର୍ଗରୁ ଉତ୍ସୃପପଦମାନରେ ଶୀତଳ କରାଅଛି ।
 ବୃଦ୍ଧିର ଅଧିକ ଏ ନଗରରେ ବହୁଦିନରୁ ଶୁଣୁତ ହୋଇ-
 ସବ ମାତ୍ର ଏକାବେଳାବେ ବ୍ୟାଧିକାଳ ଅଧିକ ହେବାର

ସବ ଦେଖାଯାଏ ବଶେଷରେ ବିଚାରଦ୍ୱାରା ଏବଂ କୋଡ଼ର
 ପ୍ରକୃତ ଶାନ୍ତର ପ୍ରକୃତ ନୌସୂଚୀ ବର୍ଣ୍ଣା ଅରସ ହେବାର
 ସବାଦ ଅସିବଣି ।
 ମୁସଲମାନ ପକ୍ଷିବାଦ ଅବସ୍ତା ଦେଲୁଁ ଯେ କଲମ୍ପାନର
 ମେଲସା ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ଚୈତ୍ରରୁ ଏର ଲୁଟି କରାଯିବା
 ଅବସ୍ଥାରେ କ ୨୨ ଶ ବରଗାମ୍ପାନରେ ଅସିଥିଲେ । ଅଗି-
 ଶୁଦ୍ଧ ସୁପରିଶ୍ରେୟଙ୍କ ବରଗରେ କ ୨୦ ଶ କଠିକ
 ପରିଶ୍ରମ ସହର ପାଟକର୍ତ୍ତାଠାରୁ ଗୁମାସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବ
 ଦସ୍ତ ପାଇଲେ ଏକ ଦୁଇକଣ ୨୧୫ ଏବଂ ୨୨୦ ଧାଗୁନା-
 ରେ ଶରସ ପାଇଲେ । ଦଶଦଶ ଅଧିକର ୧୪୩ ଏବଂ ୩୮୦
 ଧାଗୁନାରେ ଦସ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
 ରଜସ୍ୱଳ ଜାଗାସୁକ କରୁଥିଲେ ଯେଉଁ ସେନା ପ୍ରେରଣ
 ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ କରୁଥି ଅସିଲେଣି । କୌଣସିଠାରେ
 ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ପୁତ୍ର କରାବାର ହୋଇ ନାହିଁ । ରଜସ୍ୱଳ-
 ଇଂରଜ ସୈନ୍ୟ ଦେଖି ଇସ୍ତଫେ ଅସୁର ହୋଇଗଲେ ଏବଂ
 ଇଂରଜମାନେ ମଧ୍ୟ ରଜୁ ବନବର ସମସ୍ତ ଅଂଶ ନିର୍ଦ୍ଦକ ଓ
 ତହିଁର ମାନଚକ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଫେର ଅସିଲେ ।
 ଫେପାଲର ମହାସନା ଉତ୍ତମାସ ତା ୧୭ ରାଜରେ
 ଇହଲେକରୁ ବଦାସ୍ତ ହୋଇ ଗଲେ । ଫେପାଲର ପ୍ରକୃତ
 ଶାସନକର୍ତ୍ତା ସର ଜଙ୍ଗ ବାହାଦୁର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏହାଫର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ବଳୀ ସବସ୍ତାଧାରଣକ ସମକ୍ଷରେ ବସେଷ ଅସି ନାହିଁ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଫେପାଲର ସିଦ୍ଧାସନାସୈନ୍ୟକର-
 ଅଛନ୍ତି ସେ ରଜସ୍ୱ ସର ଜଙ୍ଗ ବାହାଦୁର ଏବଂ ମହାସନାକ
 ବଶୋଭବ ଅଛନ୍ତି ।
 ବସ୍ତେର ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଜମି ସିପାହୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ
 ଦୁନାମା ହୋଇଥିବ ତହିଁର ଦତ୍ତାଦେଶ ସେହି ହୋଇ ଜମି
 ସିପାହୀମାନେ ପଲଟନରେ ଦସ୍ତ ପାଇବାର ସ୍ଥିତି ହୋଇଅଛି ।
 ନର୍ମତାକଳ ରସରେ ଯେଉଁ ଲୁହାର ସଙ୍ଗ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ତହିଁର ବର୍ଷ ୨୨୨୭, ପ୍ରତ ୧୫ ଏବଂ
 ଉତ୍ତ ୧୭ ପିଟ ଅଛି ଏଥିରେ ୩୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
 ହୋଇଅଛି ।
 ବଜ୍ରଦେବର ଧନବତୀ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ବାଜରେ ଅଳଙ୍କାର
 ପିନ୍ଧିବାରେ ତୁମ୍ଭ ନ ଦୋଇ ଗଲଙ୍କାର ସମସ୍ତ ସୁବର୍ଣ୍ଣକାଳ
 ଦୁଇଟା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଇ ପିନ୍ଧୁଅଛନ୍ତି । ପାରିସ ନଗରରେ
 ଯେଉଁ ଶାନ୍ତର ଜାଜ ଦେଖିବାକୁ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ନୃପ
 ସେମାନେ କୃତ୍ରିମ ଜାଜ ତିରବାର ଜୟମ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହି
 କୃତ୍ରିମ ଜାଜମାନ ସମସ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଗଠିତ ହେଉଅଛି ଯେ
 ପ୍ରକୃତ ଜାଜକୁ ବାଜ ହେଉ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ
 କୃତ୍ରିମ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅଠରଇ ଶୀମା ନାହିଁ । କୃତ୍ରିମ କେଶ କୃତ୍ରିମ
 ଦନ୍ତ କୃତ୍ରିମ ଗୁନ କୃତ୍ରିମ ଉରୁ କୃତ୍ରିମ ଜାଜ ଏଉରୁ
 ଅର ବସ ହେବ ।
 ସୁନ୍ଦ ଉପସ୍ତା ଇଂଲଣ୍ଡର ପଣିତ ନାଦସୁନ୍ଦର କା-
 ସୁନ୍ଦ ସୁନ୍ଦର ଗୋକରେ ସର୍ବ ଅସର ଉତ୍କଳ ସାହେବଙ୍କ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ମୁଦ୍ରାକଳ
 ବ୍ୟୟର ସାହାଯ୍ୟ ଜମିରୁ ସଜସାଧୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୁଇଲକ୍ଷଟର
 ଟଙ୍କା ଦୁଇଲକ୍ଷ ସମ୍ପ ୫ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ସିମ୍ଭରେ ଉପକର୍ମମେଧ୍ୟକରଦମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳ ସବାବେ
 ନୂତନ ପର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାବାରୁ ଉପକର୍ମମେଧ୍ୟ ମନସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏସବୁ କୋଷ ନୂତନ ଯେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଠମାନ ପରକାଳ
 ନିମିତ୍ତ ଉପକର୍ମମେଧ୍ୟକର ସଦର ଶାନ୍ତ ସେହିଠାରେ ହେବ ।
 ବସ୍ତେରରେ କେଶ ବସନା ଲୁଗା ରଖା ଜମିରୁ ଅପଣାର
 ସଦନାତ ଦେଖ ପିନ୍ଧୁ ଦୁନା କରାବାରୁ ଦେଖିଲେ
 ତାହାର ପ୍ରାକପ୍ରସର ଅଛି ହେବ । ସର୍ବ ମାଧୋ ସର୍ବ ଉତ୍ତ

ଦସ୍ତର ପରକର୍ମନ ନିମିତ୍ତ ବସ୍ତେର ଉପକର୍ମମେଧ୍ୟକର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ସର୍ବ ମାଧୋ ସର୍ବ ପୁବୁ ଏ ଉପକର୍ମରେ
 ଅନେକ ସବୁ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅବଧି ସର୍ବକର୍ମରେ ଏହି
 ସୁନ୍ଦରକଣ୍ଠ କରାହାନ୍ତି ବଡ଼ ଦୁଃଖର ଦସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।
 ସର୍ବଦ ନୂତନକର୍ତ୍ତା ନାମରେ କେଶ କରାହୋଇଥିବ ନୂତ-
 ନମାନ କରତର କାର୍ଯ୍ୟକ କଲେକଟରେ ଅଧିକ ସର୍ବଦ, ଏ,
 ଏବଂ କ, ଏହି ପଦସାମାଜକରେ ଗତ ମର୍ତ୍ତ ମାସରେ
 ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି ।
 କରକତା ରେବନ୍ୟୁ ବୋର୍ଡର ମେସର ତାହାପର
 ସାହେବ ପାଟ ମାସର କୃତ୍ତି ନେଇ କରତରୁ ବାହାରିବ ।
 କରକତାର ଦଶଦ ଅଗିଶୁଦ୍ଧ ସରଜନ କୌଣସି
 ତମିଳ କାଳ ଶାନ୍ତବାହୁର କ ସେ ବଡ଼ କାଳରୁ ତହୋ
 ବସ୍ତୁର କେଶ ଉପକର୍ମରୁ ବର୍ଣ୍ଣ କର ଅଧିକରୁ ପ୍ରସ୍ତ
 ପେନସର ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାସମ୍ପ
 ସେମନ୍ତ ସମୟରେ ତାହାସ ବଦନା ଟୋ କର ସେମନ୍ତ
 ପୁଣ୍ୟର ସହର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଏହାକର
 ପୁଣି ପେନସର ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅସ୍ତରୁ ହୁଏ ଏବଂ
 ରରସା କରୁଁ ସର୍ବକର୍ମମେଧ୍ୟକରା ପ୍ରକାର କରବେ ।
 ବସ୍ତେର ଉତ୍କଳରେ କେଶାପଣ କ ଅଧିକତାକରରେ
 କେଶ ୨୦ ବର୍ଷର ପୁତ୍ରୁଗ ଦରକର୍ଷର ଗୋଟିଏ ବାଦବାଦ
 ବକାଦ କରଅଛି । ବର ମୁଖ୍ୟକାରୁ ଓଷହଦାଦ ବାଦି କର
 ବର ଉତ୍କଳରେ ବୋଡ଼ା ଦର୍ପି ସାଇବନା କେଶ
 ବଡ଼ କୌତୁକ ଚଳୁଅଛି ।
 କଥର ନୂତନ ଯେ କଲକଟରେ ୨୦ ଠାରୁ ୩୦ ବର୍ଷ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସୁବର ବସନାକ ବଦନା ଗାସ୍ତ ଶୀତପଦ୍ୟ ଦେବ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ବସନାମାନେ ଅପଣାଦୁଇ ନିୟମକ୍ରମରେ
 ବକାଦ କରାବାରୁ ଅକ୍ଷମ ଅଛନ୍ତି । ତ ଗୋଦଗାସ୍ତ ଅକ୍ଷମ ।
 ଗୋଦାଗସ୍ତ ଅକ୍ଷମ ଯୋଡ଼ା ହେବନୁ ଯେଉଁ
 ଦତ୍ତୋତ୍ତମାନେ ଅକ୍ଷମ କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ସମ
 ଦଳକର ହୋଇ ୧୨ଜଣ ପୁସ୍ତକ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ଜଣ
 ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଅକ୍ଷମ କଲେ । କରକଣ ପୁତ୍ର ଉତ୍କଳ
 ପୁସ୍ତକରୁ ବୃଦ୍ଧି କାରଦ ସେଶ ହେଉ ତହିଁ ଦତ୍ତୋତ୍ତମାନେ
 ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ସହର କ ୨ ଶ କରୁଥିଲେ ପାଟକର
 କଲେ ଏବଂ ଅପର କ ୨ ଶ କରୁଥିଲେ ସଦାକର ଶାନ୍ତା
 ପାଇଥିଲେହେଁ କୌଣସିପ୍ରକାର ପାଇ ପ୍ରାଣ ରଖା କଲେ ।
 ସୁଦର ଦସ୍ତ ସେ ଦତ୍ତୋତ୍ତମ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨ ଶ ପ୍ରସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତ
 ଦସ୍ତ ପାଇଅଛନ୍ତି ।
 କରକତା ଦ୍ରାଘକୋର୍ଷର ପୁସ୍ତକାଳପୁରୁ ବ ୩୫
 ନିଜର ପୁସ୍ତକ ଗୁଣ କରକା ଅପକ୍ଷରେ ସେଠା ଦସ୍ତ
 ଫୋଡ଼ିବାସ ସୁପୋର୍ଟ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଦେବପୁସ୍ତକ ଶିଳ
 ନାହିଁ କର ଦସ୍ତରୁ ଦେବରେ ଦଶେଶ ପ୍ରମାଣ ଅକ୍ଷମ
 ହୋଇ ନାହିଁ ଏହୋସ୍ତ ସେ ଜାମିନରେ ଶରସ ପାଟକର ।
 କରକତାର ଏକ ମହାକଳ ଗୋଟିରେ କସ୍ତୁର ପକା
 କେଶ ମାତ୍ରାଣ ଗୁଣର ଅପଣା ମୁନିବର ୫ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା
 ଗୋଟି ଦେବଦ ନେଇ ପାଇଅଛନ୍ତି । କୋଟିର ଶର
 ଗୁଣକମାନେ ତାହାକୁ ଅଧି ସୁସର ଦାତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେକେଣି ଗୋଟି ମଧ୍ୟ ଅଧିକରୁଅଛି ।

ମୁଖ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି		
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବଜ୍ରା ବସ୍ତେ ଦସ୍ତପଦ୍ୟ	କରକତା	୫ ୫୦
ମହାପଦା ବସ୍ତେ ମୁସଲମାନ ଅଧିକ		୫ ୫୦

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କ ବକ୍ଷବ ପରସାକମାନ ଦକ୍ଷ
 ଦ୍ୱିଧିକମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପାଠିକା ତା ୪ ରଖ ମାତ୍ରେ ଜୁନ ସନ ୧୮୮୯ ମସିହା ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ଆତ୍ମକ ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ସଦନୟ ନବେଦନ ଏହିକ କଟକ ବୈଦ୍ୟ-କମ୍ପାନ ଉତ୍କଳ ଆସୁକୋପାୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟରୁ ଆମ୍ଭେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଔଷଧମାନ କେଉଁ ଯେଉଁ ଉପକାର ଲଭିଥାଉଁ ତାହା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ଅପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏହି ପତ୍ର-ଦ୍ଵାରା ଲେଖୁଅଛୁ ଆପଣ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଅପଣଙ୍କ ବିଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଚିନ୍ତେପକୃତ କରିବା ଦେବେ ।

୧ମ । ମୋହୋ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସନ୍ତାନର କୁମୁତୀ ସନ୍ତାନର ରୋଗ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶତ୍ରୁମୂଳରୁ ଅରମ୍ଭ ଗଲପ୍ରଦେଶ ଦେବ ଶୁଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଶପ୍ତ-ରୂପେ ଫୁଲିଯାଇ ଏପରି ବେଦନା ହୋଇଗଲା ଯେ ଅଳ୍ପ କ ପାଣି କିଛି କଣ୍ଠରେ ଗଲିଲା ନାହିଁ । ଏପରି ଦେଖି ମୁଁ ନିତାନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଉକ୍ତ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପଦାନୁ ସେ ଖାଇବାକୁ କଳ୍ପିତରୂପେ ପେଣ୍ଡର ଥୋ ଓ ଲେପ ନିମିତ୍ତ ଗାଣ୍ଡୁରୁଣ୍ଡାୟୁନ ଲେପ ଏହି ଦୁଇ ଔଷଧ ଦେଇ ଯେଉଁ କଷ୍ଟମ କରଦେଲେ ତଦନୁଯାୟୀ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରୁ ଦୁଇ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ନିଃଶେଷରୂପେ ରୋଗର ଉପଶମ ହୋଇ ଅନେକାଂଶରେ ଉପକାର ଜନ୍ମାଇ ଅଛି ।

୨ୟ । ଏହି ଔଷଧାଳୟରୁ ଉପମରଦ୍ୟାଦି ବୈଦିକ କେତେକ ଅଂଶ ମୁଁ ଗୁଡ଼କୁ ନେଇ ଫୁଲ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଆମ୍ଭ ଘରେ ଚାକର ଥିବା ଏକ ଶୋଭିତ ପିଲର ହାତରେ କୁଖୁଜନିତ ଘା ବୋଲି ତାକୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଦେଉଥିବାର ମୋତେ ଜଣିବାରୁ ସେହି ଚୈତରୁ ଚାରି ଚାରି ଲେଖାଏଁ ମଲସ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇ ବଜ ମାତ୍ର ଦେଇଥିଲି (ମୋହଠାରେ ବିଶେଷ କଠିନ ନ ଥିବାରୁ) ତେଜନ ମାଲସହାର

ଦେଖା ଯାଇଥିଲ ଯେ ସେହି ଘା ପ୍ରାୟ ଅଧେ ମୌଳ ଯାଇଥିଲ । ଆଉ କିଛି ଦିନ କିଛି ମାଲସ କରୁଥିଲେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ ହେଇଥାନ୍ତା ଏପରି ଭରସା ଜନ୍ମି ଥିଲ ।

୩ୟ । ଆମ୍ଭ ପତୋଷ ଏକଜଣଠାରୁ ହଠାତ ବାନ୍ତି ଏପରି ହେଲା ଯେ ନିକଟସ୍ଥ ବୈଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସାଦ୍ଵାରା କିଛି ଫଳ ନ ଦର୍ଶିବାରୁ ମୋତେ ଆସି ତାହାର ମୂରଖ କହନ୍ତେ ମୁଁ ଯାଇଁ ଉକ୍ତ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣାଇଲି ସେ ମହାଶୟ ଉତ୍କଳରେ କର୍ପୂର ଅର୍କ ନାମକ କିଛି ଦାସ୍ୟ ଦେଇ ଜଳ ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ ଖାଇବାକୁ କହନ୍ତେ ମୁଁ ତାକୁ ତଦନୁଯାୟୀ ସେହି ଅର୍କ ଦେବା ମାତ୍ରେ ଏକପାଳରେ ହଠାତ ବାନ୍ତି ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ ହେଲା ।

୪ ଥି । ମୋହୋର ଚରପରଚିତ ଏକ କ୍ୟାଲିଠାରେ ବହୁ ଦିବସରୁ ଦଦ୍ (ଜାଦୁ) ରୋଗ ହୋଇ ତାହାକୁ କୁରୁପ କଥ ଦେଇ ଥିଲ । ଉକ୍ତ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ନିକଟରେ ତାକୁ ଦେଖାଇବାରୁ ସେ ଏକ ପ୍ରକାର ଲେପ ଦେଲେ ଯେ ତାକୁ ଦୁଇ ଦିନ ଥର ଲେପ ଦେବମାତ୍ରେ ଜାଦୁ ରୋଗ ନିଃଶେଷରୂପେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଁ ଆପଣାର ପ୍ରକୃତ ରୂପର ଉନ୍ନତି ଜନ୍ମାଇ ଅଛି ।

ଏହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା କରଇ ଉକ୍ତ ଚିକିତ୍ସାଳୟରୁ ପରମୋ-ପକାର ଲାଭ କରୁଥିବାରୁ ଆପଣାର କୃତଜ୍ଞତା ଶ୍ରୀକାର ସ୍ଵରୂପ ସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହା ସବୁ ଜଣାଉଁଅଛି । ଭଜ

୧ । ୨ । ୮୯ । ନା ଶ୍ରୀ କପିଳେଶ୍ଵରନନ୍ଦଗମ୍ପୀ ।

ହୁଙ୍ଗୁଳାପାଠା ।

ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାନ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୁଙ୍ଗୁଳା-ପାଠା ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ପଦ୍ ଅଟେ । ତାଳଚେର

ଭଲକା ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ନାମକ ଏକ ଗ୍ରାମରେ ଏହି ଯାହା ପ୍ରଭବର୍ଷ ଚୈତ୍ର ଶୁକ୍ଳଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ଏ ଲୋକ ରୁଗ୍ଣ ହୁଅନ୍ତି ଓ କାନାପ୍ରକାର ଦୁର୍ବ୍ୟାଦର କଷ୍ଟ ବହୁତ ଚଳେ । ବର୍ଷକ୍ରମାତ୍ ସଜବାତ ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅଗ୍ନିରୁପ ନିବାରଣ ଏହି ଯାହାର ମୂଳକାରଣ ସ୍ଵରୂପ ହୋଇ ଥିବ । ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯେଉଁମାନେ ଦେବ ଦେବୀ ଶୁକ୍ରା କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଦେହୁର ବୋଲିଯାଏ । ବ୍ରାହ୍ମିଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅପରଜାତୀୟ ଲୋକେ ଦେହୁର ହୁଅନ୍ତି ଛୁଙ୍ଗୁଳାଦେବଙ୍କ ଦେହୁର ଯାହା ଦେବୀର ପ୍ରାୟ ଏକପକ୍ଷ ଅଗରୁ ଠାକୁରଣୀଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଥାଏ । ଉକ୍ତ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ଗ୍ରାମର ନିକଟ-ବର୍ତ୍ତୀ କୌଣସିଠାରେ ମୃତ୍ତିକା ମଧ୍ୟରୁ ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ଗର୍ଜନ ଶୁଭ୍ରଗୋଚର ହୁଏ । ଦେହୁର ସ୍ଵୟଂ ତାହା ଶୁଣିଲେ କିମ୍ବା କୌଣସି ଲୋକ ଅଧିକାଂଶ ରଖୁଆଳ ପିଲମାନେ ବନ ମଧ୍ୟରେ ଗାଈ ମହର୍ଷୀ ଚରନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ତାକୁ ଆସି କହିଲେ ସେ ଖଣ୍ଡେ ସୁବର୍ଣ୍ଣନିର୍ମିତ ଖଣ୍ଡ ଓ ସୁଲୀନବସିଷ୍ଠା ଆଠଖଣ୍ଡ ଉକ୍ତ ଧାତୁନିର୍ମିତ କାଠି ସଙ୍ଗେ ଦେଇ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଦେଶ ହୁଏ । ସେଠାରେ ଉକ୍ତ ଖଣ୍ଡରେ ଭୃମି ଆଦି ଭ କଲେ ଯଦି ହଠାତ୍ ଅଗ୍ନି ବିଖା ବହୁଗତ ହୁଏ ତେବେ ସେହି ବିଖାକୁ ଉପରେ ଉକ୍ତ ଆଠଖଣ୍ଡ କାଠିକୁ ସ୍ଵ ବେଷ୍ଟନ କରି ସେହିସ୍ଥାନରେ ପ୍ରସ୍ତର କୋଇଲା ଅଗ୍ନି ସୁଧାକାରରେ ଏକତ୍ରିତ କଲେ ତହୁଁ ଠାକୁରଣୀ ଉକ୍ତ ବୋଇଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଜନରବ ହୁଏ । ଚୈତ୍ର ଶୁକ୍ଳଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ପ୍ରାୟ-କାଳରୁ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ଗ୍ରାମସ୍ଥ ଠାକୁରଣୀଙ୍କ ଆସ୍ଥାନରେ ଦେମାହ ବହୁ ସମାବେଦପୂର୍ବକ ହୋଇଥାଏ । ଉପରବେଳା ସଜା ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଠାକୁରଣୀଙ୍କ ପୂଜା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହି ପୂଜା ସମୟରେ ପତିଆର ନାମକ ଅପର ଏକଜଣ ସେବକକୁ ଫୁଲ, ଚନ୍ଦନ, ଘିଅ

ଗୁଡ଼ି ପ୍ରଭୃତି ଉପାଦାନଦ୍ୱାରା ପୂଜା କରାଯାଏ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ସେ ସକର୍ମିଣୀକଲେବରରେ ପ୍ରାଣୋତ୍ଥାନ
 କର ରାଜାଙ୍କୁ ହରିଷ୍ୟଦ୍ୱାରୀ କରୁଏ ବୋଲି
 ଉଦ୍ୟତ ହୁଏ । ଏହି ସମୟରେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ
 ଆଲମ (ବାକର ପ୍ରତିନୟ ସ୍ୱରୂପ ଖଣ୍ଡେ ଶାଢ଼ୀ
 ବେଶ୍ଟିର ସର୍ତ୍ତ) ବାଦ୍ୟ ଗୀତ ଓ ସଙ୍ଗୀତନ
 ସମଭବ୍ୟାଦାରରେ ଠାକୁରାଣୀ ସେହି ସ୍ଥାନରେ
 ଉତ୍ସାହୋତ୍ସାହ ସେହିସ୍ଥାନକୁ ଗମନ କରନ୍ତି
 ସଜା ଓ ଭାଜ ପାଉଁଶଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟ ସେ ଯାହା
 ଜାନ ବାହାନଦ୍ୱାରା ଭାଜ ପଞ୍ଚାବନ କରନ୍ତି ।
 ଅଲମ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଉତ୍ସାହା ଆରମ୍ଭ
 ହୁଏ ପୁସ୍ତକାର ଜଳନ୍ତ ପ୍ରସୂରକୋଇଲ ଉପରେ
 ସେ ଯାହା ମାନସ ଅନୁସାରେ ନାନାଦ ବହୁମୂଲ୍ୟ
 ବସ୍ତୁ, ଘୃତ, ଶର୍କରା, ପକ୍ଷୀ ପ୍ରଭୃତି ପକାଇ
 ଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ହସ୍ତ ଅଗ୍ରହସ୍ତକ ସମର୍ଥନ
 କରନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଦେହର ମଧ୍ୟ
 ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଏ । କୌଣସି ବସ୍ତୁ
 ଅଗ୍ନିଶିଖା ଉପରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲେ ଭାଦ୍ରା ସେ
 ଅନୁସାହ କରେ । ଏ ଶସ୍ତ୍ରରେ ଏହି କମ୍ପଦନ୍ତ
 ସେ ଦେହର ସେହି ଦବ୍ୟ ପାଇଁ ଲୁଚି ହୁଏ
 ଭାଦ୍ରା ଠାକୁରାଣୀ ପ୍ରଣୟ ନ କର ଯାହା ଦେଇ
 ଦଅନ୍ତି । ଏହି ଉତ୍ସାହା ବହୁ ସମାବେଶପୂର୍ବକ
 ନିର୍ବାହ ହୁଏ । ସ୍ୱୟଂ ଗୁଜା ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ
 ବଜେ ହୋଇ ସମସ୍ତ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି । ଏ ଦର୍ଶ
 ପ୍ରାୟ ଗୁଣସମ୍ପଦ ସମୂହ୍ୟ ଏହି ଯାତ୍ରାରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କେତେକ ଗଜଜାତର ସଜା-
 ମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପୂଜା ଓ ଗାଳଙ୍କଦ୍ୱାରା
 ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ସଜା ଅଠଗଣ୍ୟ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ଉତ୍ସାହା ଦେଲେ ବଳପ୍ରଦାନ
 ନ ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ଅଧରଣପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀ ମେଘା-
 ଦଳର ବଳଦାନ ହୋଇ ପୂଜା ସମାପ୍ତ
 ହେଲା । ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁଣ ବୃତ୍ତର ସମୟରେ
 ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଅସ୍ଥାନ ସମୀପରେ ପ୍ରାୟ ଶତାଧିକ
 ବଳ ହୋଇଥିଲା । ଏହିପରି ପ୍ରତିବର୍ଷ ହୋଇ
 ଥାଏ । ଏହି ପୂଜା ନଅଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୁଏ ସେହି
 ଦିନଠାରୁ ଠାକୁରାଣୀ ଉତ୍ସାହ ଅନୁସାରେ ସେହିଦିନ
 ଦେହର ଓ ଭାଦ୍ରାର ପତ୍ନୀ ହରିଷ୍ୟାନ ଶ୍ରେଣୀ
 କରନ୍ତି ଶୁଣିଲୁଁ ସେପରି ଜଗତାଧିବେଦକ
 ନବକଲେବର ସହିତ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ
 ନୂତନ ବଜ୍ରପତ୍ରା ହୁଅନ୍ତି ସେହିପରି
 ଭାଜରେ ରାଜାମାନଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତନ ସହିତ
 ଦେହର ମଧ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ ଏବ

ସେହି ଲୋକ ଦେହର ହୁଏ ଭାଦ୍ରା ବଶ
 ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ ନାହିଁ । ହିଙ୍ଗୁଳା ଯାତ୍ରାରେ ରାଜା-
 ଚେର ରାଜାଙ୍କର ଅନେକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟିତ
 ହୋଇଥାଏ । ସଜା ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି
 ଯାତ୍ରାରେ ବଜେ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା କରନ୍ତି
 ଠାକୁରାଣୀଙ୍କର ମହମାର ଉଦାହରଣ ଏହି ସେ
 ଉତ୍ସାହାରେ ସେହି ଜଳନ୍ତ ଅଗ୍ନିଶିଖା ପ୍ରାପିତ
 ହୋଇଥାଏ ଭାଦ୍ରା ଉପରେ ପ୍ରାୟ ୪ ଦ୍ୱାଦ
 ଉତ୍ତରେ ଖଣ୍ଡେ ଗୁଣୁଆ ଆରୁତ ଥାଏ । ଅଗ୍ନି-
 ଶିଖା ଉପରକୁ ଉଡ଼ି ଗଲେ ସୁଦ୍ଧା ଭାଦ୍ରା
 କଦାପି ଶୀଘ୍ର ଘୋଡ଼ ଯାଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
 ଦେଖିବାରେ ସେତେ ଅଗ୍ନି ଜଳୁଥାଏ ତେତେ
 ପଥରକୋଇଲର ଧୂମ ଉପରକୁ ଉଠି ଉଲ୍ଲ
 ଗୁଣୁଆକୁ କଳା କର ପକାଏ । ଏଥିରୁ ବୋଧ
 ହୁଏ ସେ ଏହି କାବୋନକ ଗ୍ୟାସର ପରମାଣୁ-
 ର ବାସୁଣ୍ଡିର ଅକ୍ତିଜନ ଗ୍ୟାସର ପରମାଣୁ ସହିତ
 କୌଣସି ବଶେଷ ଭାରବସ୍ୟ ଥିବାରୁ ଉପଗ୍ରେ-
 କୁ ଧୂମରେ ଦହାତ ଅଗ୍ନି ଲାଗି ପାରେ ନାହିଁ,
 କମ୍ପା ସେ କେଜାୟୁନ୍ ହୋଇ ଶୀଘ୍ର ଉଲ୍ଲ
 ଗୁଣୁଆକୁ କଳାଇ ଯାରେ ନାହିଁ । ଯାହାଦେଇ
 ଲୋକଙ୍କର ଅନୁ ବ୍ୟାସ ସେ ଠାକୁରାଣୀ
 ବିରକମାନ ଥିବାରୁ ଉଲ୍ଲ ଗୁଣୁଆ ଅଗ୍ନି ଉପ-
 ରେ ଓଦଳୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପୂଜା
 ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଦାପି ଜଳ ଯାଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
 ଉଲ୍ଲ ଗୁଣୁଆ କେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ
 ତହିଁରେ କୌଣସି ସ୍ଥିରତା ନାହିଁ ।
 ନଅଦିନ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଦିନ ଭାଦ୍ରା ବସ୍ତୁ-
 ସାହୁ ହୋଇ ଥାଏ ଏବଂ କୌଣସି ୨ ବର୍ଷ ନବ
 ସଜ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲେ ପୂଜା ଶେଷ ହେବା ସମ-
 ସ୍ତରେ ଲୋକେ ଭାଦ୍ରାର ଦୌଡ଼ କାଟ ଦେଇ
 ଅକ୍ତିରେ ପକାଇ ଦଅନ୍ତି । ଯଦ ଦୈବାତ୍ର
 ପ୍ରଥମସୂକ୍ତାବନ ଜନ ଯାଏ ତେବେ ସେ ବର୍ଷ
 ରାଜବାଟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଗ୍ନି ଲାଗିବାର ଜନ-
 ରବ ଅଛ ।
 ଅମ୍ଭେ ପଢ଼ିଅଛୁ କଥା କହୁ ଅଦ୍ୟାଦ୍ୟ
 କହୁ ନାହିଁ ସେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଅସ୍ଥାନ ପରି-
 ଭ୍ୟାଗ କର ଅପଣା ରଜା ରସରେ ମଗ୍ନ ହୋଇ
 ରାଜାଙ୍କ ବସାଠାକୁ ଆସେ; ସେହିଠାରେ ସଂ-
 ଜାକର ଦେବାର୍ଜନ ହୁଏ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ
 ସେହିଠାରେ ଦଠାହୁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ରାଜାଙ୍କ
 କର୍ମକୁସରରେ କଣ ଗୁଣୁଏ ରୁଲ ମନ କଥା-
 ବାର୍ତ୍ତା କରେ ଓ ପୂର୍ବରୁ ଲୋକମାନେ ଭାଜି

ସେରୂପ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଆଥନ୍ତି ସେ ଚନ୍ଦ୍ରୁପ
 ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରେ ବୋଧ ହୁଏ ଉତ୍ତର ଦଏ ।
 ଏଥର ସେ ଦେବାର୍ଜନ ଗୁଣୁରେ ପ୍ରବେଶ
 କରବା ମାନସରେ ଦଠାହୁ ଅପର ଏକପର
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବାର ଶୁଣିଲୁଁ ।
 ତେବେ ଠାକୁରାଣୀ ବୋଧ ହୁଏ ଏଥର ବାଟ
 ହୁଡ଼ ଗଲେ । କମ୍ପା ପଢ଼ିଅଛୁ ରାଜାଙ୍କର
 ଦେବାର୍ଜନ ଗୁଣୁ କେହିଠାରେ ହୋଇଅଛୁ
 ଭାଦ୍ରା ଅଗ୍ରହୁଁ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ପଢ଼ିତ କରାଇ
 ଦେଇ ନ ଥିଲା । ଯାହା ଦେଇ ପଢ଼ିଅଛୁ ବାଟ
 ହୁଡ଼ ଅପର ଏକଗୁଣୁରେ ପ୍ରବେଶ କରବାକୁ
 ଅନେକକ ମନରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଶକ୍ତି
 ହୋଇଥିବାର ବୋଧ ହୁଏ ।
 ଏହି ହିଙ୍ଗୁଳାଯାତ୍ରା ସେହି ସ୍ଥାନରେ ହୁଏ
 ଭାଦ୍ରା ଅନଗୁଳ ଓ ରାଜଚେରର ସୀମାପ୍ର-
 ଦେଶ ସେଠାରେ ପଥରକୋଇଲର ଖଣି
 ବହୁପରିମାଣରେ ଦେଖା ଯାଏ ଓ ସେଠାରେ
 ଲୌହର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭୃତ ଅମଦାମା ହୋଇ ଥାଏ ।
 ଠାକୁରାଣୀଙ୍କର ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଅସ୍ଥାନ
 ଶର୍ମିତ ହୋଇଅଛୁ ସେଠା ଖଣି ମଧ୍ୟରେ କେ-
 ଢେକବର୍ଷ ତଳେ ନିର୍ମିତ ସାହେବ ନାମକ
 ଜଣେ ସାହେବ ପ୍ରସୂର କୋଇଲ କାରବାର
 ମାନସରେ ଗୋଟିଏ କୂପ ଖନନ କରୁଥିଲେ
 ଉଲ୍ଲ ବୃକ୍ଷ ବହୁ ଗଢ଼ର ଏବଂ ତହିଁର ଜଳ
 ଦୁର୍ଗନ୍ଧମୟ, କିନ୍ତୁ ଲୋକେ ଉଲ୍ଲ ଜଳ ବ୍ୟବ-
 ହାର କର ଥାନ୍ତି । ଭାଜରେ କୋଇଲ
 ରାଣିଗଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ଅପରାପର କୋଇଲଠାରୁ
 ନାରସ ପଡ଼ିବାରୁ ବୋଧ ହୁଏ ଉଲ୍ଲ କାରବାର
 ତଳ ପାରିଲ ନାହିଁ । ସମ୍ପ୍ରତି ଯଦ ବେହି ଉଲ୍ଲ
 ସ୍ଥାନରେ କୋଇଲ ଏବଂ ଲୌହର କାରବାର
 କରବାପାଇ ଉଦ୍ୟତ ହୁଅନ୍ତି ଭାଦ୍ରା ଦେଲେ
 ବିସ୍ତର ଲୁହ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଇତି ।
 ୧୭୩୮୧ ଶ କାର୍ଗୀଳାଥ ପଠୁକାୟୁକ
 ଅନଗୁଳ ।
 ଶବ୍ଦସମେତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତା ଫେଡ଼ିଉଲ୍ଲ ।
 ଏହା ବୃତ୍ତରେରେ ବନଗାଢ଼ର ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟେ ଉଲ୍ଲ
 ଜଣେ ବୋଇ ବ୍ୟବସ୍ତା । ବରବଦାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
 ରାଜବେଶ୍ୟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଉପାଦାନରେ ବହୁଗୁଣୁଅ ।
 ବରବଦା ବୋହାଜନକୁ ବାର୍ତ୍ତକର ପୁତ୍ରଦେବପ୍ରୋକ ନବ-
 ଚେର ତଳରୂପ ଚରରେ ମିଳିପାରେ ଯଥା;
 ଭାଜମାଣୁର ସହ ୪ ଅରହସ୍ତ ୪୭ ନା । ୮ ଅରହସ୍ତ
 ୪୧୧ ନା । ୧୭ ଅରହସ୍ତ ୪ ୨୨ ନା । ମୂଲ୍ୟ ୪୭୩ ।
 ଶୁକ୍ଳ ମୁଦ୍ରଣ ଦେଖ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୧

୧୨୪୫

ବା ୧୧ ରାସ ମାସେ କୁଳ ସକ ୧୮୮୯ ମସିହା । ମୁଁ ନେତ୍ର ଚ ୧୯ ନ ସକ ୧୮୮୮ ସାଲ ସକନାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାଳମାସୁଲ ୪୧୫୪

ଉତ୍କଳର କଳାକାରମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବର୍ଷ-
ସୂତ୍ରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବଜାଳ ଯେଉଁ ନିୟମ
କରାଯାଇଛି ତହିଁରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମରେ ନିୟମ
ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ବିଧାନ ନ
ଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଆଜ୍ଞା କରାଯାଇଛି କି ଯେଉଁ
କଳାକାରମାନେ ଉକ୍ତ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ ଦେବା
ପୂର୍ବ ଉଚିତ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ସରକାରୀ
ଉତ୍କଳର କର୍ମା ଇଂରାଜୀ ଉପଧି ବିକ୍ରୟର
ଦୋକାନରେ କର୍ମ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ
ପକ୍ଷରୁ ପୁଲରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇପାରନ୍ତେ ଏବଂ
କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ସାହିତ୍ୟିକଟ ପାଇବେ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା
ପୂର୍ବ ୪ ୩ କା ଫିସ ଦେବାକୁ ହେବ ।

କୌଣସି କେନାଲ ଏଲକାରେ ଉତ୍କଳବାସୀ
କେହି କର୍ମ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ବାଲେ-
ଶ୍ଵର ସବାଦପତ୍ରିକାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିକ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏହା ଦୁଃଖର
ବିଷୟ ଅଟଇ ଏବଂ ବାରିକମାସୁର ହେଉ ଅଫିସ
ଓଡ଼ିଶାରେ ନ ଥାଇ ବଜାଳରେ ଥିବାରୁ
ସେହିଠାରୁ ଲୋକ ନିୟମ ହୋଇ ଆସୁଥିବାର
ଜଣାଯାଏ । ସ୍ଵାମୀୟ ଦାକମକର ଏ ବିଷୟରେ
ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଲୋକ-
ଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଉଚିତ ଉପସ୍ଥିତ ଅବେଦନପତ୍ରି-
କାକୁ କଲେକ୍ଟର କମିଶ୍ନର ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ
ଜାଣପାଇରେ ଏ ବିଷୟ ଅଗିବେ ତାହା

ନ ଦେଲେ କୌଣସି ପ୍ରଜାକାର ହୋଇ
ନ ପାରେ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ସବାଦ ସାହିତ୍ୟରୁ ଅବଗତ
ହେଲୁ ଯେ ଉକ୍ତ ନଗରବାସୀ କାୟସୁମାନେ
ଅପଣା ପୁର ନିୟମ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଗତ ରବି-
ବାର ଦିନ ସାବଣୀୟ ବଜାଳୀ (ବ୍ରାହ୍ମଣ
କାୟସୁ ସଦ୍‌ଗୋପ ପ୍ରଭୃତି) କେତେ ଜଣ
ନେତା କାୟସୁ ଏବଂ ୩୪ ଜଣ ଓଡ଼ିଆ
ଶ୍ରାୟକ୍ତ ଶ୍ରୀ ରାଜା ଶ୍ୟାମାନନ ଦେଙ୍କ ଦରଠାରେ
ଏକପଂକ୍ତିରେ ଲବଣ ସମ୍ବନ୍ଧ ଜାଲି ପ୍ରଭୃତି
ସହିତ ସଜ୍ଞାକ ଭୋଜନ କଲେ । ଅନୁମୋଦନ
ଏ ସବାଦରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଭବ ହୋଇଅଛି
ଏବଂ ଅନୁମାନ କରୁ କି ଏହାଦ୍ଵାରା ସାମାଜିକ
ଏକତା ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ବଜାଳରେ ବହୁ
ଦିନରୁ ଏ ଶକ୍ତି ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଅଛି ଏଥର
ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏହା ପ୍ରଚଳିତ ହେଲା । ଓଡ଼ିଆଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଶକ୍ତି ଅଧିକ ପରମାଣରେ ପ୍ରଚ-
ଳିତ ହେବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଧନବାନ୍
ଓଡ଼ିଆମାନେ ପତ୍ନୀ କଲେ ତାହା ଅନାୟସରେ
ସମ୍ପଳ ହୋଇପାରେ ।

ଲହୋରର ହିନ୍ଦୁ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ବିବାଦ ଲାଗିଥିଲା ତାହା
ନିବାରଣ ନିମିତ୍ତ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଭଣ୍ଡ
ସଭା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ହିନ୍ଦୁ ଏବଂ ମୁସଲ-

ମାନମାନେ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଧର୍ମ
ବିଷୟରେ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ କରବା
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନାୟସ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ କି ମୁସଲମାନ-
ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ଆଜ୍ଞା ନଦେଇ ବୋଲି ବକ୍ତୃତାଦ୍ଵାରା
ସଭାସଦଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଓ ସମସ୍ତେ ଉକ୍ତ
ସାରକଆମାନ ଅନୁମୋଦନ କଲେ । କେ-
ତେକ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ମିଶ୍ରି ଯହିଁରେ
ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନକୁ ଏପରି ବିବାଦ ନ ହେବ ତହିଁର
ବିଧାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗୋସାଇଁ ଗୌରୀଙ୍କର
ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ଏବଂ ମୌଲବି ଅଦମଦ ଅଛି ମୁସଲ-
ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସଭାପତି ଏବଂ ମିତ୍ରବନ୍ଧୁସର
ସମ୍ପାଦକ ପଣ୍ଡିତ ଗୋରୀନାଥ ଏବଂ ଅଖବାର
ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ସମ୍ପାଦକ ମିରନସାରଥଲ ସମ୍ପା-
ଦକ ସ୍ଵରୂପ ନିୟମ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦୁଇ
ସମ୍ପାଦକ ସଭାର ଜନ୍ମକର୍ତ୍ତା ଅଟନ୍ତି ।

ଲହୋରର ଖଜୁଣାଖାନାରେ ଉପୁନକ
ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇଅଛି । ଖଜୁଣାଖାନା କିଛି ମଧ୍ୟରେ
ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ନ ୨୪ ମୂଲ ପଦାଭିକ ରେକି-
ମେଣ୍ଡ ପଦ୍ମ କର୍ମରେ ନିୟମ ଥିଲେ । ଏକା-
ଉତ୍କଳ କେନରଲ ଉଦାରକ ସମୟରେ
ଦେଖିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ଖଜୁଣାଖାନାରେ କମା
ଥିବା ୨୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ୪ ୩୦୦୦୦ କା
ଶ୍ରେଣୀ ଯାଇଅଛି । ଗାରଦ ପିତାହମାନଙ୍କୁ
ନକରବନ୍ଦୀରେ ରଖା ଯାଇ ପୁଲସ ଏ ମକଦମା
ଅନସନ୍ଧାନରେ ନିୟମ ହେଲେ । କିଛିର

ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଖୋଜିବାରେ ହେବନ ଖାଲ ଅଳମାନ ପାୟୁଗଲ ଅଭୁ କହୁ ନାହିଁ ଏବଂ ଖଜଣାଖାନା-ର ନଳା ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇ ଏକ ଅଳ ପାୟୁ ଗଲ ଏବଂ ସଙ୍ଗିନଦୀର କଟା ହୋଇଥିବାର ଚିତ୍ତ ସେଥିରେ ଦୃଶ୍ୟ ହେଲା । ପଞ୍ଚମାହାର ଜଣାଗଲ ଯେ ଦୁଇଦଣ୍ଡା ମଧ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲ ନଳା ବାଟେ ଦଶହଜାର ଟଙ୍କା ବାଦାଉ କର ନିଶ୍ଚି ଯାଇପାରେ । ପୁଣି କିମ୍ପା ଯେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ଧରା ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସିପାସୀ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଅଭୁ ଦୁଇଜଣ ସିପାସୀ ଗୁଳଦାସୀ ଅନୁଦତ୍ତା କରିଅଛନ୍ତି । ନଗଦ ୫୮୦୦୦ଟା ମାଲ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସମଦ ହୋଇ-ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକ ଟଙ୍କା ବାଧି ନେଇ ଥିବାରୁ ଏକାବେଳକେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା କାହାର ଦରୁ ବାହାରିବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଗର ସପ୍ତାହରେ ଏ ନଗରରେ ବୃଷ୍ଟି ଅରମ୍ଭ ହେବାର ଲେଖିଥିଲୁ । ସେହିଦିନଠାରୁ ପ୍ରଭ-ଦିନ ନ୍ୟୁନାଧିକ ପରିମାଣରେ ବୃଷ୍ଟି ହେଉଅଛି ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ବର୍ଷାକାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ଜନ ମାସ ଅରମ୍ଭରେ ଏକ ରଜସଂକ୍ରାନ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧେ ବର୍ଷାକାଳ ଅରମ୍ଭ ହେବା ଶାଧାରଣ ନିୟମ ନୁହେଁ ଏବଂ ଗତ କେତେ ବର୍ଷରେ ଜନ ମସ୍ୟ ମଧ୍ୟରାଗରେ ବର୍ଷାକାଳ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶା ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ଲୋକେ ଏହାକୁ ଶୁଭକର ମଣି ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ଏ ସମୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଜନର ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଯେ ପ୍ରକାର ଝଡ଼ି କର-ଅଛି ଏଥିରେ ବଳି ବାଡ଼ି ସବୁ ବୃତ୍ତପାଇ ଗଜା ଯୋଧ ଏବଂ ଅଗୁଣା ଶେଷର ଉପାୟ କର ଦେବଅଛି । ଗୁରୁବର୍ଷର ସମସ୍ତ ଦିଗରେ ଏକାବେଳକେ ଏଥର ବର୍ଷାକାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହା ଫଳେ ଯୌଗ୍ୟୀ ବୃଷ୍ଟି ଆସୁଥିବାରୁ ଶୀଘ୍ର ଜଳ ଶୁଦ୍ଧିକାର କଠିଣ ବୋଧ ହେଉଅଛି । ଗତ ବର୍ଷ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ଉପସା ବର୍ଷାଧିକ କର୍ମ ଅଭି ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦ-ଦକରଥିବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରସଂସାର ଗୁଜନ ହୋଇଥିଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏବଂ ଚିତ୍ତ ଅଧିକ ପ୍ରସଂସା ପାଇବେ ବୋଲି ଏହି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୁକ୍ତବସ୍ତୁ ହେଉଅଛନ୍ତି । ତାହାକୁ ବୁଝିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଯେ କେବଳ ଅଧିକ ଜଳ ଡାଳିଲେ ହେବ ନାହିଁ ବରଂ କର ଦେଲେ ସବୁ କଥା ଭଲ ହେବ ।

ଏ ନଗର ବୃନ୍ଦାବନ ଗୋଳରେ ବାବୁ ବୈଦ୍ୟ-ନାଥ ପଣ୍ଡିତ ସାଧୁ ବାହାଦୁରଙ୍କ ମହୁ ଓ ବ୍ୟୟରେ ଗୋଟିଏ ଇଂରେଜୀ ଉତ୍କଳ ସ୍କୁଲ ଗତ ନବମ୍ବର ମସିହା ପ୍ରାୟିତ ହୋଇଅଛି । ତହିଁର ପଞ୍ଚମୋତୀସ୍ଥି ଶ୍ରଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ବିଭରଣ ନିମନ୍ତେ ଏ ମାସ ତା ୩ ରଖରେ ସଭା ହେଇଥିଲା । ସଭାରେ କେବଳ ଜ ୨ ଟା ଦେଶୀୟ ଉତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲେ ଓ ବାବୁ ସାହାବ୍ଦାନୁ ମୁଖ୍ୟତା ସଭାପତିର ଅ-ସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ପ୍ରଥମେ ବିଜ୍ଞାପନା ପାଠ ହେଲା ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସ୍କୁଲ ଏଘାରଟି ଶିଳ୍ପ ଘୋଡ଼ ଅରମ୍ଭ ହେଲା ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ତହିଁରେ ଜ ୧୦୨ ଟା ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସାର ମାସରେ ଶ୍ରଦ୍ଧ ସମ୍ପଦ ଏପରି ବୃଦ୍ଧି ସନ୍ତୋଷ-ଜନକ ଅଟଇ । ସ୍କୁଲଟି ପାଞ୍ଚଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ମାଇନର ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ି ପଢ଼ାଯାଇ ବିଜ୍ଞା ଦିଅ ହେଉଅଛି । ସେ ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରଦ୍ଧକ ବେତନ ମାସିକ ଟ ୧୯ କା ଅନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀମାନ-କରେ ଯଥାକ୍ରମେ ତହିଁର ଉଚ୍ଚା ଅଟେ । ଶ୍ରଦ୍ଧବେତନ ଓ ବୈଦ୍ୟନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଦାନରେ ସ୍କୁଲ ଚଳୁଅଛି । ସରକାରଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଏ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୃହୀତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞାପନା ପାଠାନୁର ସଭାପତି ଶ୍ରଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ପୁର ସ୍କାର ଦତ୍ତ-ରଣ କଲେ ତଦୁପରେ କେତେକ ଶ୍ରଦ୍ଧ ଇଂରେଜୀ ଓ ଉତ୍କଳ ଭାଷାମାନ ପାଠ କଲେ ଓ ଉନ୍ନିତ ଅଧିକା ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ । ସଭା ପତି ଶ୍ରଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଉପାଦ ଓ ବୈଦ୍ୟନାଥ ବାବୁଙ୍କୁ ଧାନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଓ ସ୍କୁଲର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟ ଧନୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କର ସଭା ଭାଙ୍ଗିଲେ ।

ଆୟୁରଲଗ୍ନର ଜମି ସମ୍ପର୍କୀୟ
ଅଇନ ।

ଆୟୁରଲଗ୍ନରେ ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାବ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ କେତେ ମାସ ଦେଲା ଲାଗିଅଛି ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅବହତ ନାହିଁ । ଉଲ୍ଲ ବିବାଦ ମାମାଂସା ଏବଂ ଉତ୍ତ-ସକଳ ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିକ ସନ୍ତୋଷଜନକ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଇଂଲ-ଣ୍ଡର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମୁକୁ ଗ୍ଲାଜସ୍ତୋନ ସାହେବ ପାଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ଗୋଟିଏ ଅଇନର ପାଣ୍ଡ-ଲିସି ଅଗର କରିଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦିତ ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଡଲିସିରୁ କେତେକ ଗୁରୁତର ବିଷୟ ବାହ-

କର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛି ଯେ ସେ ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗଦେଶର ନିୟମ ସଙ୍ଗେ ଉଲ୍ଲ କରବାକୁ ପାଠକମାନେ କେଉଁଠାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କେତେ ଉତ୍କଳୁ ତାହା ନୁହେଁ ନିୟମ କରବାକୁ ସମ୍ଭବ ହେବେ ।

ଉଲ୍ଲ ପାଣ୍ଡଲିସିର ପ୍ରଥମ ନିୟମ ଏହି ଯେ ପ୍ରଜାଅପଣା ଯୋଗ୍ୟତା ବନ୍ଦୀ କରିବାକୁ ସମ୍ଭବ ହେବ । ମାତ୍ର ଜମିଦାର ସମ୍ପତ୍ତି ଭବ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିରୁ ଅଧିକକୁ ବନ୍ଦୀ କର ପାରିବ ନାହିଁ । ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ଅପେ ଜମିଦାରକୁ ସବାଦ ଦେବ ଓ ଜମିଦାର ପ୍ରଜାର ସମ୍ପତ୍ତି ଅଥବା ଅଦାଲତର ନିରୂପିତ ମୂଲ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଅନ୍ୟ ଲୋକକୁ ବିକ୍ରୟ କରି-ବ । ଯେବେ କେତାର ପ୍ରକୃତ ସମ୍ପତ୍ତି ନ ଥାଏ କିମ୍ବା ମନ ଚାହୁଁଲେ ଲୋକ ଥାଏ କିମ୍ବା ଯୋଗ-ଦାର ସ୍ୱରୂପ ଅଦୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ କାରଣ ଥାଏ ତେବେ ଜମି-ଦାର ତାହାକୁ ପ୍ରଜା ସ୍ୱରୂପ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅର୍ହୀକାର କର ପାରେ । ଜମିଦାରର ବାଦ ଖଜଣା ସୁଲେ କେତାକୁ ତାହା ବୁଝାଇ ଦେବାକୁ ହେବ ଓ ତାହା ଦେଲା ଉତ୍ତାରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ବିକେତା ପାଇବ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ- ମଦ୍ୟପି ବୌଣସି ପ୍ରଜା ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି-କୁ ଅପଣା ଯୋଗ ସମର୍ପଣ କିମ୍ବା ଉତ୍ତର କର ଦେବ ତେବେ ଜମିଦାର ସେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଖର-ଦଦାର ପ୍ରାୟ ପ୍ରଜା ବୋଲି ଗଣ୍ୟ କରିବ କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଉତ୍ତରଦାସ ଦେଲେ କିମ୍ବା ବିନା ଉତ୍ତରରେ ମର ଗଲେ ଜମିଦାର ସ୍ୱପ୍ନ ଅଥବା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନ୍ୟ ବିଷୟର ସୁଲାଭିଷିକ୍ରମାସୁ ଉଲ୍ଲ ଯୋଗକୁ ମା ୧୨ ସ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରିବ । ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଜାର କେହି ଉତ୍ତରଦାସ ନ ଥିବ ସେ ସୁଲେ ତାହାର ଯୋଗ ଜମିଦାରର ଖାସ ଦଖଲରେ ଅଟିବ । ଏ ନିୟମର ତାପୂର୍ବ୍ୟ ଏହି ଯେ ବୌଣ-ସିରୂପେ ଇଂଲଣ୍ଡର ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଏବଂ ଯୋଗର ଏକରୁ ଅଧିକ ସଦ୍‌ବାନ୍ ଦେଲାରୁ ଯେ ସମସ୍ତ ଅନିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅସୁଖର ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଅନୁଭୂତ ହେଉଅଛି ତାହା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ତୃତୀୟ- ବଳଲେଖିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଜମି-ଦାର ବୌଣସି ଯୋଗରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ପ୍ରଜା ନିଷେଧ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ତେବେ ତଦାସ ପ୍ରଜାର ସତ ହେଲେ

ଭାଷା ପୁସ୍ତକ ଦେବାକୁ ଦେବ ଯଥା—ଆଉ ପଥର ବାଲି ଇତ୍ୟାଦି ଖୋଳି ଆଣିବା କାଠ ଓ ତେଜା କାଟିବା ବାଟି ବା ନାଲି ଫିଟାଇବା କମ୍ପା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଘର ଅଥବା ଅନ୍ୟ ଉନ୍ନତ କର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଦେଖିବା ଶିକାର କରିବା ମାଛ ମାରିବା ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ପ୍ରକାର ଶିକାର ଏବଂ ମାଛ ମାରି ନେବାର ଅଧିକାର ଥାଏ ଇତ୍ୟାଦି ।

କୃତ୍ରିମ । କୌଣସି ପ୍ରକା ଏପରି କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ କି ଯଦ୍ୱାରା ତାହାର ଯୋଗ୍ୟତା ବା ମହାଜନ କମ୍ପା ଯୋଗୁଁ ସ୍ଥାନ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରମାଣ ଦସ୍ତରେ ପଡ଼ିବ ଦେବ ।

ପ୍ରଥମ— ଯଦ୍ୟପି କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟ କମ୍ପା ମହାଜନ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିମିତ୍ତ କମ୍ପା ଘର ବଗିଚା ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ପର୍କରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପକାର ନିମିତ୍ତ ଜମିଦାର ପ୍ରକାର ଯୋଗ୍ୟ ବାଜେ-ସ୍ୱପ୍ନ କର ନେବାର ଅବଶ୍ୟକ ରହିବ ତେବେ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଅଦାଲତ ପ୍ରକାଶ ଉପ-ସନ୍ନତ ମତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିସାବ ଜମିଦାରକୁ ଉକ୍ତ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ବନ୍ଧୁ କରାଇ ଦେବେ । କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଜମିଦାର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ତହିଁର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାଧନ କଲେ ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରକା ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ନିଶ୍ଚିତ ଦେବ ସେପରି ଅଧିକା ଖର୍ଚ୍ଚଣା ପ୍ରକାଶ ଦେଖି ପଡ଼ିବ ।

ଏହି ସବୁ ନୁହେଁନ ପାଶୁଲିପିର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଶୁଣି ଦେଖା-ଯାଏ ଯେ କଲକତର ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରମାନେ ସେ-ପରି ଜମିଦାରର ଅଧିକାର ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ତେମନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଉପସନ୍ନତ ଅଧିକାର ଦେବାର ବ୍ୟାଧାନ କରିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରମାନେ କେବଳ ପ୍ରକାଶ ପଦରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ତଳ ପତ ଜମିଦାରର ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ବନ୍ଧୁ କରିବାକୁ କଷ୍ଟତ ମାତ୍ର ହୁଏ କରି ନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ତୁରନ୍ତ କରୁଁ ଯେ ଉପକରଣୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟମାନେ ଏଥିରୁ ଉପସନ୍ନତ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବେ ।

ଉତ୍କଳ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
କଲକତା ସ୍କୁଲରୁ ଯୋସାଇଟି ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଭାଷାର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକରଣମାନ ଯୋ-ଗାଇବା ନିମିତ୍ତ ନିଜକାଳରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ-ଅଛି ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉକ୍ତ ଯୋସାଇଟିର ସାହା-

ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ମାସକୁ ପାଞ୍ଚଶତଟଙ୍କା ଦାନ କରନ୍ତି । ଇଦାନାଂ ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ସ୍କୁଲର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକରଣ କଲକତାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୋକାଳରେ ସ୍କୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଦେବାରୁ ସ୍କୁଲରୁ ଯୋସାଇଟିର ସାହାଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେଉ ନାହିଁ ଏହି ବିବେଚନାରେ ଏକସପ୍ତମ୍ଭରେ ବଙ୍ଗଳାର ଲେ-ଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଯୋସାଇଟିକୁ ଉଠାଇ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ତହିଁରେ କେତେକ ଅସୁବିଧା ଘଟଣା ଦେବାରୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଙ୍ଗଳା ପ୍ର-ସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି କି ସ୍କୁଲକୁ ଯୋସାଇଟିକୁ ଦିଅ ଯାଉଥିବା ମାସିକ ଟ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ରେଦା ମଧ୍ୟରୁ ଅଧେ ଦେଇ ଅବଶିଷ୍ଟା ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଆ ହିନ୍ଦି ସାମ୍ବାଲୀ ପ୍ରଭୃତି ଭାଷାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟୟ କରିବେ । ଏ ସମସ୍ତ ଭାଷାରେ ଅବଧି ଉତ୍ତମ ଏବଂ ପ୍ରଚୁର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ହୋଇ ନାହିଁ ଅତଏବ ଏମାନେ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହର ଯୋଗ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସ୍କୁଲକୁ ଯୋସାଇଟି ଯେ ଏ ପକ୍ଷରେ ଏକାବେଳକେ ଉଦାସୀନ ଥିଲେ ତାହା ଆମ୍ଭେମାନେ କହି ନ ପାରୁଁ ବରଂ ପ୍ରଥ-ମାବସ୍ଥାରେ ଉତ୍କଳ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସେହି ଯୋ-ସାଇଟି ଯୋଗାଇ ଥିଲେ ଏଣିକି ଓଡ଼ିଶାରେ ଯଦ୍ୱାଳୟମାନ ପ୍ରାପନ ଦେବାରୁ ଯୋସାଇଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ବିସ୍ତର ଉଣା ପଡ଼ି ଯାଇଅଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ଏହି କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ ଟ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଭୃତି ପୁସ୍ତକ ବୁଝି ନିମିତ୍ତ ଯୋସାଇଟି-ଠାରୁ ଅଲଗା କରି ନେଲେ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋସାଇଟିଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କରି ଉତ୍ତମରୂପେ ଚାଲି ପାରିବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କି ଏଥିରୁ କୌଣସି ନୁହେଁନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଅଛନ୍ତି ? କେବଳ ଶୁଣି ଅଛୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି କିଏଣ୍ଡ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ତହିଁର ସଭାପତି ଏବଂ ବାବୁ ପଦ୍ମାମୋହନ ଆର୍ତ୍ତ୍ତ୍ୟ ଏବଂ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ରାଓ ମେମ୍ବର ଅଟନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କି ତହିଁର କୌଣସି ନି-ୟମ ଆମ୍ଭେମାନେ ପାଇ ନାହିଁ କମ୍ପା ଗଜେଟ ଇତ୍ୟାଦିରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବାର ଦେଖି ନାହିଁ ଏ ବିଷୟକୁ ଏତେ ଗେପମାୟୁ ରଖିବାର ତାପୂର୍ଣ୍ୟ କିଛି ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ସେ ଯାହା ଦେଉ କମିଟି କେବଳ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନିବନ୍ଧନ କରି ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଯୋଗା-

ଇବାର ଭାର ସେ ସେମାନେ ନେବେ ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ଦେଉ ନାହିଁ କାରଣ ତହିଁ ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଫିସର ଦରକାର ଓ ତାହା ବ୍ୟୟ ସାଧେଇ ଅଟଇ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେ-ଚନାରେ ପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଇବାର କାର୍ଯ୍ୟଟି ସ୍କୁଲକୁ ଯୋସାଇଟି ହାତରେ ରହିବାର ଉଚିତ କେବଳ କମିଟି ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ବିଦ୍ୟା-ଳୟର ଉପଯୋଗୀ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବେ ଯୋସାଇଟି ସେହି ପୁସ୍ତକମାନ ଯୋଗାଇବାର ଭାର ନେବେ ଏବଂ ଲାଭ କରିବ । ଯୋସାଇଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ସେମନ୍ତ ସ୍କୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ବିକୟ କରିବେ ତେମନ୍ତ ଆଉ କେହି କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖି ଅଛୁଁ ଯେ ବହୁ କେ-ତେକ ବର୍ଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ସକାଶେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ପାରିଭୋଗିକ ସ୍ୱରୂପ ଦାନ କରିଅଛି ମାତ୍ର ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ତାହା ଦିଅ ଯାଉଅଛି ତହିଁର ଯଥୋଚିତ ଉପକାର ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ, ସଖ୍ୟା ଏବଂ ତହିଁର ସ୍ୱଳ୍ପ ମୁଦ୍ରାକନ ବିଷୟରେ ପ୍ରତ୍ନ-କାରକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ରହୁଅଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲୋକେ ସ୍କୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକ ପାଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ ସମୟରେ ପୁସ୍ତକର ଅଭାବ ବୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । କାରଣ ଅନେକ ସମୟରେ ଅଧିକ ବିକୟ ଦେବ କି ନାହିଁ ଏହି ଭୟରେ ଅଥବା ଅର୍ଥାଭାବରେ ଅନେକ ପ୍ରତ୍ନ-କାର ଏକ ସଂସ୍ପରଣ ପୁସ୍ତକ ଶେଷ ହୋଇ ଗଲେ ଅନ୍ୟ ସଂସ୍ପରଣ ବାହାର କରିବାକୁ ହୁଏ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯୋସାଇଟି ହାତରେ ଯେତେ ପୁସ୍ତକ ଅଛି ତହିଁର ଅଭାବ କଦାଚ ଅନୁଭବ ନୁହେଁନ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ଅତି ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକୟ ହୁଅଇ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେ-ଚନାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ନିମିତ୍ତ ପାରିଭୋଗିକ ଦେବେ ତହିଁର କପି ଗୁରୁଟି କିଣି ନେଇ ଯୋସାଇଟିକୁ ଦେଲେ ଆଉ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ନିତାନ୍ତ ଯେବେ ପ୍ରତ୍ନକାର ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନ କରେ ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ନିୟମ କରିପାରନ୍ତି କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମୂଲ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକ ବିକୟ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ନ ଦେଲେ ପାରିଭୋଗିକ ଦିଅ ଯିବ ନାହିଁ । ଏପରି କିଛି ନିୟମ ନ ଦେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-ଙ୍କର ପାରିଭୋଗିକ ଦାନଦ୍ୱାରା ସ୍କୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆଶା ଅଧିକ ନିଶ୍ଚିତ ହେବ ।

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତିର ଆଶା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କର୍ମୀ
ହେବ ।

**ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଯାଜପୁରସ୍ତୁ ସଦାଦିଦା ଭା-
ଗିଅଛନ୍ତି, କି—**

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ବଶେଷ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଯଥାପି ନେତା-
ଜ୍ଞର ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯାତ୍ରା ପ୍ରଦେଶ
ପ୍ରଦେଶ ହେଉଥିବାରୁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସମସ୍ତ ମହର୍ଷି ହୋଇ-
ଅଛି । ଏଥିରେ ଘାଟିଆ ବାହୁଡ଼ ଓ ମୋହମାଳଙ୍କର ଘର
ହେଉଅଛି ଏବଂ ସୁଖର ନିଶ୍ଚୟ ଯେ କୌଣସି ସ୍ତରର
ପ୍ରାଚୀନ ନାହିଁ । ଅମରେ ନାମକ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନ
ଏ ନଗରରେ ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ ଘରକାଳ ଶକ୍ତିକାର ସ୍ତରରେ
ହୁଏ ପୁରଠାରେ ମାନକ ବାଳ ଦେଖାଇଥିବ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚନ-
କାରମାନେ ଶକ୍ତି କୃଷ୍ଣ ବଦ୍ଧିରେ ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥଳ ପରଦା
ଓ କାପଦୀ ନ ଥିବାରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଘର ବେଗର ଶକ୍ତିରେ
ବାଳ ଦେଖିବାରୁ ପାଇଥିଲେ । ଚର୍ଚ୍ଚନାମାନେ ଏହାଠାରୁ
ରୁଧିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବାଳ ଦେଖିଥିବାରୁ ଉପସ୍ଥେ ସାହେବରବାଳ
କି ବଡ଼ ପସଦ ହଲେ ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟାପି ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର
ପ୍ରାମରେ ଏକ ଶରଣ ଲାହେଇଥିବା ବା ଅସ୍ତର ବଦଳା
ସକାଶ ସେହି ଗ୍ରାମର ଏକ ଲଗ୍ନାଦ ଘରଠାରେ ପହୁଟ
ଲଗ୍ନାଦକୁ ଗୁଣା ମାରିବାରେ ଲଗ୍ନାଦ ମନୁର ଶରଣ ପ୍ରତ
ଶୁଣେ ପର ହୋଇ ଏକ ଘୋଷା ଶୁଣିବାଦ ଗଢ଼ି
ବେଦ ବାହା ଅନୁପ୍ରାପ୍ତରେ ହୁଇଠକ ଥର ତାହା ଗଠାରେ
ସୁପୁରକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କରୁଥିବେ ଯେଠାରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଘର-
ମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ଘରକର ଗ୍ରାମ ଲଗ୍ନା ହେବ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଏଠା ଚାନ୍ଦର କାନ୍ଦୁକ ବକସ୍ଥାନରେ ଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀପୁତ ପର୍ଷି ସାହେବ ଗତ ଦୁଧିବାର ଦିନ ଶ୍ରୀପୁତ ଗ୍ରାମ
ସାହେବକୁ ଗୁଣ ଦେଇ ସେଦିନ ସ୍ୱତନ୍ତରେ ଏଠାକୁ ପ୍ରସ୍ତାନ
କଲେ ।

କଳକା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପୋଷା ଗଣେଶ ବାବୁଙ୍କ ନାମର ମହତମା
ନିସ୍ତୁରି କଷ୍ଟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସପ୍ତାହରେ ଲେଖିଥିଲେ । ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ
ବରଗଣ୍ଡକାରମାନେ ତହିଁରେ ସମସ୍ତ ନ ହୋଇ ସାମା
ତଦାବସର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । କଲେକ୍ତର ସାହେବ ଅଜ୍ଞ
ଦେଲେ ସେ ଶର୍ତ୍ତରେ କଲୋକସ୍ତୁ ରହିବ କି ସାଧୁଅଛି
ସା ଲକ୍ଷ୍ୟା ବସ୍ତୁରେ ସେମାନେ ଫରତଦାସରେ ବ୍ୟସନ
ନାହିଁ କର ପାଇଲୁ ।

ହେଉଛି କଲେକ୍ତର ମିତଲକ୍ଷନ ସାହେବଙ୍କର ଶୋଭା-
ଧାକୁ ବଦଳ ହେବାର ଅଜ୍ଞ ରହିତ ହୋଇ ସୁଲକ୍ଷଣ ହେଉଛି
କଲେକ୍ତର କାକୁ ବନକଲ୍ୟା ଘୋଷ ଶୋଭା ସବୁଦିନ
କଳର ଶୁଭପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଏଠା ଚରିତ୍ରର ଅଧିକ୍ୟ କାକୁ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଘୋଷ
କ ସେ ଗତପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ଭାବାର ଅଧିକ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି
ପ୍ରଥମ ଶୋଭା ମାନସ୍ତେଷ୍ଟ ଏବଂ ସଦସ୍ୟ ଦଣ୍ଡ କରୁବାର
ଶମତା ସାଧୁଅଛି ଏବଂ ବକ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଫରତଦାସ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଅଠରୁ ୩୭ ଓ ୨୭୭ ଥାଏ ଅଧ୍ୟକ୍ଷରେ ଦଣ୍ଡ
କରୁବାର ସ୍ୱର ଏବଂ ସଂକଳିତେ କଳକ୍ଷଣ ସମତା
ପାଇଅଛନ୍ତି ।

କାକୁ କଳକ୍ଷଣର ଦାସ ଅଧିକ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଗତ-

କାତ ମହତକ୍ଷଣର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ
ଫେର ଯିଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଭୁର ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ କଲେକ୍ତର ସହାୟକ କଲେକ୍ତର
କତ ଗୁରୁକାରଠାରୁ ରହିତ ହୋଇଅଛି । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତା ୨୦
ରଠାକୁ ଅଦାଲତ ପ ୧୦ ଶିଅ ହେବ ।

କତ ଗନକାର ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ପୁର ଘରୋ ଦାର୍ଯ୍ୟ ମଠର
ସୁମତ୍ରା ବାଟରେ ଗୁଣି ସାଧୁକା ସମସ୍ତରେ ଦେଲକାବଳା
ଭରେ ବେହୁ ଅପଦତ ଦେକ ତାହାକୁ ବଲକ୍ଷଣ ପ୍ରଦା
କର ଗୁଣି ଘଲେ । ପହୁ ପ ସେ ହୁଇକଣ ଲେକକୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ଶିର ହୁଇ ତାହାକ ନାମରେ ନାଲକ ହେବାରୁ ମାଳସ୍ତେଷ୍ଟ
ଏକକରୁ ଶକ୍ତ ଦେଇ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନାମ ରପରେ ସମନ କରୁଅ-
ଛନ୍ତି । କଥର କୁଅଇ ସେ ଉକ୍ତ ମଠର ସେଇ ମଳକମା
ଅଦାଲତରେ ଅଛି ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଏଥିର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ।
ଫଳତଃ ତାହା ଆଇ କ ନ ଆଇ ଏ ମଲ୍ଲକିଟିରେ କର
ଅବକବତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ମାଳସ୍ତେଷ୍ଟ ସାହେବ ଏଥିର
ସପାର୍ଥ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କର ଏହି ଅନୁରୋଧ ।

କହା କାଳିକୁ ଅଦନକାର ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଚନ୍ଦ୍ର କରକା
ବାଲକ ଘରତକର୍ତ୍ତାକୁ ବ୍ୟକ୍ଷାପକ ସଦରେ ଏକ ଅଦନକ
ପାଣ୍ଡୁରପ ରପଶିତ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀପୁ ଅଦନକାର ହେବାର
ସଂସାଧନା ଅଛି ।

କଥର କୁଅଇ ସେ ସକ୍ଷ ଅସକ୍ଷ ଉକ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏକବର୍ଷ
କଳକାର ଲେପକ୍ଷଣ ସଦର୍ପର ପଦରେ ଲେକବାର
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସେକ୍ଷେଷ ଅବକ୍ଷେଷ ତାହା
ନାମକ୍ଷର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ହୁଇପେଟ୍ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କୋଲକ୍ଷଣ କ
ଏହାକାର ଅବକ୍ଷେଷ ମାନକର ଉକ୍ତ ସାହେବ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
କର ନାହାନ୍ତି । ଫଳତଃ ଉକ୍ତ ସାହେବଙ୍କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସନ
କରକାର ପ୍ରସ୍ତୋକ ନାହିଁ ।

କାକୁ ସଦେକ୍ଷଣ ଠାକୁର ସୁପକ୍ଷର ସେକ୍ଷଣ କଳ
ହେବାର ସକାଦ ଏହୁକ୍ଷେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ମାତ୍ର
ପହୁ ହୁ ସକାଦ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସେ ସେ କେବଳ ହୁଏ ସପ୍ତାହ ଉକ୍ତ
କର୍ମରେ ରହି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶାଳକୁ ବଦଳ ହେଲେ । ତହିଁକ
କରକ ଏହି କ ତାହାକଠାରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦିନ କର୍ମ କରୁଥିବା
ହାକମ ନଗେ ଉକ୍ତ ଶାଳରେ ଲେକବାରୁ ଉକ୍ତା କଲେ ।

କଲେକ୍ତର ଗତ ଏକ ସପ୍ତାହରେ ଓଲଟା ଦେଶରେ
କଳକ ଗ୍ରାଣୀ ନାଶ ହୋଇଥିଲେ । ତୁଳ ବର୍ଷ ଏ ସମସ୍ତରେ
ଏ ଦେଶ ସେଠାରେ ହେଖା ନ ଥିବ ।

ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷଣର ସୁକ୍ଷିପ୍ତ ଦେଖା
ସାଧୁଅଛି । ଏ ଥର ଉକ୍ତ ନିକଟରୁ ବ୍ୟକ୍ଷଣର ଅଧ୍ୟକ୍ଷରେ
ଅବକ୍ଷେଷ ଏବଂ କଥର କୁଅଇ ସେ ଏଥିର କଳକାର କୌଣସି
କୌଣସି ଦେଶ ନାଶ କୁଅଇ । କୃଷିଆମାନେ କାତ ସେକ୍ଷ
ଲକ୍ଷଣରେ ପାଠକ ହେଲେ ଏହି ଥର ନିକଟରେ ମାସେ
ହୁଇମାସ ରକ୍ଷ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବାର ସୁଖା ସାଧୁଅଛି । ଲାକ୍ଷ-
ଣହାଦ ଏ ଲକ୍ଷ ପଦସା କରକା ଉକ୍ତ ଏବଂ ପକ୍ଷ ଏହି
ଥର ନିକଟରେ ଏକ ଶୈଳାକାସ ହୁବାରୁ ଅନୁମାନ କୁଅଇ
ସେ ଏଥିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଦାସକୁ ଗୁଣ ଦୁକ୍ଷ ଲେକକ୍ଷ ଚିହ୍ନାଦେ ।

କତ ଲେକକ୍ଷଣ ଅନୁସାରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ କବସୁଖା
କ ୮୮୨ ଏ ଲକ୍ଷଣେପାସୁ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ମାତାକର ମୃତ ଉପକ୍ଷଣର ଶୀ ଏବଂ ପଦକାପସୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ବ୍ୟକ୍ଷିମାନେ କତ ମାସ ଶେଷ ତାରିଖରେ ବସେଇ ବାଟେ
କରକକୁ ଯାଣ କଲେ । ଏମାନେ କେତେ ଦୂରରେ ଅଧ୍ୟ-
କ୍ଷଲେ ଏକ କେକ୍ଷଣ ଉକ୍ତକ୍ଷଣ ହୁଏରେ ଫେରାକଲେ ।

କଲକ୍ଷଣର ଦେକ୍ଷଣକ୍ଷଣର କର୍ମ ସାହେବକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାର
ସୁଖାଦ ସହତ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରେ କବକ୍ଷିମେକ୍ଷ

କୃଷି ସାହେବ କ ୫୦୦୦ ବା ଲେଖାଏ ସେକ୍ଷଣ ଦେ-
କାର ମହତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସନ ୧୮୭୯ ସାଲର ଚଳସଖା ଅନୁସାରେ ମହସ୍ତରରେ
୫୦୫୫୫୫ ଦେକ ବାସ କରୁଥିଲେ । କତ ଦେକ-
ସଖାରେ ସେଠାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ୫୦୫୫୫୫ ହୋଇଅଛି । ପୁରୁଷ
୮୭୧୦୧୦ ଦେକ ଲକ୍ଷା ପଡ଼ିଅଛି । ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର
ହୁଣିଷ ଏଥିର କାରଣ ଅଛି । ଅଦକ ମହସ୍ତରରେ
ହୁଣିଷ ସାହାସ୍ୟ ରକ୍ଷମକ୍ଷେ ହୋଇଥିବାର ବ୍ୟା ପ୍ରାମାଣିକ
ନୁହଇ ।

ପଶ୍ଚିମ ମହେକ୍ଷଣର ନ୍ୟାସକରୁ ଶି, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପାଧ୍ୟ
ପାଇଥିବାର ଶୁଣି ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ଅନୁରୋଧ ହେଲୁଁ । ଏ ନ୍ୟା-
ସକ୍ଷ ଲକ୍ଷକାର କଳେ ବନାତ ପଶ୍ଚିମ ଏକ ସହୁତ
କଲେକ୍ତର ପ୍ରତିଷ୍ଠିପଦ ଅଛି । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେହି କଳକ ଏଥିର
ଏ ଉପାଧ୍ୟ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।

କଥର କୁଅଇ ସେ ୫୫୭ ଦୁକାର ଅପକାର ଦେକ
ଅପକା ଏକ ପଦକାର କର କାସନିର ଏକ ପେକ୍ଷାକ-
ରେ କପର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାକ ସକ୍ଷଣର ଗଣ୍ଡକୋଳ
ଏଥିର କାରଣ ଅଛି ।

ଏ ଏକକେକ୍ଷଣ ରେକ୍ଷେକ୍ଷ ଅବକ୍ଷଣ ହେଲୁଁ ପ୍ରାପ୍ତ ପହୁ
କୌଣସି ବ୍ରାହ୍ମଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପକ୍ଷଣରେ ସାଧୁଅଛି, ଏକ
ସେଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଏକମାସ ବାଳ ବାସ କରୁଥିବ । ଦିନେ
ସକ୍ଷିରେ ହୋମର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଣ କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କାତ ସେହି
ହୋମକ୍ଷିରେ ଅପକାର ପଞ୍ଚକୋଳ ଦେବୁକ୍ଷ ତନୁ କର
ପକାଅଛି । ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଅନୁମାନକ ୫୫ ବର୍ଷ ହୋଇଥିବ ।

୨ । କଲକ୍ଷଣରେ ପୁରୁଷମାନେ ସେତେ ଅସୁବିଧା
କରୁ ଶିକ୍ଷାକେ ଦେତେ କରୁଣା ହାହିଁ । ତହିଁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କ
ଦେଶରେ ଏଥିର କପକତ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ଦେଶରେ ଶ୍ରୀ-
ଦେକେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅସୁବିଧା କରୁଛନ୍ତି । ବର୍ଷକର ତାରିଖା ନେଇ
ଦେଖାପାଇଛି ସେ, ସେ ବର୍ଷ ଉପକ୍ଷଣରେ ୨୫୦ ନା
ପୁରୁଷ ଓ ୫୦୦ ନା ସାହେବ ଅସୁବିଧା କରୁଅଛନ୍ତି ସକା-
ଦେଖା ମୃତ ପ୍ରକଟକର ଓ ଅପକାରୁତ କଳ୍ପିମାନେକ୍ଷ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅସୁବିଧା କରୁଛନ୍ତି । ସେପ୍ରକାର ଅସୁବିଧାକର ସଖା
୧୦୦୫ ରୁଅଛି ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫୋର୍ମୁଲିଜ୍ଜୁ ।

ଏହା କୁରକ୍ଷେମରେ କୁରକାଠର ପରିକ୍ଷଣରେ ଉକ୍ତକ୍ଷ
ଞ୍ଜିଷ୍ଟ ବୋଲି ବ୍ୟବହର । କଲକ୍ଷଣର ପ୍ରାଧ୍ୟ ପ୍ରାଧ୍ୟ
କରକେପାସୁ ଏକ ଦେଖାସୁ ଞ୍ଜିଷ୍ଟକାମ୍ପରେ ବକ୍ଷସୁକ୍ଷଣ ।
କଲକ୍ଷଣ ବୋଧାକଳକ୍ଷଣ କାରକର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷକେଶେଷ ନିକ-
ଟରେ ତଦକ୍ଷଣରେ ରକ୍ଷରେ ମିଳପାରେ ସପା:

କାକମାସୁର ସହୁତ ଏକକ୍ଷଣକୁ ୫୭ ନା । ଫରକ୍ଷଣକୁ
୫୯୯ ନା । ୧୭ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକୁ ୫୭୫ ନା । ମୂଲ୍ୟ ନଗତ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

କାକୁ ଦାସକାଳାଅ ମିତ୍ର	କଟକ	ଅମିନ	୫୫୯
କଲେକ୍ଷଣ ଦାସ		କଲକ୍ଷ	୫୫୯
ମୁଖି ସକଟକର ଦୋସେକ ହେଦାପଡ଼ା			୫୭୫
କାକୁ ଦାସକାଳାଅ ତରକଳା ବକ୍ଷ			୫୭୯
ଦାଶରଥୀ ଦାସ			୫୭୯

କହା ଏହି ମହତକ୍ଷଣର ସମସ୍ତ ବକ୍ଷଣ ପଦକାବଳା କରକ
କୃଷିକମାନଙ୍କ ସହାୟକରେ ମହତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକସମାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୨ ବ

ସ ୨୫ ଖ୍ୟା

ଭା ୧୮ ରଖ ମାତେ କୂଳ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁଁ ଅଷାଠ ବ ୭ ନ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ ଶକବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୧
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୫ ୨୧
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୫ ୧୫

ପ୍ରକୃତ ବର୍ଷାକାଳ ଏକାବେଳକେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପୃଥିବୀକୁ ଜଳ ପୂର୍ଣ୍ଣକର ଦେଲା । ଗତ ଦୁଇ ସପ୍ତାହରୁ ବୃଷ୍ଟି ଶୁଭ ନାହିଁ । ବଲ ବାଡ଼ିରେ ପାଣି ଭରଇ ହୋଇ ଗଣ ପକ୍ଷରେ ଭାଷା ଅସୁବିଧା ଜନ୍ମିଅଛି । ସବୁ ଦିଗରୁ ଅତି ବୃଷ୍ଟିର ସଫାଦ ଆସୁଅଛି । ନଦୀମାନଙ୍କରେ ନୂତନ ଜଳ ପଡ଼ିଲାଣି ଏବଂ ସଦୃଶ କି ଶୀଘ୍ର କିଛିଦିନ ନିମିତ୍ତ ମେଘ ନ ସମ୍ଭାଳେ ଭାଦ୍ରା ଦେଲେ କଷ୍ଟକର ହେବ । ଅନେକ ବର୍ଷ ତଳେ ଏପରି ଅଭାବ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଚାଷରେ ଫସଲ ପ୍ରତି ଭାଗ ଅନୁଷ୍ଠ ହୋଇଥିଲା । ଏ ବର୍ଷ ଉତ୍କଳର କି ଲାଭା ଖଜୁ ବୁଝାଯାଉ ନାହିଁ ।

ସନ୍ ଫଣ୍ଡ ନିମିତ୍ତ ଆପଣା ବେତନ ଉପରେ ଶତକ୍ରମ ୫ ୪୯ କା ଦେବାରୁ ମୁକ୍ତି ଦିଆ ଯାଇ ଅଛି ।

ଗତ ଦୁଇଦିନ ଏଠା ନଦୀମାନଙ୍କରେ ନୂତନ ଜଳ ପଡ଼ିଲା । ଏଥର ପ୍ରଥମ ବରି ପ୍ରବଳରୂପେ ଆସି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ମହାନଦୀରେ ପ୍ରବଳ ବରିର ଫଳ ହୋଇ ଗଲା । ନଦୀରେ ପାଣି ଅଧିକ ହେବାରୁ ବାରକମାପୁଷ୍ପ ମହକୁମାରୁ ମହାନଦୀ ପଥର ବନ୍ଧର କବାଟ ମକୁ ଫିଟାଇ ଦିଆ ଗଲା । ସେ ସମୟରେ ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ଓ ଗାଈ ପ୍ରଭୃତି ନଦୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ଦଠାହ କବାଟ ଫିଟାଇ ଦେବାରୁ ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଜଳ ବହି ଯାଇ ଶଗଡ଼ ଓ ଲୋକଙ୍କୁ ଉଠାଇ ନେଇ ଗଲା । ସୌଜ୍ଞସ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ ଜାହାଜର ପ୍ରାଣପ୍ରତି ଆଶା ହୋଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅନେକ ଲୋକ ଷଡ଼ାପ୍ରସ୍ତ ଓ କଷ୍ଟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାରକମାପୁଷ୍ପ ମହକୁମା ପୂର୍ବରୁ ଲୋକଙ୍କ ସାବଧାନ ନ କରି ଓ ନଦୀ ଦୁଇପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ନ ରଖି ଏପରି କଲେ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏଥିରେ ଉପରମାଣରେ ଅନୁଷ୍ଠ ହୋଇଅଛି ଜିଲ୍ଲା ଦାକମଙ୍କ ଚାଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଉଚିତ ।

ହୋଇଥିବାର ଏଥିପୁରୁଷ୍ଟେ ଅନୁମୋଦନ କହିରେ ପାଠ କରୁଥିଲୁଁ ସେଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟିଏ ସମାଜ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହର ଏକନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ ଅନେକ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷ ସମବେତ ହୋଇ ଉପାସନା କରନ୍ତି । ଚାଷର ପାଖବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଆଉ ଦିଗ୍ଘୋଷ ସମାଜ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳବନ୍ଦ ଏହିମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ସେଠାକୁ ଆସିଥିଲେ ସେମାନେ ହାତୁଆଣୀ ନ ଥାଇ ଭଦ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦୈବ୍ୟ ଚଷା ଶୁଭା ବିଦ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଲୋକଙ୍କର ଶ୍ରୀ ଥିଲେ ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବାଲେଶ୍ଵରର ମୋଫସଲରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ହେଉଅଛି ଏହା ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଜଳମାନଙ୍କ ବେତନ ଉଣା ହେବା ବିଷୟରେ ସେକଟିଶ୍ଵ ଅବଶ୍ୟେଷ୍ଟ ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଏହି ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ମଇ ମାସ ଠା ୨୧ ରଖ ଉତ୍କଳ ନିୟମ ଦେବେ ସେହିମାନେ ଉଣା ବେତନ ପାଇବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜଳର ବେତନ ୫ ୪୧୭୨ ୯ କା ଅଟଇ ଦେଖା ବଲାଙ୍ଗୀମଧ୍ୟରେ କିଛି ବାରିକ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏଣିକି ଇଂରାଜ ଜଳ ନିୟମ ଦେଲେ ସେ ମାସକୁ ୫ ୭୦୦ ୯ କା ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଦେଲେ ୫ ୨୦୦ ୯ କା ବେତନ ପାଇବ । ଟ୍ରିବିନିସରବସର ଚିଠି ଚର୍ଚ୍ଚମୁରବର ବେତନ ପକ୍ଷରେ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ଯେ ସିକନ୍ଦ୍ୱା ଗ୍ରାମ କି ଯେଉଁଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମୋସକ

ଏଠାରେ ରୋଜସେସ୍ ମହକୁମାରେ ଗୋଟିଏ ଭାଷା ମୋକଦମା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ଜଣେ କାନନଗୋଇ ଉକ୍ତ ମହକୁମାର ଅମଲ୍ୟକ ନାମରେ ନାଲିଶ କରିଅଛି ବ ଛାଦାଠାରୁ ଲାଖ ନେବା ମାନସରେ ଅମଲ୍ୟମାନେ ଛାଦାକୁ ଅନର୍ଥକ ଦରକର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଛାଦାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୋଷ ଦେଖାଇବାର ଚେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ରୋଜସେସ୍ ଏଲକାର ଅସୁଲ ଚହଡ଼ିଲ କାନନଗୋଇଙ୍କ ଯୋଗେ ଅନେକ ଦୁଃଖ ଏବଂ ହେତାକ ନିକାସ ନିମିତ୍ତ ସେମାନେ ସମୟରେ ସଦର ଅର୍ଦାସକୁ ଭଲକ ହୋଇ

ଅସନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅମଲମାନେ ଲାଭ ନିଅନ୍ତି ବୋଲି ମଧ୍ୟ ସେ ଅଭିଯୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ମୋକଦ୍ଦମା ବଦାରଣ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତ ମହକୁମାର ଦୁଇଜଣ ମୋହରର ଏବଂ ଦେଉଳ ବିଶ୍ୱାସୀ ସପ୍ତପେଣ୍ଡ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଗୋଡ଼ାସେସ୍ ମହକୁମାରେ ଅନେକ ସମୟରେ ଦେବାସୀ ଉତ୍ସୁକ ଭବ୍ୟାଦି ନାନା ଗୋଡ଼ାସୋଗର କଥା ଶୁଣା ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏପରି ମାମଲା ଦେଖି କିଛି ନ ଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରେମାଣେ ଏହି ଆଶା କରୁଁ କି ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର କିଛି ଅନୁ-ସନ୍ଧାନ ଦେଉ । ନୂତନ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗ୍ରାଫ୍ଟ ସାହେବ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କିତେରିକୁ ଗରମ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତେ ତାହାକୁ ଯ-ବରଦସ୍ତ ବୋଲି ପ୍ରସଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେଖା ଯିବ ସେ ଏପରି ଗୁରୁତର ବିଷୟରେ ବି ପରିମାଣରେ ଉଚିତ ସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହେବେ ।

କାରୁଲରେ ପୁଣି ସମଗ୍ରୀ ପ୍ରକୃତକ ଦେ-ଲଣି । କାମାରୁ ସମ୍ପାଦ ଆସିଅଛି କି ଏହି ମାସ ତା ୩ ରଖରେ ସରଦାର ମହମ୍ମଦ ହସେନ ଖାନ ଓ ସପ୍ତଦ ଅଜମସାଦା କେତେ ଗ୍ରନ୍ଥ ଏ ସୈନ୍ୟ ନେଇ ଶିରସ୍ତ ନଗରର ପୁରୁଣା କିଛିକୁ ଅଧିକାର କଲେ । ସେଠାରୁ ଦୁଇମାଇଲ ଅନୁର ନୂତନ କିଛିରେ ଅମୀରଙ୍କ ପଲଟନ ଥିଲେ । ଦୃଷ୍ଟନ ଖାନଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ଗୋପନ ଭାବରେ ନୂତନ କିଛିକୁ ଅକମଣ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରି ଗୁଡ଼ରୁ ସେଠାରେ ଲୁଚି ରହିଥିଲେ ଓ ପ୍ରାୟତଃକାଳରେ ସେମାନେ ଦେଖା ଯିବାରୁ କିଛିର ରକ୍ଷକ ଗୁଲମହମ୍ମଦ ଖାନ ସୈନ୍ୟ ସହିତ କରି ତାହାକୁ ସାମନା କଲେ । ଦୁଇଦିନୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ହେବା ଉତ୍ତରୁ ଦୃଷ୍ଟନ ଖାନଙ୍କ ସେନା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପରାସ୍ତ ହୋଇ ଛୁଇଁଉଦ୍ଦ ହୋଇ ଗଲେ ଏବଂ ଅମୀରଙ୍କ ଘୋ-ଡ଼ାସୁଅଇମାନେ କହୁଦୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ଘରୁଡ଼ ନେଇ ଗଲେ । ଅମୀରଙ୍କ ଜୟଦୋ-ଶଣୀ ନିମିତ୍ତ କଜାରରେ ଗୋ ୨୧ ଟା ଗୋପ ଥିଲେ ହୋଇଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧର ଖାନ ସ୍ୱୟଂ ଗ୍ରାହ-ଇରୁ ଯାତ୍ରା କରୁଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ନିଶ୍ଚୟ ସମ୍ପାଦ ମିଳି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେ ଯୁଦ୍ଧର ସକଳ ଅପ୍ରେ-କଳ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସରଦାରମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅମୀରଙ୍କ ଭରୁକରେ ଯୋଗ କରିବା ଆଶାରେ ରୁଇଅଜେ ଡୁଇ ଓ ପର୍ଯ୍ୟପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଅମୀର

ଅବଦୁରରହମାନ ଖାନ ମଧ୍ୟ କିନ୍ଦାରକୁ ଅସି-ବାର ପ୍ରିୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଏହି ମାସ ତା ୮ ରଖରେ କାରୁଲଠାରୁ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବେ । ଏହି ସବୁ ଲକ୍ଷଣରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଅକ୍ତକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାଫ୍ଟ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିବ ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧବଳ କଥା ଏଥିରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ଯିବ ।

ଅଲପୁରର ସବର୍ଡିନେଟ ଜଜ ଏବଂ ଉକ୍ତ-ଲକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ମାମଲା ଦେବାର ଏବଂ ଜଜ ସାହେବ କୈମିୟୁର ଭଲବ କରିବାରୁ ସବର୍ଡିନେଟ ଜଜ ଖୋଲା କଚେରୀରେ ଉକ୍ତ-ଲଠାରେ ସମାପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସେ ମାମଲା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅଲପୁରର ଜଜ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକ୍ସୱେଲ ସାହେବ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ଦାଇକୋର୍ଟ-କୁ ରିପୋର୍ଟ କରିଅଛନ୍ତି । ଜଣାଯାଏ ଯେ ସର୍ବଜଳ ସମାପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ବୋଲି ତାହାଙ୍କର ସବୁ ଦୋଷ ଗୁଣ ଯିବାର ସେ ବିବେଚନା କରି ନାହାନ୍ତି । ବରଂ ଦାକମ ଦୋଇ ମିସଲରେ ହଂଗଜା କରିବା ଏବଂ ସେ ବିଷୟରେ ଉପସ୍ଥ ଅଧାଇକରେ ନାଲଗ ଦେବାରୁ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ପୂର୍ବରୁ ଶୁଣି ହୋଇ ଆପଣା ଦୋଷ ଶୁଦ୍ଧିକାର ଓ ସମାପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ସୁଦର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ ଏବଂ ଏପରି ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି କରେ ସେ ଦାକମ ପଦର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟଇ କି ନା ଏ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ହୋଇ ପାରେ । ଦାଇକୋର୍ଟରୁ ଟିକିଏ ଶାସନ ଦେଲେ ଅନେକ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାକମଙ୍କର ଉପକାର ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସଦାଦ ବାହୁକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରର ମିଉନିସିପାଲିଟିରୁ ନିୟମ ହୋଇ-ଅଛି କି ଗୁଡ଼ ବା ୧୧ ଖା ଉତ୍ତରୁ କେହି ଦାଣ୍ଡକୁ ବାଜଣା ବଜାଇ ବାହାରିବ ନାହିଁ । କେବଳ ଅପଣା ଦକା ମଧ୍ୟରେ କେହି ଗୁଡ଼କୁ ବାଜଣା ବଜାଇ ପାରେ । ଏଥିରେ ସେ ନଗ-ରବାସିଙ୍କର ଗ୍ରାଫ୍ଟ ଅସୁବିଧା ଏବଂ ଅବାବଣ ମନସ୍ତାପ ହେବ ଏ କଥା ବୋଇବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଅସୁବିଧାର ବିଷୟ ଏହି ଯେ ମିଉନିସିପାଲି-ଟିର ମେମ୍ବରମାନେ କିଛି ମାତ୍ର ପ୍ରତିବାଦ ନ କରି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ ଏହି ଅନାବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଦୁଃଖଦାୟକ ପ୍ରସ୍ତାବରେ

ସମ୍ମତ ହେଲେ । ଏଥିରୁ କେବଳ ଏତଦ ପ୍ରକାଶ ହୁଅଇ ଯେ ସହ୍ୟମାନଙ୍କର କିଛି ମାତ୍ର ସ୍ୱାଧୀନତା ବା ନିଷ୍ଠା ନାହିଁ କେବଳ କୌଣି ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଅଟନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ଓ ସ୍ୱେଦମାନ-ମାନଙ୍କ ବଦାଦ ଭବ୍ୟାଦି ମଜଲ କାର୍ଯ୍ୟ ବିନା ବାଜଣାରେ ନିବ୍ୟାଦ ହୋଇ ନ ପାରେ ଓ ସେପରି ବାଜଣା ବାଜିବାରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସୁଖ ବାହାରି ଅପତ୍ତି ନାହିଁ । ତେବେ ଏନନ୍ତ ନିୟମ ଦେବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ବିଷୟ ଅଟଇ ନଗରବାସିମାନେ କମିଶନର ସାହେବ ଙ୍କଠାରେ ଅବେଦନ କଲେ ଅବଶ୍ୟ ସମାର୍ଥ ପ୍ରକାର ପାଇବେ ଅବଏବ ତାହା ଭରବାରୁ ଅବଶ୍ୟକ ।

କଟକ ଶାସନଦ୍ୱାରା ବନୋବସ୍ତ ।

ଏହି ବନୋବସ୍ତ ଯେସମସ୍ତ ଅନର୍ଥ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାଗୁରର ମୂଳ ହୋଇ ଅଛି ତାହା ଅପ୍ରେ-ମାନେ ସୁନଃସୁନ ସଦ୍ୟାଧାରଣକୁ ସମ୍ମତରେ ଉପସ୍ଥିତ କରୁଅଛୁଁ ଏବଂ ମାମଲ ମୋକଦ୍ଦମା-ଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ରେବନ୍ୟୁ ଦାକମମାନେ ତହିଁର ସଦ୍ୟତା ଯଥାର୍ଥରୂପେ ଜାଣିପାରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ତଥାପି ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଦେ ଏପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାୟ ବନୋବସ୍ତକୁ ରହିତ କରି ଅଭିନୀୟାରେ ସାମା ବନୋବସ୍ତ କରିବାକୁ କୌଣସି ଦାକମର ସାହସ ଦେଇ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ କଥା କି ବୋଲିବା ଏ ପ୍ରଦେଶର ସବୋଜ ରେବନ୍ୟୁ ଦାକମ କମିଶ୍ନରସାହେବ କେତେକ ଅଧିକରେ ଶାସନଦ୍ୱାରାର ପଞ୍ଜୀ ଦାରମାନେ ଅପଣା ଅଧୀନସ୍ତ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରେ ବପ୍ରକାର ଅଭ୍ୟାଗୁର କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଅବଗତ ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ରକ୍ଷା ବିଷୟରେ କୌଣସି ଉପାୟ ପ୍ରିୟ ନ କରି ଯେତେବେଳେ ଯେମନ୍ତ ମନକୁ ଅସୁଅଛି ତେବେବେଳେ ତେମନ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଠାରେ ସରଦାର ସ୍ୱୟଂ ସିକମୀ ପ୍ରକାଶରେ ସେଠାରେ କମିଶ୍ନରସାହେବ ଯେପରି ବସ୍ତୁର କଲେ ତାହା ତାରଅଧିକ ପ୍ରକୃତ କମି ବିଷ-ୟରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟଲୋକ ସିକମୀ ପ୍ରକା ଥିବାସ୍ଥଳରେ ସେ କପରି ବସ୍ତୁର କରି ଅଛନ୍ତି ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ଏକଜଣ ପଞ୍ଜୀଦାର ଅପଣା ସିକ-ମୀ ପ୍ରକା ଉପରେ ସରଦାରଙ୍କ ଜମାର ଉତ୍ତରଣ ଖଜଣା ଦୂଧି କଲ ପ୍ରକା ତାହା ଦେବାରୁ